

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... ๑๑๕๑๖/๒๕๕๖
วันที่..... ๑๑ พ.ค. ๕๖
เวลา..... ๑๕.๓๖ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๘๐๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามข้อสั่งเกต
ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของสภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๐๘๘
ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสรุปผลการดำเนินงานฯ ในเรื่องนี้ <ส. ๑๕๑ >

ตามที่ได้ส่งข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖
ของสภาผู้แทนราษฎร ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ
ที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อสั่งเกตฯ แล้วแจ้งผลให้สำนักงบประมาณ
ทราบโดยตรง เพื่อรวบรวมผลการดำเนินงาน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

บัดนี้ สำนักงบประมาณได้รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการ
และรัฐวิสาหกิจตามข้อสั่งเกตดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ รับทราบ
รายงานดังกล่าวตามที่สำนักงบประมาณเสนอ และให้แจ้งสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดนำรายงานในเรื่องนี้เสนอสภาผู้แทนราษฎร
ทราบต่อไป ทั้งนี้ ได้ขอให้สำนักงบประมาณส่งรายงานในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติคดี ๒
รับที่..... ๓๒๒ / ๒๕๕๖
วันที่..... ๑๑ / พ.ค. / ๕๖ เวลา..... ๑๕.๕๕ น.

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริ เลิศธรรมเทวี)

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่..... ๒๔๒ / ๒๕๕๖
รับที่..... ๑๑ / พ.ค. / ๕๖ เวลา..... ๑๕.๐๐ น.

ผู้อำนวยการสำนักนิติธรรม ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖ (สาริตรา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (Q1236/D/S)

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่..... ๔๔๓ / ๒๕๕๖
วันที่..... ๑๑ / พ.ค. / ๕๖ เวลา..... ๑๕.๕๐ น.
ส่งกลุ่มงาน..... พจน (เคม.๕๖๗) ดำเนินการ

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามข้อสั่งเกต
ของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒
ของสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานงบประมาณ
กันยายน ๒๕๕๒

สารบัญ

	หน้า
● หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	ก
หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0503/14453	(1)
ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2551 เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ของสภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการ วิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2552 ของวุฒิสภา	
● รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามข้อสังเกต ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ของ สภาผู้แทนราษฎร	ข
1. นโยบายและภาพรวมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552	1
2. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552	44

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักงบประมาณ
รับที่...900036...
วันที่...14...ต.ค...2551
เวลา...9.40

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๔๕๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี
เขตบางพลัด กทม. ๑๐๗๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ของสภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ของวุฒิสภา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๕๑
ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๐๘๘
ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ และเอกสารประกอบ
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๔๓๑๑
ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ของสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ของวุฒิสภา มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

โดยที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับญัตติ รายงาน และข้อสังเกตของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ตามหนังสือที่อ้างถึง

/และ ...

(2)

และข้อสังเกตในเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงานของรัฐ จึงขอให้ทุกหน่วยงานของรัฐดังกล่าว
รับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานกลาง
ในการรวบรวมผลการดำเนินการ แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง
ผลเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ
ในเรื่องนี้ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

 —

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๕๕๖ ๘๒๖๑ (นางสาวสาวิตรี)

โทรสาร ๐ ๒๕๕๖ ๘๒๖๖ (num021/Dจัม/ส)

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๐๘๔

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ

เนื่องจากในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๑
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๕ กันยายน ถึงวันเสาร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติ
เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตนั้น

จึงขอส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ และเมื่อคณะรัฐมนตรีได้ปฏิบัติตาม
ข้อสังเกตเป็นประการใด โปรดแจ้งให้ทราบด้วยเพื่อประธานสภาฯ จะได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบ ตามนัยแห่ง
ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจักขณ์ นาควัชระ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

สำเนาทุกข้อ
พิทักษ์ ชัยภักดิ์
(นางสาวสุวิมล ชัยภักดิ์)
นิติกร ๖ สำนักนิติกร

ข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒
ของสภาผู้แทนราษฎร

๑. นโยบายและภาพรวมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๑ การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

รัฐบาลต้องมีมาตรการและแนวทางการป้องกัน และดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจัง ด้วยความเลียบขาดและรวดเร็วกับการกระทำอันไม่สมควร โดยมอบหมายให้มีหน่วยงานหลัก เช่น กองทัพหรือหน่วยงานอื่นที่รัฐบาลเห็นเหมาะสม ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ อาทิ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงการต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างความเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีเว็บไซต์หมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งที่มีแหล่งที่มาจากในประเทศและต่างประเทศ หากกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการดำเนินการก็ควรที่จะเร่งรัดเสนอแก้ไขกฎหมายนั้นโดยด่วนต่อไป

๑.๒ ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป และสถานการณ์ราคาน้ำมันและพลังงาน

จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มจากปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ คือ ราคาน้ำมันและพลังงานที่ผันผวนและทรงตัวอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง และอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นกว่าที่คาดการณ์ไว้ จึงเห็นว่ารัฐบาลควรดำเนินการ ดังนี้

๑.๒.๑ กำกับ ดูแล ให้ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ได้น้อมนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

๑.๒.๒ กำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดหารายได้ด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างจริงจัง

๑.๒.๓ กำหนดแนวทางและมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการที่ต้นทุนการขนส่งและวัตถุดิบมีอัตราสูงขึ้น

๑.๒.๔ กำหนดมาตรการในการบริหารหนี้อย่างระมัดระวัง เพื่อลดปริมาณหนี้สาธารณะ และภาระงบประมาณในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้

๑.๓ รายได้ที่เป็นเงินนอกงบประมาณ

รัฐบาลควรกำกับดูแลและตรวจสอบรายได้ที่เป็นเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ และกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการและการใช้จ่ายเงินดังกล่าว ให้มีความคุ้มค่า และเป็นประโยชน์ต่อประเทศมากที่สุด ทั้งนี้ ให้หน่วยงานแสดงฐานะการเงินหรือรายละเอียดของเงินนอกงบประมาณต่อสำนักงบประมาณ เพื่อนำรายได้ที่มีอยู่มาประกอบการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่พึ่งพาเงินงบประมาณแต่เพียงแหล่งเดียว และนำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อประกอบการพิจารณา

๑.๔ การตั้งงบประมาณรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการกำหนดสัดส่วนการผูกพันงบประมาณใหม่ในแต่ละปีงบประมาณของโครงการ / รายการที่มีระยะการผูกพันงบประมาณเกินกว่า ๓ ปี เปรียบเทียบกับรายจ่ายลงทุนที่ได้รับในปีงบประมาณนั้น เพื่อเป็นการรักษาวินัยทางการเงินการคลัง และการควบคุมสัดส่วนการผูกพันให้มีความสอดคล้องกับความพร้อมและภาวะเศรษฐกิจของประเทศ สำหรับรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เกิดขึ้นใหม่ระหว่างปีจากการได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เห็นควรให้แสดงรายการผูกพันดังกล่าวไว้ในเอกสารงบประมาณปีถัดไปให้ชัดเจน

๑.๕ การจัดสรรงบประมาณด้านแหล่งน้ำ

รัฐบาลควรดำเนินการจัดทำแผนดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาทั้งระบบให้เป็นวาระแห่งชาติ โดยกำหนดบทบาทของหน่วยงานรับผิดชอบให้ชัดเจน มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนโดยเฉพาะระหว่างกรมทรัพยากรน้ำและกรมชลประทานทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติการ และกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงปัจจัยพื้นที่ จำนวนประชากร ตลอดจนปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม และน้ำเสีย รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยจัดลำดับความสำคัญของโครงการในแต่ละพื้นที่ที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวมให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

๑.๖ องค์กรมหาชน หน่วยงานในกำกับของรัฐ หน่วยงานรูปแบบพิเศษ กองทุน และเงินทุนหมุนเวียน

ค่าใช้จ่ายในการบริหารและดำเนินการมีอัตราสูงเกินสมควร โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือน ค่าตอบแทนบุคลากร และค่าเช่าสถานที่ รัฐบาลจึงควรทบทวนภารกิจ โครงสร้างองค์กร และกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้มีความประหยัด และมีมาตรการควบคุมการบริหารและการตรวจสอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เข้มงวดขึ้น โดยเน้นการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน และประสิทธิผลจากการบริหารจัดการของผู้บริหารและบุคลากร เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงการบริหาร

จัดการ รวมทั้งควรยุบเลิกองค์การมหาชน กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ที่มีผลงานไม่ผ่านการประเมิน และ / หรือมีภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น สำหรับการจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นใหม่ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อไม่ให้มีภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น

๑.๗ การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการพัฒนาระบบการศึกษา

๑.๗.๑ ควรกำหนดการวิจัยให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และสามารถเชื่อมโยงการศึกษาการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกันทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า ประหยัด และไม่ซ้ำซ้อนในการจัดสรรงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ควรกำหนดยุทธศาสตร์ และติดตามประเมินผลการศึกษาวิจัยของทุกหน่วยงาน เพื่อให้การศึกษาการวิจัย มีทิศทาง มีความคุ้มค่า และสามารถนำมาใช้ประโยชน์หรือปฏิบัติได้จริง หากการวิจัยใดไม่เกิดประโยชน์ ก็ควรยกเลิกทันที

๑.๗.๒ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาควรทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานให้มีทิศทางเดียวกัน เป็นเอกภาพ สอดคล้องกับศักยภาพและทรัพยากรของจังหวัด เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ทั้งนี้ ให้รายงานผลการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการบูรณาการการทำงานต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อประกอบการพิจารณา

๑.๘ เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ควรนำผลการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปเป็นแนวทางในการกำหนดการจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑.๘.๑ กำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และยุทธศาสตร์ของประเทศ โดยเฉพาะภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนมาจากหน่วยงานราชการ อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาทางด้านการศึกษา สาธารณสุข และการสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสในสังคม เป็นต้น ต้องมีการดำเนินการอย่างครบถ้วน รวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม

๑.๘.๒ ให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในรายการที่มีการใช้จ่ายเงินอุดหนุนทั่วไปอย่างชัดเจน เช่น เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนศูนย์เด็กเล็ก เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวัน เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการส่งเสริมอาชีพคนชรา และเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนบริการสาธารณสุข เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ไปดำเนินการในการกิจสนับสนุนการบริการสาธารณสุขนั้นควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่า "เงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับสนับสนุนบริการสาธารณสุข" เป็นจำนวน ๒,๖๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (โดยสมควรปรับปรุงเงินจัดสรรเป็นแห่งละประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท) เพื่อส่งเสริมให้มีการดำเนินกิจกรรมพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขมูลฐานเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนทั่วประเทศให้ได้รับการบริการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง เป็นธรรม แต่ไม่สมควรจัดสรรให้เท่ากันทุกหมู่บ้าน / ชุมชน โดยสมควรพิจารณาจากจำนวน อสม. ประกอบด้วย ทั้งนี้ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอความร่วมมือและปรึกษาหารือกับกระทรวงสาธารณสุขในการทบทวนหลักเกณฑ์การสนับสนุนให้เป็นไปตามความจำเป็น ที่จะต้องดำเนินการอย่างแท้จริง

๑.๘.๓ การจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจรายการใหม่ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดสรร นำเสนอคณะกรรมการกระจายอำนาจ ให้ความเห็นชอบก่อนประกาศแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ เพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้จัดทำโครงการในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณผ่านจังหวัดมายังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งกรมฯ จะแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาถ่วงดุลโครงการเพื่อตรวจสอบและคัดเลือกโครงการที่เหมาะสมและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกระจายอำนาจ ได้ให้ความเห็นชอบไว้ในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

๑.๙ การฝึกอบรมและสัมมนา การประชาสัมพันธ์ การจ้างที่ปรึกษา การจ้างเหมาบริการ และการเดินทางไปราชการต่างประเทศ

๑.๙.๑ การตั้งค่าใช้จ่ายในรายการเหล่านี้มีค่าใช้จ่ายต่อหน่วยและอัตราค่าจ้างที่ยังไม่เหมาะสมมีลักษณะสูงเกินสมควรและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดราคาค่าใช้จ่าย และอัตราค่าจ้าง รวมถึงค่าจ้างเหมาบริการให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับราคาในท้องตลาดทั่วไปที่สะท้อนความเป็นจริงตามกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ และลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงาน สำหรับการฝึกอบรมสัมมนาประเภทการให้ความรู้แก่ประชาชน หน่วยงานควรกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาของโครงการ มีการติดตามประเมินผล และจัดในพื้นที่ที่เป็นภูมิสำเนาของผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่

๑.๙.๒ การจ้างที่ปรึกษาควรเป็นกรณีที่น่าเป็น เป็นภารกิจที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน และหน่วยงานผู้จ้างไม่สามารถดำเนินการได้เองเท่านั้น และอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาควรกำหนดให้เป็น มาตรฐานที่เหมาะสม สะท้อนความเป็นจริงตามลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานและประเภทของ ที่ปรึกษา เช่น บริษัทที่ปรึกษา คณะบุคคล และรายบุคคล เป็นต้น โดยให้คำนึงถึงระยะเวลาและปริมาณ งานของที่ปรึกษาด้วย

๑.๙.๓ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศควรดำเนินการแก้ไขกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในกรณีการเดินทางในชั้นหนึ่ง ควรกำหนดให้เฉพาะบุคคลสำคัญของประเทศเท่านั้น เช่น ประมุขของฝ่ายบริหาร ตุลาการ และนิติบัญญัติ เป็นต้น ทั้งนี้ ระหว่างการดำเนินการแก้ไขขอให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางปฏิบัติตามข้อสังเกตนี้โดยทันที

๑.๑๐ การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

รัฐบาลควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการประมูลด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เพื่อให้เกิดความสะดวกและสามารถแก้ไขปัญหาการสมยอมราคาในการ เสนอราคา มีความโปร่งใส เป็นธรรม และควรเน้นให้มีการเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์ของ หน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนั้นหน่วยงานยังมีความเข้าใจผิดว่าสามารถมีผู้เสนอราคารายเดียว ในการเสนอ ราคาผ่านระบบการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่ายังไม่มิตติของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ยกเว้นหลักเกณฑ์ที่ กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ให้ดำเนินการได้ตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น กรมบัญชีกลางจึงควรแจ้งให้หน่วยงานต่าง ๆ ทราบเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไปโดยเร็ว

๑.๑๑ การจัดหายานพาหนะและครุภัณฑ์ต่าง ๆ มาใช้ในราชการ

๑.๑๑.๑ ควรดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบถึงความคุ้มค่าและความเหมาะสมของ รูปแบบการจัดหาระหว่างการซื้อและการเช่า เพื่อกำหนดมาตรฐานในการจัดหาให้สอดคล้องกับภารกิจ ลักษณะการปฏิบัติงาน และการประหยัดงบประมาณ โดยเฉพาะการจัดหายานพาหนะต้องคำนึงถึงรูปแบบ พลังงาน เชื้อเพลิง และเทคโนโลยีประหยัดพลังงานที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบควรพิจารณาการซื้อและอัตราค่าเช่าให้สอดคล้องกับประเภทรถยนต์ และขนาด เครื่องยนต์ที่มีการจัดซื้อหรือให้เช่าในท้องตลาดทั่วไป ในกรณีการเช่ารถยนต์ไม่ควรผูกพันการเช่าเกินกว่า ๓ ปี เมื่อครบ ๓ ปี ต้องไม่เช่ารถยนต์คันเดิมหรือชุดเดิมซ้ำอีกเพื่อให้ได้รถยนต์ที่มีสภาพใหม่ สำหรับการจัดหาครุภัณฑ์อื่น เช่น คอมพิวเตอร์และเครื่องถ่ายเอกสาร ก็ควรปฏิบัติให้เหมาะสมในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ หน่วยงานควรเปิดเผยและแสดงรายละเอียดการจัดหาครุภัณฑ์ไว้ที่หน่วยงานนั้นๆ ตามกฎหมาย ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑.๑๑.๒ ควรมีมาตรการให้หน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกัน ร่วมใช้ครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้หน่วยงานที่มีภารกิจหลักหรือใช้ครุภัณฑ์นั้นมากเป็นผู้ขอตั้ง งบประมาณ

๑.๑๒ การจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานหลายแห่งไม่เป็นไปตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเห็นควรให้รัฐบาลดำเนินการ ดังนี้

๑.๑๒.๑ การจัดซื้อคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ ไม่ควรระบุชื่อทางการค้า และสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมมาตรฐานรหัสเปิด (Open source) และโปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนา โดยคนไทย

๑.๑๒.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวงควรเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยง ข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายทางไกลของหน่วยงานในสังกัด และสามารถใช้เครือข่ายร่วมกันระหว่างกระทรวง ที่มีภารกิจที่สอดคล้องกัน

๑.๑๒.๓ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรกำหนดคุณลักษณะ เฉพาะและราคาที่เหมาะสมของระบบคอมพิวเตอร์ การจ้างที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาระบบงาน และกำหนด มาตรฐานซอฟต์แวร์ของการจัดการเครือข่ายการสื่อสารข้อมูล เพื่อรองรับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมทั้งการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑๓ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย และการใช้เงินเหลือจ่าย

๑.๑๓.๑ รัฐบาลควรกำกับดูแลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไป ตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้ หากจำเป็นต้องมีการโอนเปลี่ยนแปลง รายการงบประมาณควรเป็นรายการที่มีเหตุผลความจำเป็นเร่งด่วนอย่างแท้จริงเท่านั้น โดยไม่สมควร อนุญาตให้มีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณจากงบบุคลากรไปใช้เพื่อการอื่น

๑.๑๓.๒ ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการว่าให้ความสำคัญกับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานและมีเงินเหลือจ่าย ทั้งนี้ เมื่อมีเงินเหลือจ่ายให้สำนักงบประมาณกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม คุ่มค่า ประหยัด และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอย่างแท้จริง

๑.๑๔ การประเมินโครงการและการติดตามประเมินผล

ควรให้ความสำคัญกับการนำผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการขนาดใหญ่ และโครงการที่อยู่ในความสนใจของประชาชนมาประกอบการจัดทำงบประมาณ และติดตามประเมินผล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถแก้ปัญหาได้ทันที่ สำหรับโครงการที่มีการก่อหนี้ ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ควรมีการติดตามความก้าวหน้าและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นประจำทุกปี และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดทั้งในเชิงยุทธศาสตร์และในระดับผลผลิต ให้มีความชัดเจนและสามารถแสดงความเชื่อมโยงได้อย่างแท้จริง

๑.๑๕ การปรับปรุงวิธีการและเอกสารงบประมาณ

๑.๑๕.๑ การศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศที่เหมาะสม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และระเบียบต่าง ๆ ให้สามารถกำกับดูแลการจัดการงบประมาณของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และทิศทางการพัฒนาประเทศ

๑.๑๕.๒ ควรปรับปรุงเอกสารประกอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๗ โดยแสดงข้อมูล รายละเอียดรายการสำคัญของการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายที่ชัดเจน ให้ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถพิจารณา ตรวจสอบรายละเอียดและติดตามประเมินผลได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีเอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงาน ซึ่งมีข้อมูลและรายละเอียด ของโครงการ / รายการ อย่างชัดเจน เพียงพอ และสะดวกต่อการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมีรูปแบบที่เหมาะสมให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการเป็นแนวทางเดียวกัน

๒. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๑ งบกลาง

๒.๑.๑ ควรทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรรายการค่าใช้จ่ายการปรับเงิน ค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐในส่วนของเงินรางวัล โดยเพิ่มสัดส่วนให้กับข้าราชการชั้นผู้น้อยให้มากขึ้น

๒.๑.๒ ควรหามาตรการแก้ไขปรับปรุงรายการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ ซึ่งมีอัตราสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยทำการศึกษาระบบประกันสุขภาพ สำหรับข้าราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดภาระงบประมาณ โดยสิทธิประโยชน์ที่ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ ได้รับจะต้องไม่น้อยกว่าเดิม

๒.๑.๓ ควรพิจารณาบทบาทของเขตการค้าในงานรายการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (เอส เอ็ม แอล) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความครอบคลุม และมีวิธีการจัดทำโครงการที่ชัดเจนปราศจากการชี้นำของทางราชการ โดยให้อยู่บนพื้นฐานความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และรัฐบาลควรกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบเพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลสำเร็จได้

๒.๒ กระทรวงกลาโหม

๒.๒.๑ ควรกำหนดแผนงานภารกิจการสร้างความปลอดภัยสมานฉันท์ให้มีความชัดเจนและต่อเนื่องที่เน้นการร่วมทำกิจกรรมของประชาชน และไม่ใช้กิจกรรมที่ทำเป็นครั้งคราว เช่น การจัดคอนเสิร์ต หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์

๒.๒.๒ ควรให้ความรู้ด้านภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีเฉพาะถิ่นแก่ทหารที่จะไปปฏิบัติการกิจในพื้นที่ เพื่อให้เข้าใจและเข้าถึงคนในพื้นที่มากขึ้น กองทัพและหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรบูรณาการงบประมาณร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๒.๓ ควรมีความละเอียดชัดเจนของรายการงบประมาณในเอกสารงบประมาณให้มากขึ้น ควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอแก่ความต้องการด้านการฝึกและการคงสภาพอาวุธ ยานพาหนะ และอุปกรณ์การรบ และให้ความสำคัญการฝึกความชำนาญในระบบจำลองสถานการณ์ (Simulation) โดยจัดตั้งศูนย์จำลองการฝึกที่วางระบบให้ทุกเหล่าทัพสามารถทำการฝึกร่วมกันในสถานการณ์จำลองเดียวกันได้ เพื่อให้มีความพร้อมและความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อให้สามารถผลิตอาวุธ ยานพาหนะ และอุปกรณ์การรบได้เอง

๒.๓ กระทรวงการคลัง

๒.๓.๑ ควรติดตามตรวจสอบให้หน่วยงานที่ใช้จ่ายงบประมาณในโครงการหรือรายการใดแล้วมีรายได้เกิดขึ้น ให้นำรายได้นั้นส่งคลังโดยเร็ว โดยเฉพาะรายได้ประเภทเงินสนับสนุนโครงการหรือแผนงาน เช่น ค่าสปอนเซอร์ เป็นต้น

๒.๓.๒ รัฐวิสาหกิจควรเน้นการส่งรายได้ให้รัฐเพิ่มขึ้นมากกว่าการนำผลกำไรไปจ่ายเป็นค่าตอบแทนกรรมการ ผู้บริหาร หรือเงินโบนัสแก่พนักงาน และควรมีแนวทางที่จะปรับปรุงหรือยุบเลิกรัฐวิสาหกิจที่มีผลดำเนินงานขาดทุนมากเกินไปให้เป็นภาระของงบประมาณแผ่นดิน ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจควรได้รับการตรวจสอบบัญชีจากบริษัทตรวจสอบบัญชีมาตรฐานสากล

๒.๔ กระทรวงการต่างประเทศ

๒.๔.๑ การตั้งงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศมีความแตกต่างจากกระทรวงอื่น ๆ ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสีย เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตั้งงบประมาณ

๒.๔.๒ ควรทบทวนการดำเนินโครงการภายใต้ค่าใช้จ่ายสนับสนุนภารกิจต่างประเทศแบบบูรณาการ (FMIP : Foreign Missions Integrated Project) ไม่ให้ซ้ำซ้อนกับภารกิจประจำที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการอยู่ หรือภารกิจโดยตรงของกระทรวงการต่างประเทศ

๒.๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๕.๑ ควรพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้สามารถลดต้นทุน โดยการนำพืชผลทางการเกษตรเข้าสู่ตลาดได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สนับสนุนระบบความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) เพื่อให้ประเทศคู่ค้าไม่สามารถใช้เป็นเหตุผลในการกีดกันทางการค้า

๒.๕.๒ ควรส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพของดินที่แตกต่างกัน โดยสนับสนุนแนวทางการขยายการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม ควบคู่ไปกับการเร่งรัดขยายพื้นที่ชลประทาน และการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

๒.๕.๓ การจัดหาเครื่องบินประเภทต่าง ๆ ควรพิจารณาทบทวนถึงความจำเป็น และระยะเวลาการผูกพันงบประมาณ โดยต้องระบุภารกิจและการทดแทนให้ชัดเจน

๒.๕.๔ เห็นควรให้กรมชลประทานปรับปรุงกฎ ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในการจัดหาที่ดินเพื่อการก่อสร้างเขื่อน โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการจัดหาที่ดินเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์มาเป็นต้นแบบ

๒.๖ กระทรวงคมนาคม

๒.๖.๑ การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งควรให้ความสำคัญกับระบบรางและการขนส่งทางน้ำเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานและลดต้นทุนการขนส่ง

๒.๖.๒ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ต้องงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษาเป็นจำนวนมากในลักษณะรายการผูกพันงบประมาณ เห็นควรให้จ้างที่ปรึกษาเฉพาะที่มีความจำเป็น หรือต้องการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยให้มีระยะเวลาการจ้างน้อยที่สุด การจ้างที่ปรึกษาควรมีความละเอียดชัดเจนในการคิดอัตราค่าจ้างเพื่อให้สามารถติดตามตรวจสอบได้ และควรใช้จ่ายงบประมาณในแผนงานหรือโครงการที่เน้นภารกิจของตนเองมากกว่าการว่าจ้างที่ปรึกษา โดยควรปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตนี้โดยเร็ว

๒.๖.๓ รัฐบาลควรทบทวนการยุบเลิกกรมทางหลวงชนบท เนื่องจากเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถดำเนินการตามภารกิจถ่ายโอนจากกรมทางหลวงชนบทได้อย่างสมบูรณ์ ประกอบกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมาก จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรให้กรมทางหลวงชนบทดำเนินการตามภารกิจต่อไป

๒.๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๗.๑ ในการดำเนินการกิจการฟื้นฟูสภาพป่าโดยการปลูกป่า ซึ่งเป็นภารกิจของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ วิธีการ และพื้นที่ที่ชัดเจน ควรสนับสนุนให้เอกชนและประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปลูกป่าและดูแลรักษาป่า โดยเฉพาะการปลูกป่าเศรษฐกิจ ควรเน้นเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่ป่าและประสิทธิภาพในการฟื้นฟูสภาพป่า

๒.๗.๒ ควรเร่งรัดการฟื้นฟูและพัฒนาเหมืองแร่ทุกชนิด ซึ่งรวมถึงเหมืองแร่ที่หมดอายุประทานบัตรที่ได้รับประทานบัตรยังสวณสิทธิ์เป็นสมบัติของตน เหมืองแร่ทั้งร้างทั้งที่เป็นอันตรายและไม่เป็นอันตราย โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาและใช้ประโยชน์ร่วมกัน และควรให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการสำรวจเหมืองแร่ของประเทศได้ง่ายและสะดวก

๒.๗.๓ สำหรับภารกิจถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดการขยะมูลฝอยและการบำบัดน้ำเสีย ควรสร้างความรู้ความเข้าใจที่ทันสมัย ให้ทราบข้อดี - ข้อเสีย ของทางเลือกในการดำเนินงานอย่างถูกต้อง ให้มีการบริหารจัดการร่วมกันในระดับกลุ่มพื้นที่ เพื่อประหยัดงบประมาณ และผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

๒.๘ กระทรวงพลังงาน

ควรเน้นแนวทางการผลิตพลังงานทดแทนจากวัตถุดิบพืชเกษตรในแผนแม่บทนโยบายพลังงานแห่งชาติ และเร่งรัดติดตามการเจรจากรณีพื้นที่ทับซ้อนของแหล่งพลังงานทางทะเลซึ่งเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญของประเทศ พร้อมทั้งรายงานสถานการณ์ให้รัฐบาลทราบตลอดเวลา สำหรับการจัดตั้งสำนักงานพลังงานจังหวัดเห็นควรทบทวนโครงสร้างให้เป็นไปตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงบุคลากรและภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

๒.๙ กระทรวงมหาดไทย

๒.๙.๑ ควรเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้กับประชาชนโดยเร็วที่สุด

๒.๙.๒ ควรสนับสนุนงบประมาณให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเพื่อการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งตามภารกิจที่รับผิดชอบให้เพียงพอ และครอบคลุมในทุกพื้นที่

๒.๙.๓ ควรสนับสนุนค่าตอบแทนและสวัสดิการของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะสวัสดิการเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนบุตร เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษา

๒.๙.๔ การกำหนดขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงลักษณะชุมชน หมู่บ้านตามเขตการปกครองท้องถิ่นที่เป็นหลัก และการกำหนดกรอบอัตรากำลัง การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๒.๑๐ กระทรวงวัฒนธรรม

ควรบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริม สืบทอดวัฒนธรรมไทย และปลูกฝังวัฒนธรรมไทยให้แก่เยาวชน จัดสรรงบประมาณในการสร้างหอศิลป์ เพื่อใช้เป็นสถานที่เผยแพร่งานศิลป์ด้านต่าง ๆ และสนับสนุนงบประมาณให้กับศิลปินแห่งชาติในการเผยแพร่ศิลปะสาขาต่าง ๆ ต่อสาธารณชนเพิ่มขึ้น การจัดลัทธิบัตรมรดกไทย

และภูมิปัญญาพื้นบ้าน และการขึ้นทะเบียนวัตถุโบราณในแต่ละท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการติดตาม
ทางคดีกรณีเกิดการสูญหาย รวมทั้งให้ความรู้แก่ชุมชนและประชาชนในการดูแล บำรุงรักษาโบราณสถาน
อย่างถูกต้อง ควบคู่ไปกับการกำหนดแผนและแนวทางในการซ่อมแซม ทำนุบำรุงโบราณสถานทั่วประเทศ

๒.๑๑ กระทรวงศึกษาธิการ

จากผลการประเมินสถานศึกษาและสถิติพื้นฐานทางวิชาการ ตลอดจนสภาพ
ปัญหาต่าง ๆ เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๒.๑๑.๑ การจัดสรรงบประมาณควรมีลำดับความสำคัญที่สะท้อนต่อผลการ
ประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

๒.๑๑.๒ กำหนดแนวทางและมาตรการในการเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการ
ขาดแคลนครูผู้สอน ปัญหาตำราเรียนปลอม ปัญหานี้สินของครู และปัญหาการควมรวมโรงเรียน
ขนาดเล็กควบคู่ไปกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้เพิ่มความรู้และการพัฒนา
คุณภาพชีวิต

๒.๑๑.๓ เร่งรัดการจัดการศึกษาให้สามารถดำเนินการได้ตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งในระดับพื้นฐานและการจัดการศึกษาที่เหมาะสมแก่คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส ทั้งนี้ ควรกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรม
ตลอดจนการเมือง การปกครองในทุกระดับการศึกษา

๒.๑๑.๔ ปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาให้
บัณฑิตมีคุณภาพควบคู่กับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่เข้มแข็ง เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคม
และประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏควรริเริ่มและดำเนินการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ
สำหรับการขยายวิทยาเขตควรมีการพิจารณาการทับซ้อนกันในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะกรณีที่มีสถาบันอุดมศึกษา
เดิมอยู่ในพื้นที่แล้ว

๒.๑๑.๕ จัดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับ
สถานภาพ และความต้องการของตลาดแรงงานที่มีความแตกต่างกัน และทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับ
ชุมชนและท้องถิ่นโดยใช้เครือข่ายสถานศึกษาในสังกัดที่กระจายอยู่ในทุกจังหวัด เพื่อให้เมื่อจบการศึกษา
แล้วจะได้มีงานทำ และเป็นประโยชน์ต่อพื้นที่

๒.๑๒ กระทรวงสาธารณสุข

ควรเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์และบุคลากรทางด้านสาธารณสุข
และควรมีมาตรการจูงใจที่จะรักษานักศึกษานี้ไว้ในระบบราชการ และสนับสนุนงบประมาณให้
เพียงพอสำหรับอัตราเหมาจ่ายรายหัวของโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมทั้งการเพิ่มสิทธิ
ประโยชน์ในการรักษาพยาบาลโรคที่จำเป็น เช่น โรคเอดส์ และโรคไต เป็นต้น

๒.๑๓ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรกำหนดแนวทางการเพิ่มอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภารกิจและโครงสร้างของสำนักงาน โดยการสอบเลื่อนชั้นประทวนขึ้นสู่ชั้นสัญญาบัตร เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรของหน่วยงาน และสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อเกราะอ่อนและน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอกับภารกิจการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

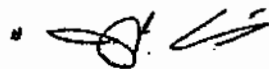
๒.๑๔ หน่วยงานของรัฐสภา

รัฐสภาควรพิจารณาให้มีสำนักงบประมาณของรัฐสภา (Parliament Budget Office) เพื่อทำการวิเคราะห์งบประมาณของประเทศที่นำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเพื่อสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ รวมถึงคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ของรัฐสภา โดยคำนึงถึงการแบ่งแยกและถ่วงดุลของอำนาจทั้ง ๓ ฝ่าย คือ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ

๒.๑๕ งบประมาณจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัด

การจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดโดยใช้ตัวแปร ๔ ตัว ได้แก่ ร้อยละ ๕๐ จัดสรรเฉลี่ยเท่ากันทุกจังหวัด ร้อยละ ๑๐ จัดสรรตามจำนวนประชากรของแต่ละจังหวัด ร้อยละ ๓๕ จัดสรรตามความผูกผันของรายได้ต่อครัวเรือนในแต่ละจังหวัด ร้อยละ ๕ จัดสรรตามผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อาจยังไม่มีความเหมาะสม ควรมีการศึกษาและทบทวนหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณจังหวัดในปีต่อไปให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยการจัดสรรงบประมาณจังหวัดต้องแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาจังหวัด และควรศึกษาให้มีบทบัญญัติและระเบียบรองรับโครงการพัฒนาร่วมระหว่างจังหวัด

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางพรรณิภา เสริมศรี)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการ
และรัฐวิสาหกิจตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552
ของสภาผู้แทนราษฎร

รายงานสรุปผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
ตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552
ของสภาผู้แทนราษฎร

1. นโยบายและภาพรวมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

ข้อสั่งเกิด

1.1 การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

รัฐบาลต้องมีมาตรการและแนวทางการป้องปราม และดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจังด้วยความเฉียบขาดและรวดเร็วกับการกระทำอันไม่สมควร โดยมอบหมายให้มีหน่วยงานหลัก เช่น กองทัพหรือหน่วยงานอื่นที่รัฐบาลเห็นเหมาะสม ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ อาทิ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงการต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างความเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีเว็บไซต์หมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ทั้งที่มีแหล่งที่มาจากในประเทศและต่างประเทศ หากกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการดำเนินการก็ควรที่จะเร่งรัดเสนอแก้ไขกฎหมายนั้นโดยด่วนต่อไป

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีมาตรการในการดำเนินการเกี่ยวกับเว็บไซต์ที่เผยแพร่เนื้อหาเข้าข่ายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพดังนี้

1) ประสานผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider : ISP) ร่วมมือปิดกั้นเว็บไซต์ที่เผยแพร่เนื้อหาเข้าข่ายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพดังกล่าวทันทีที่พบเห็น โดยให้ ISP สืบค้นหาตัวผู้กระทำความผิดทุกครั้ง ก่อนการปิดกั้นเว็บไซต์

2) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะดำเนินการพิสูจน์ทราบผู้กระทำความผิด และเสนอไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินคดีและขอความร่วมมือ ISP นำรายชื่อผู้กระทำความผิดขึ้นบัญชีและนำประกาศเผยแพร่

3) หากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตรวจพบว่า ISP รายใดไม่ดำเนินการปิดกั้นเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะมีหนังสือแจ้งไปยัง ISP ไม่เกิน 3 ครั้ง และหากยังไม่ดำเนินการปิดกั้นเว็บไซต์ฯ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร จะแจ้งสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กทช.) เพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบการต่อไป

4) สำหรับ ISP ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐ คือ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) จะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดในการปิดกั้นเว็บไซต์ดังกล่าว ทั้งนี้ในการสืบค้นหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ร่วมกับกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และสำนักงานอัยการสูงสุด (ฝ่ายกิจกรรมต่างประเทศ) เพื่อดำเนินคดีกับผู้เข้ามาเผยแพร่เว็บไซต์ที่เผยแพร่เนื้อหาเข้าข่ายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

กระทรวงกลาโหม ได้มอบหมายและสั่งการให้หน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม ติดตามข่าวสารที่ปรากฏในลักษณะเข้าข่ายการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ปรากฏในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยในสื่อต่างๆ และการจัดชุมนุม ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเว็บไซต์หมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ หากมีการตรวจพบข้อมูลในลักษณะดังกล่าว ให้หน่วยรวบรวมหลักฐาน พร้อมดำเนินการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ทันที ในส่วนของเว็บไซต์หมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ หากเป็นเว็บไซต์ที่จดทะเบียนอยู่ในต่างประเทศ กระทรวงกลาโหมจะประสานกับหน่วยงานด้านความมั่นคงอื่นๆ เพื่อการบูรณาการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งกระทรวงกลาโหมได้จัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐบาลเพื่อประชาสัมพันธ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เช่น การจัดนิทรรศการ การเผยแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ภาพพระราชกรณียกิจทางสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์ การจัดกิจกรรมเดิน - วิ่งเฉลิมพระเกียรติฯ การจัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้และสิ่งแวดล้อม โดยใช้ชื่อโครงการ “พลิกฟื้นผืนป่าด้วยพระบารมี” การจัดกิจกรรม “มหกรรมการอนุรักษ์และปลูกป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติฯ” โดยร่วมมือกับส่วนราชการ คือ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจัดกิจกรรม “มหกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ” รวมทั้ง กระทรวงกลาโหมได้สั่งการให้หน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม รณรงค์ปลูกจิตสำนึกให้แก่ข้าราชการทุกระดับของหน่วยให้จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เช่นกัน

1.2 ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป และสถานการณ์ราคาน้ำมันและพลังงาน

จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มจากปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ คือ ราคาน้ำมันและพลังงานที่ผันผวนและทรงตัวอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่องและอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นกว่าที่คาดการณ์ไว้ จึงเห็นว่ารัฐบาลควรดำเนินการ ดังนี้

ข้อสังเกต

1.2.1 กำกับ ดูแล ให้ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ได้น้อมนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมง

สำนักงานประมง ได้นำอำนวยการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินการตามภารกิจด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความอยู่ดีกินดีของประชาชนในประเทศ โดย

1) การกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ โดยในยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างความเชื่อมั่นและการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ได้กำหนดแผนงานฟื้นฟูและเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีแนวทางในการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหมู่บ้านและชุมชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนตามแนวปฏิบัติและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรจากภาครัฐให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2) การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานประมงได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินโครงการเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อยกระดับชุมชนในงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินและจำเป็น จำนวน 6,000 ล้านบาท และในงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 อีกจำนวน 15,200 ล้านบาท เพื่อดำเนินการกับชุมชนเป้าหมายทั้งสิ้น 84,563 ชุมชนทั่วประเทศ โดยจะโอนเงินให้ชุมชนที่มีขนาดต่างกัน 7 ขนาด ในวงเงินตั้งแต่ 100,000 - 700,000 บาท สำหรับไปดำเนินการในโครงการที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านอุปกรณ์การเกษตรและเมล็ดพันธุ์ สาธารณูปโภค ปุ๋ย และกลุ่มอาชีพ เป็นต้น ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวชุมชนได้นำเสนอและดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของกรอบแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3) การจัดประกวดผลงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มูลนิธิชัยพัฒนา และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ได้ร่วมกับสำนักงานประมง กระทรวงมหาดไทย สถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกองทัพไทย เป็นเจ้าภาพในการจัดโครงการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างจิตสำนึกในการนำหลักปรัชญาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในภาคประชาชน ภาคเกษตร ภาครัฐ และภาคธุรกิจ ซึ่งแบ่งประกวดผลงานเป็นด้านต่าง ๆ เช่น ประชาชนทั่วไป เกษตรทฤษฎีใหม่ องค์การภาครัฐ ธุรกิจขนาดย่อม เป็นต้น สำนักงานประมงได้เข้ามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินและดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์โครงการ ที่จะเผยแพร่ผลการประกวดหลักปรัชญาและการประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในภูมิภาคต่าง ๆ โดยได้จัดประกวดผลงานครั้งแรกพร้อมกับการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ในช่วงเดือนธันวาคม 2550 ที่อิมแพ็ค เมืองทองธานี จากนั้นได้มีการประชาสัมพันธ์ผลการประกวดไปทุกภูมิภาค ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างสูง กปร. จึงมีดำริจะจัดประกวดครั้งที่ 2 ขึ้นในช่วงเดือนเมษายน 2553 โดยเพิ่มประเภทการประกวดเป็น 10 ประเภท และได้รับรางวัลด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งจะเป็นการสร้างความตื่นตัวให้กับทุกภาคส่วนในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้มากยิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ได้น้อมนำแนวความคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดทำเป็นกลยุทธ์หลักในแผนกลยุทธ์สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมใสสะอาด (พ.ศ. 2550 – 2555) โดยมีแนวทางในการดำเนินการ คือ

1) ผนวกรวมเพื่อปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึก และตระหนักรู้เกี่ยวกับการดำรงชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการดำเนินชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงานตามรอยพระยุคลบาท โดยการจัดทำเอกสารแผ่นพับ “พออย่าง พอเพียง” เผยแพร่ให้กับข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม และจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ข้าราชการทุกระดับเกี่ยวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2) ผนวกรวมเพื่อปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกและตระหนักรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงาน ตามรอยพระยุคลบาท ปลูกฝังให้ปฏิบัติตนตามหลัก 4 พ (พึ่งตนเอง พอดี พอเพียง และพอใจ) โดยจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ข้าราชการทุกระดับเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และจัดโครงการฝึกอบรมเรื่อง “การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ และเสริมสร้างจิตสำนึกในการบริการ”

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ทั้งในกระบวนการจัดตั้งงบประมาณและการบริหารงบประมาณขององค์กร ตลอดจนเผยแพร่ให้พนักงานนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ซึ่งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินบริหารงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 และจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 โดยนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ โดยคำนึงถึงความจำเป็น ประหยัด และคุ้มค่า

ข้อสังเกต

1.2.2 กำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดหารายได้ด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างจริงจัง

1.2.3 กำหนดแนวทางและมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการที่ต้นทุนการขนส่งและวัตถุดิบมีอัตราสูงขึ้น

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

จากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจโลกซึ่งมีจุดเริ่มจากปัญหาสินเชื่อที่อยู่อาศัยด้อยคุณภาพในสหรัฐอเมริกา (Subprime Crisis) และความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก รวมถึงสภาพการแข่งขันของตลาดทั้งในและต่างประเทศของอุตสาหกรรมก่อสร้าง ส่งผลให้ราคาวัสดุก่อสร้างมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างงานของส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ จนไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ รัฐจึงต้องมีมาตรการช่วยเหลือโดยการชดเชยค่างานก่อสร้าง

ที่ปรับสูงขึ้นตามสัญญาแบบปรับราคาได้ เพื่อให้ผู้รับจ้าง สามารถดำเนินการได้เสร็จสิ้นตามแผน และไม่เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ อย่างไรก็ตามการดำเนินมาตรการดังกล่าวจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และกรอบแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม เพื่อมิให้เป็นภาระงบประมาณมากเกินไป ดังนั้นสำนักงานประมาณจึงได้จ้างที่ปรึกษาดำเนินโครงการศึกษาพัฒนาระบบเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ในการออกแบบและจัดทำโปรแกรมการคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในการพิจารณาตรวจสอบและอนุมัติการขอเงินชดเชย(ค่า K)ของผู้ประกอบการก่อสร้าง ให้หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้างและสำนักงานประมาณเองให้มีความรวดเร็วถูกต้อง โดยคาดว่าจะใช้เวลาดำเนินงาน 8 เดือน คือ เดือนกุมภาพันธ์ถึงกันยายน 2552 อย่างไรก็ตาม สำนักงานประมาณได้เร่งรัดการพิจารณาเงินชดเชย(ค่า K) จากเดิม 20 วันทำการ ลดลงเหลือเพียง 5 วัน มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 แล้ว

ข้อสังเกต

1.2.4 กำหนดมาตรการในการบริหารหนี้้อย่างระมัดระวัง เพื่อลดปริมาณหนี้สาธารณะ และภาระงบประมาณในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการคลัง เพื่อการบริหารหนี้้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้มีการดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ ซึ่งแผนดังกล่าวจะเป็นกรอบในการดำเนินการบริหารและจัดการหนี้สาธารณะของภาครัฐประจำปีงบประมาณ เพื่อเป็นเครื่องมือหลักในการควบคุมการกู้เงินและบริหารหนี้ของภาครัฐให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และให้อยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง คือ สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ไม่เกินร้อยละ 50 และภาระหนี้ต้องงบประมาณไม่เกินร้อยละ 15

2. ให้ความสำคัญในการดำเนินการบริหารหนี้ในเชิงรุก (Pro Active debt Management) โดยมีการติดตามภาวะในตลาดการเงินอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดหาเงินกู้ที่มีต้นทุนต่ำและอยู่ภายใต้กรอบความเสี่ยงที่เหมาะสม และเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการหนี้ เช่น การทำ Refinance เพื่อลดต้นทุนการกู้เงิน การทำ Prepayment เพื่อลดภาระหนี้ (เงินต้นและดอกเบี้ย) หรือการทำ Swap Arrangement เพื่อปิดความเสี่ยง เป็นต้น

ข้อสังเกต

1.3 รายได้ที่เป็นเงินนอกงบประมาณ

รัฐบาลควรกำกับ ดูแล และตรวจสอบรายได้ที่เป็นเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานต่างๆ และกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการและการใช้จ่ายเงินดังกล่าว ให้มีความคุ้มค่า

และเป็นประโยชน์ต่อประเทศมากที่สุด ทั้งนี้ ให้นำหน่วยงานแสดงฐานะการเงินหรือรายละเอียดของเงินนอกงบประมาณต่อสำนักงบประมาณ เพื่อนำรายได้ที่มีอยู่มาประกอบการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่พึ่งพาเงินงบประมาณแต่เพียงแหล่งเดียว และนำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อประกอบการพิจารณา

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการขนส่งทางบก

กรมการขนส่งทางบกมีการบริหารจัดการและใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ (เงินทุนหมุนเวียนเพื่อจัดทำแผ่นป้ายทะเบียนรถ) โดยดำเนินการ ดังนี้

1. บริหารจัดการและใช้จ่ายเงินภายใต้ระเบียบกระทรวงคมนาคมว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อจัดทำแผ่นป้ายทะเบียนรถ พ.ศ. 2545 โดยมีคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนเพื่อจัดทำแผ่นป้ายทะเบียนรถ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลจากหน่วยต่าง ๆ ทำหน้าที่บริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประโยชน์ต่อทางราชการ

2. รายงานฐานะการเงินและผลการดำเนินงานให้สำนักงบประมาณและกรมบัญชีกลางทราบเป็นรายเดือนและไตรมาส

3. รายงานฐานะการเงินของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อจัดทำแผ่นป้ายทะเบียนรถเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรมการขนส่งทางบก

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2551 ในการจัดทำแนวทางปฏิบัติตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 170 โดยแนวทางดังกล่าวได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องนำเงินส่งคลังไปเป็นรายได้แผ่นดิน จัดทำรายงานการรับและการใช้จ่ายเงินเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งรายงานดังกล่าวประกอบด้วย รายงานแสดงฐานะการเงิน รายงานแสดงผลการดำเนินงาน รายงานการรับ-จ่ายเงิน วิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และรายงานสรุปผลการประเมินผลการบริหารและการดำเนินงานจากการใช้จ่ายเงินที่ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งขณะนี้ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค. 0427/14665 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2551

ข้อสังเกต

1.4 การตั้งงบประมาณรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการกำหนดสัดส่วนการผูกพันงบประมาณใหม่ในแต่ละปีงบประมาณของโครงการ / รายการที่มีระยะการผูกพันงบประมาณเกินกว่า 3 ปี เปรียบเทียบกับรายจ่ายลงทุนที่ได้รับในปีงบประมาณนั้น เพื่อเป็นการ

รักษาวินัยทางการเงินการคลัง และการควบคุมสัดส่วนภาระผูกพันให้มีความสอดคล้องกับความพร้อม และภาวะเศรษฐกิจของประเทศ สำหรับรายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เกิดขึ้นใหม่ระหว่างปี จากการได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เห็นควรให้แสดงรายการผูกพันดังกล่าวไว้ในเอกสาร งบประมาณปีถัดไปให้ชัดเจน

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2541 ที่กำหนดให้รายการผูกพันงบประมาณทุกรายการต้องขอรับการจัดสรรงบประมาณ ในปีแรกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของวงเงินรายจ่ายส่วนที่เป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้นของรายการนั้น ๆ โดยไม่รวมเงินเพื่อเหลือเพื่อขาด และได้กำหนดสัดส่วนภาระผูกพันงบประมาณใหม่ในแต่ละปีงบประมาณว่าจะต้องมียอดภาระผูกพันในปีต่อไป แต่แต่ละปีเปรียบเทียบกับรายจ่ายลงทุนที่ส่วนราชการได้รับในปีงบประมาณนั้น (ปีงบประมาณ 2552) ในอัตราไม่เกินร้อยละ 60 40 20 และ 10 ในปีแรก (2553) ปีที่สอง (2554) ปีที่สาม (2555) และปีที่สี่ (2556) ตามลำดับ ทั้งนี้ให้มีผลบังคับ เฉพาะการผูกพันงบประมาณข้ามปีล่วงหน้าที่มีระยะเวลาเกินกว่า 3 ปี เท่านั้น สำหรับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม รายจ่ายลงทุนให้หมายรวมถึงรายจ่ายเพื่อการพัฒนากองทัพด้วย (อาวุธ ยุทโธปกรณ์)

สำหรับตัวเลขงบประมาณรายการผูกพันฯ ได้แสดงไว้ในเอกสารประกอบ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 โดยในรายการผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เป็น รายการผูกพันใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 วงเงินงบประมาณค่าจัดซื้อจัดจ้างทั้งสิ้น จะใช้ตัวเลข งบประมาณการราคาในเบื้องต้นของส่วนราชการ ส่วนวงเงินตั้งงบประมาณสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นปีแรกจะเสนอตั้งไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของวงเงินค่าก่อสร้าง ซึ่งเป็นการดำเนินการตามที่มติ คณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ วงเงินที่จะผูกพันงบประมาณปีต่อ ๆ ไป จะแสดงวงเงินที่ส่วนราชการได้ กำหนดแผนการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายปีงบประมาณ ตามจำนวนปีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติผูกพัน จากคณะรัฐมนตรี แต่หากมีกรณีจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ สำนัก งบประมาณก็จะเสนอขอยกเว้นต่อคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีเฉพาะราย ในคราวเดียวกันกับขั้นตอนที่ สำนักงานงบประมาณจะต้องรวบรวมรายการขออนุมัติก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณต่อคณะรัฐมนตรีตาม นัยมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ ที่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนปกติอยู่แล้ว

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ที่สำนักงานปลัดกระทรวง คมนาคม ได้รับการจัดสรร โดยส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จ ในปีเดียวมีเพียงรายการค่าเช่ารถยนต์สำหรับผู้บริหารและค่าเช่ารถยนต์สำหรับใช้งานส่วนกลาง ที่มีการขอตั้งงบประมาณผูกพันข้ามปีงบประมาณ ซึ่งก็ได้ดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับที่ออกโดย ส่วนราชการ (กรมบัญชีกลางและสำนักงานงบประมาณ) กำหนดโดยเคร่งครัดอยู่แล้ว

กรมทางหลวงชนบท

ปัจจุบัน การตั้งงบประมาณรายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 กรมทางหลวงชนบทได้ดำเนินการที่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีแล้ว และยังคงดำเนินการให้สอดคล้องในการตั้งงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป

กระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับส่วนราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่จะตั้งงบประมาณก่อนนี้ผูกพัน ตามหลักเกณฑ์การก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2551 ส่วนกรณีที่มีการปรับเปลี่ยนหรือขยายระยะเวลา ได้ดำเนินการตามนัยระเบียบว่าด้วยการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2549

ข้อสังเกต

1.5 การจัดสรรงบประมาณด้านแหล่งน้ำ

รัฐบาลควรดำเนินการจัดทำแผนดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาทั้งระบบให้เป็นวาระแห่งชาติ โดยกำหนดบทบาทของหน่วยงานรับผิดชอบให้ชัดเจน มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน โดยเฉพาะระหว่างกรมทรัพยากรน้ำและกรมชลประทานทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติการ และกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงปัจจัยพื้นที่ จำนวนประชากร ตลอดจนปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม และน้ำเสีย รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยจัดลำดับความสำคัญของโครงการในแต่ละพื้นที่ เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวมให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมง

การจัดสรรงบประมาณด้านแหล่งน้ำจะมีความเชื่อมโยงอยู่ใน 2 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเศรษฐกิจให้ขยายตัวได้อย่างมีเสถียรภาพ และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยที่แผนงาน/โครงการของหน่วยงานต่าง ๆ จะจัดอยู่ในกรอบแนวทางดำเนินการ 3 แนวทางหลัก คือ

1) การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ซึ่งเป็นการขยายพื้นที่และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบชลประทานสนับสนุนภาคเกษตร รวมทั้งปรับปรุงฟื้นฟูระบบประปาสำหรับการอุปโภคบริโภคในครัวเรือนด้วย ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน และระบบประปาหมู่บ้าน

2) การแก้ปัญหาอุทกภัย เพื่อเป็นการฟื้นฟู อนุรักษ์ พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบป้องกันน้ำท่วม รวมทั้งสร้างระบบบริหารจัดการน้ำให้กับชุมชน โดยส่วนใหญ่เป็นการขุดลอกร่องน้ำ สร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง เป็นต้น

3) การแก้ไขปัญหาที่น้ำเสีย เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในลุ่มน้ำที่วิกฤติ โดยส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้การจัดสรรงบประมาณตามแนวทางข้างต้น สำนักงบประมาณจะพิจารณาให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บท รวมทั้งสภาพปัญหาและสถานการณ์ปัจจุบันด้วย ซึ่งแต่ละโครงการจะต้องมีเป้าหมาย กรอบระยะเวลาดำเนินการ รวมทั้งผลประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดอย่างชัดเจนด้วย นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงความพร้อมในการดำเนินการของส่วนราชการอีกด้วย เพื่อมิให้เป็นภาระต่องบประมาณในกรณีที่ส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการตามแผนได้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การกำหนดบทบาทความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรน้ำและกรมชลประทาน ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ ได้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน ดังนี้

กรมชลประทาน มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำตามศักยภาพของลุ่มน้ำให้เพียงพอ โดยการจัดสรรน้ำให้กับผู้ใช้น้ำทุกประเภท เพื่อให้ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตลอดจนป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะในการจัดทำนโยบายและแผนและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ บริหารจัดการ พัฒนา อนุรักษ์ฟื้นฟู รวมทั้งควบคุม ดูแล กำกับ ประสาน ติดตามประเมินผล และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พัฒนาวิชาการ กำหนดมาตรฐาน และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรน้ำทั้งระดับภาพรวมและระดับลุ่มน้ำ เพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำที่เป็นเอกภาพและยั่งยืน

การบูรณาการแผนร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน

ทั้งสองหน่วยงานได้มีการบูรณาการแผนร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนของแผนงาน / โครงการ / รายการ ในการเสนอขอตั้งงบประมาณตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ ตัวอย่างเช่น

1) การบูรณาการแผนการบรรเทาผลกระทบจากอุทกภัยและภัยแล้งเพื่อให้การบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีทิศทางอย่างเป็นเอกภาพในระดับประเทศและระดับลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน สอดคล้องสัมพันธ์กันโดยมีคำสั่งที่ 7/2550 ลงวันที่ 11 พ.ค. 50 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการบรรเทาผลกระทบจากอุทกภัยและภัยแล้ง โดยมีท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์) เป็นประธาน เพื่อดำเนินการจัดทำรายละเอียดแผนงานและงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2552-2559 เสนอ คณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติ เมื่อ 27 มีนาคม 2550

2) คณะรัฐมนตรี ได้มีมติ เมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2551 เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการชลประทานขึ้น โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ และอธิบดีกรมชลประทาน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการมีอำนาจหน้าที่ คือ

(1) กำหนดและขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การขยายพื้นที่ชลประทานและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานไปสู่การปฏิบัติ

(2) กำกับ ดูแล เร่งรัดการดำเนินการตามนโยบายการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การขยายพื้นที่ชลประทาน และเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน

(3) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ตัวอย่าง การบูรณาการของคณะกรรมการชุดดังกล่าวนี้ที่สำคัญ คือ แผนการผันน้ำเพื่อเพิ่มเติมทุนน้ำของประเทศ มีส่วนราชการต่าง ๆ ที่เข้าร่วมรับผิดชอบ คือ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรธรณี และการประปาส่วนภูมิภาค

3) การบูรณาการการบริหารจัดการน้ำและการแก่วิกฤตน้ำภาคตะวันออก
การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ

ได้มีหลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมและกระจายลงสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ได้รับจัดสรรงบประมาณด้านแหล่งน้ำ รวมทั้งสิ้น 36,674.70 ล้านบาท ดังนี้

1. กรมชลประทาน วงเงิน 35,199.53 ล้านบาท

- 1) ภาคเหนือ 14.41%
- 2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 14.84%
- 3) ภาคกลางและภาคตะวันออก 22.68%
- 4) ภาคใต้และภาคตะวันตก 14.92%
- 5) ส่วนกลาง 33.15% (ค่าใช้จ่ายประจำ)

2. กรมพัฒนาที่ดิน วงเงิน 1,305.17 ล้านบาท มีภารกิจด้านพัฒนาแหล่งน้ำแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ดำเนินการโดยชุดสระน้ำขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่ของเกษตรกร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำไว้ใช้ในพื้นที่และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ซึ่งเกษตรกรร่วมสหบท 2,500 บาท/บ่อ โดยมีความต้องการของเกษตรกรทั้งสิ้น 770,659 บ่อ ดำเนินการตั้งแต่ปี 2548-2551 แล้วจำนวน 84,295 บ่อ มีแผนดำเนินการปี 2552 จำนวน 19,518 บ่อ ซึ่งมีเป้าหมายแหล่งน้ำที่ต้องดำเนินการในปีต่อไป จำนวน 666,329 บ่อ

2) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ที่จะช่วยอนุรักษ์และเก็บเกี่ยวน้ำ โดยการจัดการให้น้ำฝนที่ตกลงมาถูกกักเก็บไว้ให้ไหลซึมลงใต้ดิน เป็นประโยชน์ในรูปของความชื้นแก่พืชพรรณที่ขึ้นอยู่ ไม่ให้ไหลบ่าไปกัดเซาะดิน ในพื้นที่ตอนล่างให้เกิดความเสียหาย รวมทั้งกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรกรรม ประกอบด้วยงานพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก งานปรับปรุงพื้นที่และจัดทำระบบส่งน้ำในไร่นา และงานปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อเป็นแหล่งผลิตของชุมชน โดยมีผลงานตั้งแต่ปี 2524-2551 ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำไปแล้ว 6,407 แห่ง และมีแผนดำเนินการในปี 2552 จำนวน 232 แห่ง

โดยกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณประกอบด้วย 6 ตัวแปร คือ

- พื้นที่นอกเขตชลประทาน	ร้อยละ 10
- ประชากร	ร้อยละ 30
- พื้นที่ภัยแล้ง	ร้อยละ 10
- พื้นที่อุทกภัย	ร้อยละ 10
- ความยากจน	ร้อยละ 10

- พื้นที่ที่มีการชะล้างพังทลายของดิน ร้อยละ 30

ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ

ได้ศึกษาและกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม ดังนี้

- ภาคเหนือ มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำได้เพิ่มเติมสูง และสามารถผันน้ำจากลุ่มน้ำสาละวิน ลุ่มน้ำกก และลุ่มน้ำน่าน ไปยังลุ่มน้ำอื่นที่ใกล้เคียงได้ นอกจากนี้ยังมีศักยภาพในการพัฒนาโครงการชลประทานขนาดเล็กในลุ่มน้ำกก มีพื้นที่พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางในลุ่มน้ำยมและลุ่มน้ำวัง ส่วนลุ่มน้ำปิงนั้น ควรใช้ศักยภาพองค์การผู้ใช้น้ำในการพัฒนาปรับปรุงโครงการเดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น กล่าวโดยสรุปลุ่มน้ำมีการพัฒนา ดังนี้

ลุ่มน้ำ	ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม
1. ลุ่มน้ำสาละวิน	การผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ
2. ลุ่มน้ำกก	การส่งเสริมชลประทานขนาดเล็ก และการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ
3. ลุ่มน้ำปิง	การปรับปรุงโครงการชลประทานเดิมเพื่อสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออก
4. ลุ่มน้ำวัง	การขยายพื้นที่ชลประทานและการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ขนาดใหญ่
5. ลุ่มน้ำยม	การขยายพื้นที่ชลประทาน การปรับปรุงโครงการชลประทานเดิมเพื่อสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออกและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ขนาดใหญ่
6. ลุ่มน้ำน่าน	การขยายพื้นที่ชลประทาน การปรับปรุงโครงการชลประทานเดิม เพื่อสนับสนุนการผลิตเพื่อการส่งออกและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ขนาดใหญ่

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีศักยภาพในการขยายพื้นที่ชลประทานมากในทุกลุ่มน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในลุ่มน้ำชีมีศักยภาพที่จะพัฒนาอ่างเก็บน้ำได้เพิ่มเติมอีก กล่าวโดยสรุปลุ่มน้ำมีการพัฒนา ดังนี้

ลุ่มน้ำ	ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม
1. ลุ่มน้ำโขง	การขยายพื้นที่ชลประทาน และการส่งเสริมชลประทานขนาดเล็ก
2. ลุ่มน้ำชี	การขยายพื้นที่ชลประทาน การปรับปรุงโครงการชลประทานเดิม เพื่อสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออกและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ขนาดใหญ่
3. ลุ่มน้ำมูล	การขยายพื้นที่ชลประทาน และการปรับปรุงโครงการชลประทานเดิม เพื่อสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออก

- ภาคกลาง มีศักยภาพที่จะปรับปรุงระบบชลประทานให้ดีขึ้นในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ในลุ่มน้ำสะแกกรัง มีศักยภาพที่จะพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ได้เพิ่มเติม ในลุ่มน้ำป่าสักสามารถพัฒนาระบบชลประทานได้อีกมาก และในลุ่มน้ำท่าจีนมีศักยภาพที่จะพัฒนาโครงการ โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรประชาชน ส่วนในลุ่มน้ำแม่กลองมีปริมาณน้ำเพียงพอใช้ในลุ่ม และยังมีศักยภาพที่จะผันไปใช้ในลุ่มอื่นอีกด้วย สำหรับลุ่มน้ำเพชรบุรีและลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตกสามารถพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ

รองรับนโยบายของรัฐในการขยายพื้นที่อุตสาหกรรมเพิ่มเติมได้อีก กล่าวโดยสรุปรายลุ่มน้ำมีการพัฒนา ดังนี้

ลุ่มน้ำ	ยุทธศาสตร์การพัฒนที่เหมาะสม
1. ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	การปรับปรุงโครงการชลประทานเดิม เพื่อสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออก
2. ลุ่มน้ำสะแกกรัง	การส่งเสริมชลประทานขนาดเล็ก และการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางขนาดใหญ่
3. ลุ่มน้ำป่าสัก	การขยายพื้นที่ชลประทาน และการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม
4. ลุ่มน้ำท่าจีน	การปรับปรุงโครงการชลประทานเดิม เพื่อสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออก
5. ลุ่มน้ำแม่กลอง	การส่งเสริมชลประทานขนาดเล็ก และการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ
6. ลุ่มน้ำเพชรบุรี	การส่งเสริมชลประทานขนาดเล็ก และการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม
7. ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก	การส่งเสริมชลประทานขนาดเล็ก และการจัดการแหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม

- ภาคตะวันออก มีศักยภาพในการพัฒนาระบบชลประทานเพิ่มเติมในลุ่มน้ำปราจีนบุรี และลุ่มน้ำบางปะกง ส่วนลุ่มน้ำโดนเลสาบมีศักยภาพในการพัฒนาโครงการขนาดเล็ก ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก มีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนพื้นที่เศรษฐกิจ เช่น พื้นที่ปลูกไม้ผล ฯลฯ กล่าวโดยสรุปรายลุ่มน้ำมีการพัฒนา ดังนี้

ลุ่มน้ำ	ยุทธศาสตร์การพัฒนที่เหมาะสม
1. ลุ่มน้ำปราจีนบุรี	การขยายพื้นที่ชลประทาน และการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ
2. ลุ่มน้ำบางปะกง	การขยายพื้นที่ชลประทาน การผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ และการปรับปรุงโครงการชลประทานเดิม สนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออก
3. ลุ่มน้ำโดนเลสาบ	การส่งเสริมชลประทานขนาดเล็ก
4. ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก	การผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ และการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม

- ภาคใต้ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกมีความจำเป็นต้องจัดทำระบบเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีศักยภาพในการพัฒนาทั้งระบบสำหรับลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตกควรเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนพื้นที่เศรษฐกิจและสนับสนุนการขยายตัวของการท่องเที่ยวในภูมิภาค ในส่วนของลุ่มน้ำตาปีและลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งมีระบบชลประทานขนาดใหญ่อยู่แล้ว ควรเน้นการขยายพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ กล่าวโดยสรุปรายลุ่มน้ำมีการพัฒนา ดังนี้

ลุ่มน้ำ	ยุทธศาสตร์การพัฒนที่เหมาะสม
1. ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก	การขยายพื้นที่ชลประทาน และการปรับปรุงโครงการชลประทานเดิมเพื่อการสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออก
2. ลุ่มน้ำตาปี	การขยายพื้นที่ชลประทาน และการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ
3. ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	การขยายพื้นที่ชลประทาน และการปรับปรุงโครงการชลประทานเดิม เพื่อสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออก
4. ลุ่มน้ำปัตตานี	การปรับปรุงโครงการชลประทานเดิมเพื่อสนับสนุนการผลิตเพื่อส่งออก
5. ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก	การผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำและการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม

ข้อสังเกต

1.6 องค์การมหาชน หน่วยงานในกำกับของรัฐ หน่วยงานรูปแบบพิเศษ กองทุน และเงินทุนหมุนเวียน

ค่าใช้จ่ายในการบริหารและดำเนินการมีอัตราสูงเกินสมควร โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือน ค่าตอบแทนบุคลากร และค่าเช่าสถานที่ รัฐบาลจึงควรทบทวนภารกิจ โครงสร้างองค์กร และกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้มีความประหยัด และมีมาตรการควบคุมการบริหารและการตรวจสอบค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้เข้มงวดขึ้น โดยเน้นการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานและประสิทธิผลจากการบริหารจัดการของผู้บริหารและบุคลากร เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงการบริหารจัดการ รวมทั้งควรยุบเลิกองค์การมหาชน กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนที่มีผลงานไม่ผ่านการประเมิน และ/หรือ มีภารกิจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น สำหรับการจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นใหม่ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อไม่ให้มีภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

สำนักงานประมาณได้ศึกษาและกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้กับองค์การมหาชน โดยจะจำแนกรายละเอียดค่าใช้จ่ายภายใต้เงินอุดหนุนทั่วไป ออกเป็นรายการย่อยได้แก่ ค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายลงทุน และค่าใช้จ่ายอื่น ระบุไว้ในเอกสารประกอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อสะดวกในการชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ สามารถประมวลงบประมาณจำแนกตามหมวดรายจ่ายในภาพรวม อีกทั้งเพื่อให้มีความโปร่งใสด้วย โดยที่การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานประมาณให้แก่องค์การมหาชน หน่วยงานรูปแบบพิเศษ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน นั้นได้ดำเนินการในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1) ค่าใช้จ่ายในการบริหารและดำเนินการ ซึ่งได้แก่ เงินเดือน ค่าตอบแทนบุคลากร และค่าเช่าสถานที่ สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรร โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

1.1 องค์การมหาชนและหน่วยงานในกำกับ อัตราเงินเดือน ผลประโยชน์ตอบแทน และอัตราเบี้ยประชุมจะถูกกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2547 และวันที่ 11 ตุลาคม 2547 ซึ่งแบ่งกลุ่มองค์การมหาชน ออกเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่ม	อัตรา (ขั้นต่ำและขั้นสูง) ต่อเดือน (บาท)
กลุ่มที่ 1	6,000 – 20,000
กลุ่มที่ 2	6,000 – 16,000
กลุ่มที่ 3	6,000 – 12,000

สำนักงานประมาณจึงจำเป็นต้องพิจารณาจัดสรรตามเกณฑ์ดังกล่าว

1.2 องค์การตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาจัดสรรงบประมาณตามกฎหมายจัดตั้ง ของหน่วยงานนั้น

2) ค่าเช่าสถานที่ พิจารณาจัดสรรตามสัญญาหรือผลเบิกจ่ายจริงของหน่วยงาน

3) มาตรการในการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ สำนักงานประมาณใช้ หลักเกณฑ์และมาตรการในการบริหารและควบคุมงบประมาณเช่นเดียวกับส่วนราชการต่าง ๆ ของรัฐ ตั้งแต่การกำหนดให้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ตามระเบียบว่าด้วยการบริหาร งบประมาณ พ.ศ. 2548 มาเป็นแนวทางในการใช้จ่ายงบประมาณ

4) การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานและการบริหารงานของผู้บริหาร ในการประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการบริหารจัดการขององค์การมหาชน สำนักงานประมาณ ได้นำเครื่องมือวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณ (PART) มาใช้กับ องค์การมหาชนเช่นเดียวกับส่วนราชการต่าง ๆ นอกจากนี้องค์การมหาชนทุกแห่งจะถูกประเมิน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการจากคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ(ก.พ.ร.) ทุกปี

5) การยุบเลิกและการจัดตั้งองค์การมหาชน กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ต้องผ่านกระบวนการประเมินผลและอนุมัติโดยคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ สำนักงานประมาณได้ให้ความสำคัญกับการติดตามผลสัมฤทธิ์การใช้จ่าย งบประมาณ ฐานะการเงิน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์การมหาชนด้วย โดยในการจัดสรรงบประมาณจะเน้นควบคุมสัดส่วนรายจ่ายประจำ ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของภารกิจ รวมทั้งพิจารณาแหล่งเงินอื่นขององค์การมหาชนนอกเหนือจากเงินงบประมาณด้วย

ในส่วนของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ได้จัดสรรงบประมาณโดยพิจารณาตาม กฎหมายจัดตั้ง และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาฐานะการเงินปัจจุบัน รวมทั้งนำรายงาน ผลการดำเนินงาน ผลการเบิกจ่ายและรายงานการประเมินผลจากกรมบัญชีกลาง และบริษัท Tris มา ประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนที่ขอรับจัดสรรงบประมาณจะต้องประมาณการ รายรับและรายจ่ายล่วงหน้า 3 ปี มาประกอบการพิจารณาด้วย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรฯ มีองค์การมหาชนที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ คือ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ซึ่งได้กำหนดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ไว้ในลักษณะประหยัดเป็นไปตามหลักเกณฑ์รายได้และระเบียบต่าง ๆ คือ มีการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ไม่เกิน 30% ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547 และได้กำหนดโครงสร้างอัตรากำลังและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนงานชัดเจนในข้อบังคับคณะกรรมการ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงาน พ.ศ. 2549 อีกทั้งสถาบันมีการกำหนดหลักเกณฑ์ภายใต้ระเบียบต่าง ๆ เพื่อเป็นการรองรับความประหยัดและคุ้มค่าของงบประมาณ ดังนี้

- ระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงว่าด้วยการงบประมาณการเงินและการบัญชี พ.ศ. 2549
- ระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและค่าตอบแทน พ.ศ. 2549
- ระเบียบสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจ้างทำการวิจัยหรือการจ้างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน พ.ศ. 2549

กระทรวงการคลัง

1) คณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2550 ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาเรื่อง การจัดตั้งกองทุนเป็นการเฉพาะ โดยมอบหมายให้กระทรวงการคลัง และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณากำหนดหลักการและแนวทางการจัดตั้งกองทุนของส่วนราชการ และบริหารจัดการเพื่อให้เป็นระบบ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ทั้งนี้กระทรวงการคลังได้มีคำสั่ง ที่ 1122/2550 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2550 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องการจัดตั้งกองทุน ประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และกระทรวงการคลัง เพื่อร่วมกันพิจารณากำหนดหลักการและแนวทางการจัดตั้งทุนหมุนเวียนของส่วนราชการให้เป็นไปตามนัยมติคณะรัฐมนตรีตามที่กล่าว ในข้อ 1 และในขณะนี้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในแนวทางการจัดตั้งทุนหมุนเวียน ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. 0506/13144 ลงวันที่ 4 กันยายน 2551

2) กรมบัญชีกลาง ในฐานะกำกับดูแลทุนหมุนเวียนที่อยู่ภายใต้ ส่วนราชการ ได้กำหนดให้ทุนหมุนเวียนเข้าสู่ระบบประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2546 โดยกรมบัญชีกลาง ได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาจากภายนอก เพื่อดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 เป็นต้นมาและในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ยังคงทำการประเมินผลทุนหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อผลักดันให้การดำเนินงานของทุนหมุนเวียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

3) ในขณะนี้กรมบัญชีกลางอยู่ระหว่างการจัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. โดยบัญญัติให้มีหมวดทุนหมุนเวียนไว้โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการจัดตั้งบริหารจัดการกำกับดูแล รวมทั้งพิจารณารวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการทบทวน

พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน หรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2543 ให้ครอบคลุมถึง ทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งตามกฎหมายเฉพาะด้วย

กระทรวงสาธารณสุข

- ค่าใช้จ่ายในการบริหารและการดำเนินงานอยู่ในอัตราต่ำ โดยมีสัดส่วนต่อเงินกองทุน คือ ร้อยละ 1.20 ในปี 2550 และร้อยละ 1.1 ในปี 2551
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีมาตรการควบคุม ตรวจสอบ ค่าใช้จ่ายที่เน้นประสิทธิภาพและโปร่งใส
- มีผลการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งประเมินโดย TRIS เท่ากับร้อยละ 91.05 ในปี 2550 และร้อยละ 92.38 ในปี 2551 เป็นผลงานระดับ A ทุกปี
- การฝึกอบรม สัมมนา และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวม ในอัตราประหยัด
- การจ้างเหมาบริการได้ดำเนินการเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็น หรือต้องดำเนินการโดยหน่วยงานภายนอกที่มีความเป็นกลาง เช่น การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน/ ผู้ให้บริการต่อระบบหลักประกันสุขภาพ เป็นต้น
- การดำเนินการโดยเปรียบเทียบราคา เฉพาะกรณีจำเป็นและจำนวนจำกัด บริหารจัดการโดยเน้นการประหยัด เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบกระทรวงการคลัง
- ดำเนินการโดยเปรียบเทียบราคา ความคุ้มค่า และความเหมาะสมทั้งการซื้อ และการเช่าโดยเน้นความสอดคล้องกับภารกิจ และเน้นความประหยัด ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) เป็นหน่วยงานในกำกับ มีสถานะเป็นองค์กรมหาชน ซึ่งไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็น ค่าใช้จ่ายในการบริหาร โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านเงินเดือน หรือค่าตอบแทนบุคลากร ในส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ พอช. ให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามนโยบาย รัฐบาลอย่างประหยัด คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนและชุมชนเป็นสำคัญ

ข้อสังเกต

1.7 การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการพัฒนาระบบการศึกษา

1.7.1 ควรกำหนดการวิจัยให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและ สามารถเชื่อมโยงการศึกษาวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกันทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า ประหยัด และไม่ซ้ำซ้อนในการจัดสรรงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติควรกำหนด ยุทธศาสตร์ และติดตามประเมินผลการศึกษาวิจัยของทุกหน่วยงาน เพื่อให้การศึกษามีทิศทาง มีความคุ้มค่า และสามารถนำมาใช้ประโยชน์หรือปฏิบัติได้จริง หากการวิจัยใดไม่เกิดประโยชน์ก็ควร ยกเลิกทันที

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ดำเนินการจัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2551-2553 ขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติฉบับที่ 7 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ และเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการวิเคราะห์ ตรวจสอบข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีตามมติ ครม. ระหว่างปี พ.ศ. 2551-2553 โดยมุ่งสะท้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ นโยบายรัฐบาล พื้นฐานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค รวมทั้งปัญหาเร่งด่วนตามสถานการณ์ของประเทศ

ส่วนประเด็นทางด้านการติดตามประเมินผลการศึกษาวิจัยของทุกหน่วยงานนั้น วช. ได้ดำเนินโครงการ “พัฒนาระบบบริหารและจัดการงานวิจัยของประเทศ (NRPM : National Research Program Management) ซึ่งระบบดังกล่าวสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารและติดตามการดำเนินโครงการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยสำนักงบประมาณได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อการดังกล่าวตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จัดสรรจำนวน 3,000,000 บาท)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การศึกษามีทิศทาง มีความคุ้มค่า และสามารถนำมาใช้ประโยชน์หรือปฏิบัติได้จริง กระทรวงเกษตรฯ ได้ดำเนินการวิจัยพัฒนาการเกษตรทั้งทางด้านพืช ปศุสัตว์ และดิน และอื่น ๆ โดยดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังนี้ .

ด้านการวิจัยพืช

กำหนดกรอบในการทำงานวิจัยไว้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านลดการใช้สารเคมี 2) การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า 3) การวิจัยเพื่อสนับสนุนการส่งออก และ 4) งานวิจัยเพื่อสนับสนุนพืชทดแทนพลังงาน โดยการวิจัยในมิติด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสำหรับปี 2552 มีแผนการวิจัยรองรับอยู่ทั้งสิ้น 2 แผนงานวิจัย / 9 โครงการวิจัย ทั้งนี้ผลสำเร็จที่จะได้จากการทำงานวิจัยดังกล่าวในเชิงผลผลิต (Output) จะได้เทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ / ผลิตภัณฑ์เกษตร ซึ่งเป็นการส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตรโดยการแปรรูปที่ได้คุณภาพ / มาตรฐานสากล เพื่อเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งผลผลิตสุดท้ายจะเป็นทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคได้อีกแนวทางหนึ่ง

ด้านการวิจัยข้าว

ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยของกรมการข้าว (ปี 2552-2554) เพื่อให้การวิจัยของกรมการข้าวมีทิศทาง มีความคุ้มค่า ไม่ซ้ำซ้อน และสามารถกำหนดเป้าหมายการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างชัดเจน โดยในการจัดทำจะพิจารณาความเชื่อมโยงกับนโยบายระดับชาติ ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ คือ (1) การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อพัฒนาผลผลิตข้าว

(2) การลดการสูญเสียและรักษาเสถียรภาพของผลผลิต (3) การเพิ่มมูลค่าและการสร้างมูลค่าสินค้าข้าวและผลิตภัณฑ์ (4) การสร้างเสริมความสามารถในการผลิตข้าวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่เฉพาะ และ (5) การสร้างศักยภาพและพัฒนาความสามารถของชาวนาและสถาบันชาวนา

ด้านการวิจัยปศุสัตว์

ดำเนินการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินการโครงการวิจัยแบบบูรณาการ รวมทั้งนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆ และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ปฏิบัติ ได้แก่ การปรับปรุงพันธุ์สัตว์ พืชอาหารสัตว์ เทคโนโลยีการผสมเทียม และสุขภาพสัตว์ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาปศุสัตว์ของประเทศ ลดต้นทุนการผลิต พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มศักยภาพการส่งออกของสินค้าปศุสัตว์ โดยมีเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกร เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการวิจัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในปี 2551 ดำเนินการ 95 โครงการ ปี 2552 ดำเนินการ 135 โครงการ

ด้านวิจัยดิน

สนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาการเกษตร โดยมีนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน ที่สรุปจากงานวิจัยที่สำเร็จสามารถนำมาประยุกต์ใช้เผยแพร่ขยายผลสู่เกษตรกรให้ปฏิบัติในพื้นที่เพื่อแก้ไขดินที่มีปัญหาต่างๆ ดังนี้

1) ซุปเปอร์ พด.1 เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพในการย่อยสลายวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อผลิตปุ๋ยหมักในเวลารวดเร็วและมีคุณภาพ ประกอบด้วย เชื้อรา และแอคติโนมัยซิสที่ย่อยเซลลูโลส และ แบคทีเรียที่ย่อยสลายไขมัน

2) ซุปเปอร์ พด.2 เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพในการย่อยสลายวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรในลักษณะสด อวบน้ำ หรือความชื้นสูง เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ประกอบด้วย จุลินทรีย์ ชนิด ซีสต์ 1 สายพันธุ์ และแบคทีเรีย 4 สายพันธุ์

3) ซุปเปอร์ พด.3 เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมเชื้อที่เป็นสาเหตุโรคพืชในดิน สามารถทำลายหรือยับยั้งการเจริญของเชื้อจุลินทรีย์ในดินที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดอาการรากเน่าหรือโคนเน่าในพืชที่ปลูกในที่ดอนหรือที่ลุ่มประกอบด้วยเชื้อรา ไตรโคเดอร์มา และแบคทีเรียบาซิลลัส

4) สารเร่ง พด.6 เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติในการหมักเศษอาหารในสภาพที่ไม่มีออกซิเจน เพื่อผลิตสารสำหรับทำความสะอาดคอกสัตว์ บำบัดน้ำเสีย และลดกลิ่นเหม็นตามท่อระบายน้ำ ประกอบด้วยจุลินทรีย์ชนิด ยีสต์ 1 สายพันธุ์ และแบคทีเรีย 3 สายพันธุ์

5) สารเร่ง พด.7 เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพการหมักและย่อยสลายพืชสมุนไพรชนิดต่างๆ ในสภาพไม่มีออกซิเจน ได้สารป้องกันแมลงศัตรูพืชที่มีกรดอินทรีย์และสารออกฤทธิ์ประเภทต่างๆ และสารไล่แมลงที่สกัดได้จากสมุนไพรชนิดนั้นๆ

6) สารเร่ง พด.9 เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีความสามารถในการละลายสารประกอบฟอสฟอรัสในสภาพดินเปรี้ยวโดยการผลิตกรดอินทรีย์ออกมาละลายสารประกอบฟอสฟอรัสใน

ดินเปรี้ยวให้อยู่ในรูปที่เป็นประโยชน์ต่อพืช รวมทั้งผลิตกรดอินทรีย์และสารเสริมการเจริญเติบโตบางชนิดเพื่อช่วยเพิ่มความแข็งแรงกับพืช

7) ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง 5 สูตร เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากการนำวัสดุอินทรีย์ และหรืออินทรีย์ธรรมชาติทางการเกษตรที่มีธาตุอาหารสูงมากหมักจนสลายตัว หรือนำปุ๋ยที่สลายตัวแล้วมาผสมกับวัสดุอินทรีย์และหรืออินทรีย์ธรรมชาติทางการเกษตรที่มีธาตุอาหารสูง ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงแต่ละสูตรขึ้นกับแหล่งของวัตถุดิบในแต่ละพื้นที่ โดยกรมพัฒนาที่ดินจัดทำเป็นสูตรตัวอย่าง 5 สูตร

8) พืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน เป็นพืชตระกูลถั่วที่สลายตัวเร็ว มีใบลำต้น รากมาก มีปมรากสามารถตรึงไนโตรเจนจากอากาศ ให้อยู่ในรูปที่เป็นประโยชน์ต่อพืชได้ เพิ่มปริมาณธาตุอาหารพืชให้กับดินได้ดี ที่นิยมปลูก ได้แก่ ถั่วพุ่ม ถั่วพุ่ม ปอเทือง โสนอัฟริกัน และถั่วมะแฮะ

9) จุลินทรีย์สำหรับพืชปรับปรุงบำรุงดิน พต.11 เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่สามารถตรึงไนโตรเจนจากบรรยากาศ เพื่อเพิ่มมวลชีวภาพให้แก่พืชปรับปรุงบำรุงดินโดยแบ่งออกเป็นจุลินทรีย์ พต.11 จำเพาะ สำหรับโสนอัฟริกัน และการละลายฟอสฟอรัสในดินให้เป็นประโยชน์แก่พืช เพื่อพืชปรับปรุงบำรุงดินเจริญเติบโตได้มาก มีมวลชีวภาพสูง ทำให้การปลูกพืชหลักตามมามีผลผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

10) ปุ๋ยชีวภาพ พต.12 เพิ่มธาตุอาหารและฮอร์โมนพืช เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่สามารถสร้างธาตุอาหารหรือช่วยให้ธาตุอาหารเป็นประโยชน์กับพืชเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดินและสร้างฮอร์โมนส่วนเสริมการเจริญเติบโตของพืช ประกอบด้วยจุลินทรีย์ที่ให้ธาตุอาหารไนโตรเจน จุลินทรีย์ที่ให้ธาตุฟอสฟอรัส จุลินทรีย์ที่ให้ธาตุโพแทสเซียม และจุลินทรีย์ที่สร้างฮอร์โมนพืช

11) ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงสูตรไนโตรเจน และฟอสฟอรัส เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากการนำวัสดุอินทรีย์และหรืออินทรีย์ธรรมชาติทางการเกษตรที่มีธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัสสูงมากหมักจนสลายตัว หรือนำปุ๋ยที่สลายตัวแล้วมาผสมกับวัสดุอินทรีย์และหรืออินทรีย์ธรรมชาติทางการเกษตรที่มีธาตุอาหารไนโตรเจนและฟอสฟอรัสได้ตรงตามความต้องการธาตุอาหารของพืชแต่ละชนิดได้มากขึ้นกว่าปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงสูตรเดิม

โดยในปี 2552 ได้รับงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยพัฒนาที่ดินและเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อเพิ่มผลผลิต จำนวน 124 โครงการ ประกอบด้วย โครงการวิจัยการจัดการดินที่เหมาะสม โครงการวิจัยด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำและการใช้ประโยชน์หญ้าแฝก โครงการวิจัยเกษตรอินทรีย์ / เกษตรลดใช้เคมี โครงการวิจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคมและประเมิณผล โครงการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม โครงการวิจัยทางด้านภาวะโลกร้อนทางการเกษตรและโครงการที่ใช้วิธีทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรดินและที่ดิน รวมทั้งวิจัยนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน ได้แก่ ชูเปเปอร์ พต.7 และฐานข้อมูลจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ในภาคเหนือ

การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวง

โดยมีแนวทางการปฏิบัติการฝนหลวงที่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรและลดค่าใช้จ่ายในการทำฝนหลวง ซึ่งมีการสำรวจความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ขอรับบริการด้วย ซึ่งในด้านฝนหลวงมี 5 แผนงาน และทำการศึกษาวิจัยต่อเนื่อง เป็นงานวิจัย

ที่เกี่ยวกับภารกิจโดยตรงของหน่วยงาน และการดำเนินการวิจัยโดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กองทัพอากาศ หรือสถาบันการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของผู้รับบริการด้านฝนหลวง ซึ่งเป็นการวิจัยด้านสังคม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติการฝนหลวงให้ดียิ่งขึ้น

การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตหม่อนไหม

ได้กำหนดแผนงานโครงการที่สอดคล้องและสนับสนุนแผนงานวิจัยของชาติ โดยงานวิจัยดังกล่าวเป็นการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร เช่น การให้ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่นำมาใช้ในการผลิต และเพิ่มมูลค่า อนุรักษ์และคุ้มครองหม่อนไหม รวมทั้งส่งเสริมการแข่งขันเชิงพาณิชย์ เพื่อให้การศึกษามีความคุ้มค่าและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์จากหม่อนไหมชนิดต่าง ๆ ที่มีศักยภาพทางการตลาด ซึ่งเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร และใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ด้านเศรษฐกิจและการตลาดหม่อนไหม เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการของผู้บริโภค ผู้ผลิต มาจัดทำระบบการตลาด การเชื่อมโยงเครือข่าย และวิจัยพื้นฐานต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

กระทรวงคมนาคม

กรมทางหลวงขอเรียนว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 กรมทางหลวงมีโครงการวิจัยที่ดำเนินงานทั้งสิ้น 17 โครงการ ทั้งนี้โครงการต่าง ๆ จัดทำขึ้นมาโดยให้ตรงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) และนโยบายวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2551-2553 ได้ระบุไว้ในหัวข้อกำหนดกลยุทธ์การวิจัย เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการด้านโลจิสติกส์ที่มีคุณภาพ ยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศทั้งระบบ การวิจัยเป็นไปอย่างมีทิศทางและมีความคุ้มค่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือการปฏิบัติได้จริง โดยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกรมทางหลวงและกระทรวงคมนาคมและทิศทางการพัฒนาประเทศ รวม 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านแอสฟัลท์เทคโนโลยี/ผิวทางแอสฟัลท์คอนกรีต
- 2) ด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน/การใช้วัสดุหมุนเวียน
- 3) ด้านความปลอดภัยและการจราจร
- 4) ด้านการบริหารจัดการบำรุงสะพานและซ่อมบำรุงคอนกรีต
- 5) ด้านการปรับปรุงโครงสร้างชั้นทางเพื่อให้สภาพถนนเกิดความราบเรียบใน

การเดินทางและคงสภาพที่ดีได้ยาวนาน

- 6) ด้านการปรับปรุงมาตรฐานทาง

ดังจะเห็นว่าหัวข้อการวิจัยทั้ง 6 ด้านนี้ ได้ครอบคลุมลักษณะงานของภารกิจกับทิศทางการพัฒนาทางหลวงให้ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพและยังสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้โครงการวิจัยดังกล่าว ยังมีประโยชน์ มีความคุ้มค่าสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงทั้งในหน่วยงานของกรมทางหลวงและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมทางหลวงชนบท การทางพิเศษแห่งประเทศไทย หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านงานทาง และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดสรรงบประมาณ สำหรับงานวิจัย จะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) เป็นงานวิจัยที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาวิจัย โดยเฉพาะโครงการที่ได้รับการจัดอันดับในเกรด เอ และเกรด บี ซึ่งในปี 2552 ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการจัดสรรจำนวน 3,120 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,883.790 ล้านบาท
- 2) เป็นงานวิจัยสำหรับการพัฒนาหน่วยงาน (สถาบันการศึกษา) ซึ่งในปี 2552 ได้จัดสรรให้ รวม 128 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 238.140 ล้านบาท

ข้อสังเกต

1.7.2 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาควรทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานให้มีทิศทางเดียวกัน เป็นเอกภาพ สอดคล้องกับศักยภาพและทรัพยากรของจังหวัด เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ทั้งนี้ ให้นำรายงานผลการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการบูรณาการการทำงานต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เพื่อประกอบการพิจารณางบประมาณ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ในส่วนของการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้น ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีการทำบันทึกตกลงความเข้าใจ กับประธานอนุกรรมการพิจารณางบประมาณค่าใช้จ่ายอบรมสัมมนา ประชาสัมพันธ์ฯ เพื่อทำหน้าที่เป็นที่เล็งในการกำหนดยุทธศาสตร์ของจังหวัด

ข้อสังเกต

1.8 เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการกระจายอำนาจ ควรนำผลการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปเป็นแนวทางในการกำหนดการจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1.8.1 กำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และยุทธศาสตร์ของประเทศ โดยเฉพาะภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนมาจากหน่วยงานราชการ อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาทางด้านการศึกษา สาธารณสุข และการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสในสังคม เป็นต้น ต้องมีการดำเนินการอย่างครบถ้วน รวดเร็ว ทั่วถึง และเป็นธรรม

1.8.2 ให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในรายการที่มีการใช้จ่ายเงินอุดหนุนทั่วไปอย่างชัดเจน เช่น เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนศูนย์เด็กเล็ก เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวัน เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารเสริม (นม) เงินอุดหนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนชรา และเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนบริการสาธารณสุข เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ไปดำเนินการในภารกิจสนับสนุนการบริการสาธารณสุขนั้นควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่า “เงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับสนับสนุนบริการสาธารณสุข” เป็นจำนวน 2,670,000,000 บาท (โดยสมควรปรับปรุงเงินจัดสรรเป็นแห่งละประมาณ 30,000 บาท) เพื่อส่งเสริมให้มีการดำเนินกิจกรรมพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขมูลฐานเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนทั่วประเทศที่ได้รับการบริการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง เป็นธรรม แต่ไม่สมควรจัดสรรให้เท่ากันทุกหมู่บ้าน / ชุมชน โดยสมควรพิจารณาจากจำนวน อสม. ประกอบด้วย ทั้งนี้ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอความร่วมมือและปรึกษาหารือกับกระทรวงสาธารณสุขในการทบทวนหลักเกณฑ์การสนับสนุนให้เป็นไปตามความจำเป็น ที่จะต้องดำเนินการอย่างแท้จริง

1.8.3 การจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจรายการใหม่ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดสรร นำเสนอคณะกรรมการกระจายอำนาจ ให้ความเห็นชอบก่อนประกาศแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ เพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้จัดทำโครงการในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณผ่านจังหวัดมายังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งกรมฯ จะแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากันกรองโครงการเพื่อตรวจสอบและคัดเลือกโครงการที่เหมาะสมและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกระจายอำนาจ ได้ให้ความเห็นชอบไว้ในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการปฏิรูปฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

1) ตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 สำนักงานประมาณได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น งบเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนทั่วไป รายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการบริการสาธารณสุข จำนวน 1,155,040,000 บาท (จัดสรรให้เท่ากับค่าขอตั้ง) โดยมีเกณฑ์การจัดสรร และคำชี้แจงดังนี้

1.1 จัดสรรเพื่อบริการสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) จำนวน 89,000 แห่ง ๆ ละ 10,000 บาท เป็นเงิน 890,000,000 บาท

1.2 เพื่อพัฒนาระบบสาธารณสุข (ค่าตอบแทนแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและค่าอบรมด้านสาธารณสุข) เป็นเงิน 265,040,000 บาท

2) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอแปรญัตติงบประมาณเพิ่มเติมในรายการนี้ จำนวน 4,450,000,000 บาท แต่ไม่ได้รับการพิจารณาให้เพิ่ม (ขอแปรญัตติในรายการเพื่อบริการสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) อีกจำนวน 89,000 แห่ง ๆ ละ 50,000 บาท เป็นเงิน 4,450,000,000 บาท) รายละเอียด ดังแนบ 1

3) สำนักงบประมาณ ได้เชิญกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชุมรวม 2 ครั้ง โดยผลของการประชุมมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

ครั้งที่ 1 (1 ตุลาคม 2551) เพื่อดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ที่มีข้อสังเกตว่า เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ไปดำเนินการในภารกิจสนับสนุนการบริการสาธารณสุขนั้นควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน และควรเพิ่มวงเงินให้กับ อสม. ดำเนินการจากเดิมแห่งละ 10,000 บาท วงเงินทั้งสิ้น 890 ล้านบาท เป็นแห่งละ 30,000 บาท วงเงินทั้งสิ้น 2,670 ล้านบาท โดยมีประเด็นหารือในการประชุมครั้งนี้ว่าควรจะมีการเพิ่มงบประมาณที่จะจัดสรรเพิ่มให้กับ อสม. หรือไม่ และหากจะต้องจัดสรรเพิ่มให้กับ อสม. จะนำเงินอุดหนุนในรายการใดมาเพิ่มเติม แต่เนื่องจากประเด็นดังกล่าวกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องขอความร่วมมือและปรึกษาหารือกับกระทรวงสาธารณสุขในการทบทวนหลักเกณฑ์การสนับสนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างแท้จริง ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ซึ่งยังไม่มีผลการดำเนินการ ที่ประชุมจึงได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไปดำเนินการหารือร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข และนำผลการหารือมาเสนอที่ประชุมอีกครั้งหนึ่ง

ครั้งที่ 2 (15 ตุลาคม 2551) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แจ้งที่ประชุม หลังจากได้ประสานหารือกับกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องดังกล่าว ว่าจากการศึกษาข้อมูลงบประมาณในปัจจุบันพบว่าเงินอุดหนุนสำหรับการบริการสาธารณสุขที่ได้รับจัดสรรอยู่เดิมนั้นเพียงพอแล้วสำหรับกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานเพราะ อปท. บางแห่งได้ตั้งงบประมาณมาสมทบเพิ่มเติมดำเนินการในด้านนี้ตามภารกิจของตนเอง ซึ่งวงเงินที่สมทบเพิ่มเติม มาก / น้อย ตามศักยภาพของแต่ละ อปท. อีกทั้ง อปท. บางแห่งได้เข้าร่วมดำเนินงานหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น และได้รับสนับสนุนการดำเนินงานจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สป.สช.) โดย อปท. ที่เข้าร่วมจะต้องจัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด ซึ่ง อปท. ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกแล้วจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามรายหัวประชากรในพื้นที่ อัตราคนละ 37.50 บาท โดย อปท. จะต้องสมทบตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด ดังนี้

- เทศบาล หรือ อบต. ขนาดใหญ่ สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
- อบต. ขนาดกลาง สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ 20
- อบต. ขนาดเล็ก สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

ทั้งนี้ปัจจุบันมี อปท. เข้าร่วมดำเนินการแล้วทั้งสิ้นจำนวน 2,689 แห่ง ซึ่งสำนักงานหลักประกันสุขภาพ อุดหนุนงบประมาณเข้ากองทุนตามรายหัวประชากร เป็นเงินทั้งสิ้น 752,639,550 บาท อปท. สมทบอีกจำนวน 69,913,694.86 บาท ซึ่ง อสม. จะเป็นกำลังหลักที่สำคัญในการดำเนินงานด้านสุขภาพในท้องถิ่นดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม หากเห็นความสำคัญในการดำเนินการสนับสนุนงบประมาณด้านสาธารณสุขมูลฐานในท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เห็นควรเพิ่มเติมเงินอุดหนุนงบประมาณการดำเนินงานหลักประกันสุขภาพของ อบต. และเทศบาลให้มากยิ่งขึ้น เพราะจะตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และเป็นการแก้ไขปัญหาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงบประมาณ

ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากข้อมูลที่น่าเสนอเป็นเพียงข้อมูลที่ได้จากการประสานงานเบื้องต้นเท่านั้น จึงยังไม่มี ความชัดเจนในประเด็นงบประมาณที่แต่ละ อปท. ได้รับจัดสรรเพื่อนำไปดำเนินการด้านการบริการสาธารณสุขมูลฐาน ตลอดจนยังไม่ได้มีการพิจารณาประเด็นวัตถุประสงค์วิธีการ ของการบริการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่ามีความสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของ อสม. อย่างไรหรือไม่ และหากเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการดำเนินการร่วมกัน จะต้องมีการปรับปรุงวิธีการ / ขั้นตอนอย่างไร ซึ่งต้องแยกแยะได้ว่างบประมาณส่วนใดเป็นส่วนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และเมื่อรวมเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ อสม. ดำเนินงานในปี 2552 อีกจำนวน 890 ล้านบาท จะเป็นวงเงินเท่าไร ที่ประชุมจึงมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประชุมหารือกับกระทรวงสาธารณสุขอย่างเป็นทางการในประเด็นดังกล่าว และนำผลการหารือมาเสนอที่ประชุมต่อไป

ส่วนการกำหนดวัตถุประสงค์ของเงินอุดหนุนดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งในที่ประชุมร่วมกับคณะกรรมการการสาธารณสุข เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 6 พฤศจิกายน 2551 ว่า เห็นด้วยที่จะให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยการกำหนดวัตถุประสงค์จะต้องดำเนินการผ่านคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อน

ข้อสังเกต

1.9 การฝึกอบรมและสัมมนา การประชาสัมพันธ์ การจ้างที่ปรึกษา การจ้างเหมาบริการ และการเดินทางไปราชการต่างประเทศ

1.9.1 การตั้งค่าใช้จ่ายในรายการเหล่านี้มีค่าใช้จ่ายต่อหน่วยและอัตราค่าจ้างที่ยังไม่เหมาะสม มีลักษณะสูงเกินสมควรและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดราคาค่าใช้จ่าย และอัตราค่าจ้าง รวมถึงค่าใช้จ่ายเหมาบริการให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับราคาในท้องตลาดทั่วไปที่สะท้อนความเป็นจริงตามกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ และลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงาน สำหรับการฝึกอบรมสัมมนาประเภทการให้ความรู้แก่ประชาชน หน่วยงานควรกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาโครงการ มีการติดตามประเมินผล และจัดในพื้นที่ที่เป็นภูมิลำเนาของผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้ให้ความสำคัญกับการควบคุมรายจ่ายในด้านการอบรมสัมมนา ประชาสัมพันธ์ การจ้างที่ปรึกษา การจ้างเหมาบริการ และการเดินทางไปราชการต่างประเทศ ให้เป็นไปอย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และขอบเขตการพิจารณางบประมาณให้มีความเหมาะสมและมีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งยึดหลักว่าโครงการฝึกอบรมของหน่วยงานต่างๆ ทั้งที่เป็นการจัดอบรมให้กับส่วนราชการเอง หรืออบรมให้ประชาชนและองค์กรอื่น จะต้องตอบสนองต่อผลผลิตและภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ โดยตรง ซึ่งในการจัดสรร

งบประมาณจะพิจารณาผลงานปีที่ผ่านมาประกอบและจะคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ด้วยว่ามีความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประหยัด ทั้งนี้อัตราค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ค่าวิทยากร ค่าอาหาร ค่าที่พัก และค่าพาหนะ จะยึดตามเกณฑ์ในระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2549 รวมทั้งใช้ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญงบประมาณรายจ่ายฯ มาเป็นกรอบพิจารณา ซึ่งส่วนราชการจะต้องจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่าย จำแนกรายการตามแบบฟอร์มที่กำหนด เพื่อสะดวกในการพิจารณาด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดสรรงบประมาณในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ จะยึดหลักเกณฑ์ระเบียบการเบิกจ่ายที่กระทรวงการคลังกำหนด รวมทั้งเกณฑ์กลางอัตราต่อหน่วยของสำนักงบประมาณ สำหรับการฝึกอบรม จะต้องมีความชัดเจนในเรื่องของเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ได้จัดสรรงบประมาณในประเด็นหลัก ๆ เหล่านี้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณทั้งหมด คิดเป็นประมาณร้อยละ 1 ได้แก่

- ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมสัมมนา วงเงิน 696.998 ล้านบาท (คิดเป็น 1.85 ของงบประมาณทั้งหมด)
- ค่าใช้จ่ายในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ วงเงิน 24.310 ล้านบาท (0.06 ของงบประมาณทั้งหมด)
- ค่าจ้างที่ปรึกษา วงเงิน 18.800 ล้านบาท (คิดเป็น 0.05 ของงบประมาณทั้งหมด)
- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ 116.027 ล้านบาท (0.31 ของงบประมาณทั้งหมด)

กระทรวงคมนาคม

กรมทางหลวงชนบท ตั้งค่าใช้จ่าย รายการค่าฝึกอบรม ในส่วนของการส่งเสริมงานวิชาการด้านช่างให้กับ อปท. ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้กรมทางหลวงชนบทเป็นที่เลี้ยงให้อำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนเตรียมความพร้อมให้กับ อปท. ทางด้านวิชาการ ให้บุคลากร อปท. มีความรู้ความสามารถด้านช่าง ซึ่งในการตั้งงบประมาณค่าฝึกอบรมและสัมมนาของกรมทางหลวงชนบท ได้มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาของโครงการ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งจัดในพื้นที่ที่เป็นภูมิลำเนาของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนา ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการแล้ว

การฝึกอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการและบุคคลภายนอก ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาของโครงการ ตัวชี้วัดผลสำเร็จ และประโยชน์ที่จะได้รับในการดำเนินการ ส่วนการจ้างเหมาบริการ มีการกำหนดตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับราคาในท้องตลาดสะท้อนความเป็นจริงตามกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ และการดำเนินงาน

จากข้อสังเกตประเด็นนี้ สำนักงบประมาณมีความเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายด้านการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ โดยได้มีหลักเกณฑ์และแนวทาง โดยสรุปดังนี้

1) การกำหนดกลุ่มประชาชนเป้าหมายจะต้องสอดคล้องกับภารกิจ พันธกิจของหน่วยงาน และเหมาะสมกับเรื่องที่จะดำเนินการโฆษณาประชาสัมพันธ์

2) การเลือกประเภทของสื่อในการประชาสัมพันธ์จะต้องเหมาะสมกับกลุ่มประชาชนเป้าหมาย และเลือกช่วงเวลาดำเนินการให้เหมาะสม โดยเฉพาะการใช้สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ ควรเลือกใช้สื่อที่เป็นของส่วนราชการ

3) ให้ส่วนราชการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีต้นทุนต่ำ เช่น ใช้แผ่น CD-Rom หรือทำ Website แทนการจัดพิมพ์เป็นเอกสาร และใช้สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

4) สำนักงานประมาณ ได้กำหนดเกณฑ์พื้นฐานในการพิจารณาค่าใช้จ่ายในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา โดยจัดทำเป็นคู่มือ หลักเกณฑ์แนวทาง และขอบเขตการพิจารณาประมาณด้านโฆษณา / การประชาสัมพันธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงฯ ได้ตั้งค่าใช้จ่ายสำหรับการฝึกอบรม / สัมมนา ประชาสัมพันธ์ การจ้างที่ปรึกษา ตามเกณฑ์ค่าใช้จ่ายที่กรมบัญชีกลางและสำนักงานประมาณกำหนดไว้ รวมถึงการจ้างเหมาบริการได้ดำเนินการโดยคำนึงถึงความเหมาะสม ประหยัด และความคุ้มค่า

การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ / ประชาชน ได้ดำเนินการ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน และจัดในพื้นที่หรือเขตใกล้เคียงกับภูมิสำเนาของผู้เข้ารับการอบรม ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตฯ ดังกล่าว

กระทรวงการคลัง

กลุ่มป้องกันปราบปรามการเงินนอกระบบ

ตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ในปี พ.ศ. 2551-2554 ได้กำหนดให้กลุ่มป้องกันปราบปรามการเงินนอกระบบดำเนินการพัฒนาความรู้เท่าทันการเงินนอกระบบตามโครงการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจการเงินนอกระบบให้กับหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายโดยการสร้างวิทยากรตัวคูณ เพื่อให้เป็นวิทยากรนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจการเงินนอกระบบที่ถูกต้องไปบอกกล่าวต่อประชาชนทั่วไป เพื่อมิให้ถูกหลอกลวงหรือฉ้อโกงจากผู้ประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบที่ผิดกฎหมายอีกต่อไป โดยกำหนดให้กลุ่มป้องกันฯ ดำเนินการดังนี้

1) จัดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจากกลุ่มป้องกันฯ เดินทางไปจัดฝึกอบรมสร้างวิทยากรตัวคูณ โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการฝึกอบรมฯ ได้แก่ พนักงานพัฒนาธุรกิจของ ธ.ก.ส. และผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น หรือผู้แทนที่เป็นสมาชิกเครือข่ายของ ธ.ก.ส. ของแต่ละจังหวัด

2) รูปแบบการฝึกอบรมสร้างวิทยากรของมีเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายมาตรการของกระทรวงการคลังในการป้องกันปราบปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ สถานการณ์การเงินนอกระบบปัจจุบัน และแนวโน้ม ลักษณะและรูปแบบของธุรกิจการเงินนอกระบบที่เข้าข่ายกระทำความผิดกฎหมายภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนวทางป้องกัน หรือเมื่อถูกหลอกลวงหรือฉ้อโกงแล้วจะปฏิบัติอย่างไร พร้อมแจกจ่ายสื่อในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ อาทิ

เสื้อยืด (T-Shirt) สติกเกอร์ โปสเตอร์ กระเป๋าใส่เอกสาร เป็นต้น ซึ่งมีโทรศัพท์ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ หมายเลข 1359 และตู้ ปณ. 1359 ปณจ. บางรัก กรุงเทพฯ 10500 เพื่อรับแจ้งเบาะแสและเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับธุรกิจการเงินนอกระบบ มอบให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมเพื่อนำไปแจกจ่ายแก่ลูกค้า ธ.ก.ส. และประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นการดึงดูดความสนใจให้แก่บุคคลดังกล่าว เข้ามามีส่วนร่วมตามโครงการฯ

3) กำหนดการจัดฝึกอบรมในแต่ละปีงบประมาณจำนวน 8 รุ่นๆ ละ 1 จังหวัด ระยะเวลา 2-3 วัน โดยมีผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมจำนวนประมาณ รุ่นละ 50-70 คน

4) การติดตามประเมินผลมีการจัดทำแบบรายงานผลการเผยแพร่ความรู้ตามโครงการฯ เพื่อให้วิทยากรตัวคูณรายงานผลการเผยแพร่ความรู้ ที่กล่าวในหลายช่องทางประกอบด้วย

- ตู้ ปณ. 1359 ปณจ. บางรัก กรุงเทพฯ 10500
- โทรสาร 0-2618-3368
- Website (www.mof.go.th/fincrime2004)

กรมบัญชีกลาง สำนักกฎหมาย กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านการเบิกจ่าย

กรณีการจ้างเหมาบริการ/การจ้างที่ปรึกษา ที่มาสืบเนื่องมาจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2537 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร. 0201/ว24 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2537 เห็นชอบมาตรการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอและมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2551 แจ้งตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร. 0205/ว96 ลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2541 เห็นชอบมาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ ลูกจ้างประจำ ตามที่คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการเสนอ สรุปได้ว่า ให้ส่วนราชการยุบตำแหน่งข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ ตำแหน่งลูกจ้างประจำหมวดแรงงานที่ว่างลง และให้ทบหน่วยงานที่สามารถถ่ายโอนให้เอกชนรับไปดำเนินการแทน โดยให้ส่วนราชการเร่งดำเนินการจ้างเหมาบริการ โดยเฉพาะในเรื่องการรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ การทำความสะอาด การดูแลรักษาต้นไม้หรือสวนไม้ประดับ พร้อมทั้งให้กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการศึกษาว่า จะมีงานประเภทใดที่ควรให้จ้างเหมาบริการเพิ่มเติมอีก

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายลดภาระงบประมาณด้านบุคลากรโดยปรับลดอัตราบุคลากร แต่ส่วนราชการยังคงมีความจำเป็นต้องมีผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้นๆ เช่นงานรักษาความปลอดภัย งานรักษาความสะอาด หรือกรณีที่มีงานหรือโครงการใหม่ หรือมีปริมาณงานให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น งานบันทึกข้อมูล การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ งานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ จึงให้ถ่ายโอนงานนั้นๆ ให้เอกชนดำเนินการแทนตามช่วงเวลาที่มีความจำเป็น ซึ่งหลักเกณฑ์วิธีการและลักษณะการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ส่วนราชการสามารถดำเนินงานได้โดยการจ้างเหมาบริการ โดยไม่มีเจตนาให้เป็นลูกจ้างของส่วนราชการ สิทธิของผู้รับจ้างย่อมต้องเป็นไปตามสัญญาจ้างที่ทั้งสองฝ่ายจะตกลงกัน โดยในการจ้างเอกชนดังกล่าว มีลักษณะมุ่งผลสำเร็จของงานที่ว่าจ้างภายในระยะเวลาที่กำหนดเป็นสำคัญ ส่วนราชการผู้ว่าจ้างไม่มีอำนาจควบคุม

บังคับบัญชาหรือสั่งการในการทำงาน แต่มีอำนาจตรวจรายงานและสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขเมื่องานผิดพลาดบกพร่อง และเอกชนผู้รับจ้างไม่ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับเหมือนลูกจ้างของส่วนราชการ โดยทั่วไปอาจใช้วิธีการบันทึกเวลาการปฏิบัติงาน หากไม่มาปฏิบัติราชการอาจหาผู้อื่นมาทำงานแทนหรือบอกกล่าวล่วงหน้า หากเกิดความเสียหายแก่ทางราชการเนื่องจากการไม่มาทำงาน ส่วนราชการอาจกำหนดค่าปรับสำหรับความเสียหายนั้น โดยการกำหนดค่าตอบแทนในการจ้างกรณีดังกล่าวไม่จำเป็นต้องจ่ายตามวุฒิ แต่ให้พิจารณาจากความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับลักษณะงานที่แท้จริง

กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ได้นำมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น มากำหนดแนวปฏิบัติให้ส่วนราชการ โดยกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจ้างเอกชนดำเนินงานของส่วนราชการ ตามหนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค. 0526.5/ว131 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2541 และได้เวียนข้อความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค.0409.6/ว86 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2548 ซึ่งสรุปได้ว่า ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณใช้ดุลยพินิจในการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติม (ปัจจุบันหนังสือกระทรวงการคลังทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิก โดยนำมากำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงิน เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ. 2549 ทั้งนี้ ยังคงมีแนวปฏิบัติตามหลักการเดิม) ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ที่ขอให้กำหนดราคาค่าใช้จ่ายและอัตราค่าจ้าง รวมถึงค่าจ้างเหมาบริการให้มีเหมาะสมสอดคล้องกับราคาในท้องตลาดทั่วไป ที่สะท้อนความเป็นจริงตามกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่และลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานฯ การจ้างเหมาบริการ/การจ้างที่ปรึกษา ถือเป็นการจัดหาพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งต้องมีการกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) เช่น รายละเอียดหรือลักษณะของงานที่จะจ้าง คุณสมบัติหรือประสบการณ์ของผู้รับจ้าง อัตรา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับบริการที่จะจ้าง ระยะเวลาการจ้าง เป็นต้น และการดำเนินการของส่วนราชการแต่ละแห่งมีความต้องการที่หลากหลายและต่างกัน หากกำหนดราคากลางของการจ้างตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ นั้น อาจทำให้เกิดความไม่คล่องตัว ไม่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเงินงบประมาณของส่วนราชการ ดังนั้น การพิจารณาอัตราค่าตอบแทนในการจ้างเหมาบริการ หรือการจ้างที่ปรึกษา ที่กำหนดให้เป็นดุลยพินิจหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบนั้นเหมาะสมแล้ว

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จัดสัมมนาให้ความรู้แก่ประชาชน ตามโครงการคณะกรรมการภาคประชาชนระดับชาติในพื้นที่ที่เป็นภูมิลาเนาของผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้ชัดเจน

ข้อสังเกต

1.9.2 การจ้างที่ปรึกษาควรเป็นกรณีที่จำเป็น เป็นภารกิจที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนและหน่วยงานผู้ว่าจ้างไม่สามารถดำเนินการได้เองเท่านั้น และอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาควร กำหนดให้เป็นมาตรฐานที่เหมาะสม สะท้อนความเป็นจริงตามลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงาน และประเภทของที่ปรึกษา เช่น บริษัทที่ปรึกษา คณะบุคคล และรายบุคคล เป็นต้น โดยให้คำนึงถึง ระยะเวลาและปริมาณงานของที่ปรึกษาด้วย

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการอภีการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวงชนบท

ปัจจุบันกรมทางหลวงชนบท มีกรอบหลักเกณฑ์และราคาในการจ้างที่ปรึกษา กล่าวคือ ในการจ้างที่ปรึกษาจะจ้างเฉพาะโครงการที่จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่กรมทางหลวงชนบท ไม่มีหรือขาดแคลน สำหรับหลักเกณฑ์ด้านราคาจ้างจะยึดหลักเกณฑ์ตามระเบียบพัสดุและแนวทางที่ กระทรวงการคลังกำหนด

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

มีการจ้างที่ปรึกษาเฉพาะกรณีจำเป็น ซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้เอง ส่วนใหญ่ เป็นการจ้างจากหน่วยราชการหรือสถาบันในประเทศที่ได้รับการยอมรับและมีอัตราค่าจ้างที่เป็น มาตรฐานเหมาะสม

การจ้างที่ปรึกษา ได้มีการจ้างที่ปรึกษาในภารกิจที่ต้องการความชำนาญเฉพาะด้าน มีความยุ่งยากซับซ้อน โดยมีอัตราค่าจ้างที่สะท้อนความเป็นจริงตามลักษณะการดำเนินงานของ หน่วยงานและประเภทของที่ปรึกษา

สำนักงานประมง

จากข้อสังเกตประเด็นข้างต้น ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2553 สำนักงานประมงจะได้นำข้อสังเกตดังกล่าวไปประกอบการจัดทำหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ และนำเสนอคณะกรรมการกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณด้านฝึกอบรม สัมมนา โฆษณา ค่าจ้างที่ปรึกษา การประชาสัมพันธ์ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ต่างประเทศ เพื่อกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณด้านดังกล่าว เสนอคณะกรรมการจัดการ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงฯ จ้างที่ปรึกษาในกรณีที่มีความจำเป็นและไม่สามารถดำเนินการได้เอง โดยอัตราค่าจ้างจะพิจารณาตามเกณฑ์ของสำนักงานประมง และคำนึงถึงลักษณะ ประเภทของงาน และระยะเวลาประกอบด้วย

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงาน ป.ง. มีระบบสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงาน จำนวน 26 ระบบเพื่อ สนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีความทันสมัยและสามารถปฏิบัติภารกิจของ

หน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่ขาดแคลนบุคลากรด้านบริหารและติดตามงานด้านสารสนเทศ จึงจ้างบุคลากรที่มีความสามารถเพื่อความเหมาะสมของการดำเนินงาน

ข้อสังเกต

1.9.3 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศควรดำเนินการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในกรณีการเดินทางในชั้นหนึ่ง ควรกำหนดให้เฉพาะบุคคลสำคัญของประเทศเท่านั้น เช่น ประมุขของฝ่ายบริหาร ตุลาการ และนิติบัญญัติ เป็นต้น ทั้งนี้ ระหว่างการดำเนินการแก้ไขขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางปฏิบัติตามข้อสังเกตนี้โดยทันที

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

การพิจารณาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ สำนักงานประมาณจะพิจารณาโดยยึดตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2548 ซึ่งสำนักงานประมาณ จะพิจารณาประเภทของการประชุมที่จะเดินทางไปราชการว่ามีประโยชน์และมีความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ โดยหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องจัดทำแผนการเดินทางไปราชการในต่างประเทศ 4 ปี ประกอบการพิจารณาด้วย

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

1) ทำบันทึกเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาระดับสูง โดยเห็นควรแจ้งส่วนราชการในสังกัดทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ของสภาผู้แทนราษฎร

2) กองกิจการระหว่างประเทศ ซึ่งรับผิดชอบงบเจรจาและประชุมนานาชาติของกระทรวงคมนาคม ได้ประสานงานกับส่วนราชการในสังกัดเพื่อทราบข้อจำกัดสำหรับงบเจรจา ที่ได้รับเพื่อการพิจารณาในเรื่องจำนวนผู้แทนที่เข้าร่วมประชุมในต่างประเทศ รวมทั้งพิจารณาส่งผู้แทนเฉพาะการประชุมที่จำเป็น ซึ่งในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กองกิจการระหว่างประเทศได้ดำเนินการในลักษณะนี้มาโดยตลอด ทั้งนี้เพื่อประหยัดงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด สำหรับการกำหนดแนวทางปฏิบัติตามข้อสังเกตนี้ ผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่ระดับ 10 ขึ้นไป จนถึงระดับรัฐมนตรีจะต้องรับทราบและถือปฏิบัติเช่นกัน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศชั่วคราว ได้เสนอขอตั้งงบประมาณตามระเบียบการเบิกจ่ายอยู่แล้ว รวมทั้งมีการจัดทำข้อมูลรายละเอียดชัดเจน ทั้งนี้ กระทรวงเกษตร ห้ามข้าราชการระดับสูง (ตั้งแต่ระดับ 9 ขึ้นไป) เดินทางไปต่างประเทศ เว้นแต่มีภารกิจจำเป็นจริงๆ ให้ทำหนังสือขออนุญาตเป็นครั้งคราว โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2551

เนื่องจากการกำหนดลิสต์ไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ จึงขอรับข้อสังเกตเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมต่อไป

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

แนวทางปฏิบัติของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน(ปปง.) ผู้บริหารของสำนักงาน ปปง. เดินทางไปต่างประเทศโดยชั้นธุรกิจ เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณอยู่แล้ว

ข้อสังเกต

1.10 การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

รัฐบาลควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เพื่อให้เกิดความสะดวกและสามารถแก้ไขปัญหาการสมยอมราคากันในการเสนอราคา มีความโปร่งใส เป็นธรรม และควรเน้นให้มีการเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆ นอกจากนั้นหน่วยงานยังมีความเข้าใจผิดว่าสามารถมีผู้เสนอราคาขายเดียวในการเสนอราคาผ่านระบบการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ พ.ศ. 2550 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่ายังไม่มิตติของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ยกเว้นหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ให้ดำเนินการได้ตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น กรมบัญชีกลางจึงควรแจ้งให้หน่วยงานต่างๆ ทราบเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไปโดยเร็ว

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการบริหารฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบท ได้จัดทำการเผยแพร่ข้อมูลการประกวดราคาและผลการจัดซื้อจัดจ้างไว้ใน Website ของกรมแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 โดยสามารถศึกษาข้อมูลได้จาก www.dor.go.th พร้อมทั้งกรมได้กำชับให้ทุกหน่วยงานที่จัดซื้อจัดจ้าง ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และราคากลางที่กำหนดจะต้องชี้แจงที่มาที่ไป ตรวจสอบได้ทุกกรณี กรมทางหลวงชนบท ได้ติดตามข่าวสารและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ของกรมบัญชีกลาง อย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

ในการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ได้มีการเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง เว็บไซต์ของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม มีการจัดส่งประกาศไปเผยแพร่ตามสื่อต่างๆ และติดประกาศที่ตู้ประกาศของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมอย่างแพร่หลาย และสำนักงานปลัดกระทรวงยังเข้าใจขั้นตอนและวิธีการดำเนินการกรณีมีผู้เสนอราคาขายเดียวไม่สามารถเสนอราคาผ่านระบบการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ เน้นความโปร่งใสเป็นธรรม ส่วนกรณีที่มีผู้เสนอราคาขายเดียวในการเสนอราคาผ่านระบบการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ได้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2549 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2551 ทั้งนี้ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ต้องถือปฏิบัติตามระเบียบฯ ภายใต้มติคณะรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 กำหนดเกี่ยวกับเงื่อนไขการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเปิดเผย โปร่งใส และเป็นธรรมแล้ว โดยมีการประกาศร่างของเขตการดำเนินการ (TOR) เปิดโอกาสให้สาธารณชน ได้แย้ง คัดค้าน เปิดโอกาสให้ยื่นอุทธรณ์ ในขั้นตอนการพิจารณาข้อเสนอทางเทคนิคและการตัดสินทางด้านราคาได้ อย่างไรก็ตาม ระเบียบดังกล่าว อยู่ในระหว่างการยกร่างเป็นพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำหรับมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 กรณีที่ผู้มีสิทธิเสนอราคาขายเดียว ตามระเบียบฯ ข้อ 9(4) หรือมีการเสนอราคาเพียงรายเดียว เมื่อถึงเวลาเริ่มต้นเสนอราคาตามระเบียบ ข้อ 10(1) โดยปกติให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานยกเลิก แต่ถ้าคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการเห็นว่าไม่เหมาะสมสมควรที่จะดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคาก็ให้คณะกรรมการต่อรองราคากับผู้มีสิทธิเสนอราคาร้าน แล้วเสนอหัวหน้าหน่วยงานพิจารณานั้น กระทรวงการคลังได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยนำเสนอคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ทั้งนี้ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค. 0421.3/18524 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2551 ในข้อ 4.6 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2551

การดำเนินการ

การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 และแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบฯ โดยเผยแพร่ข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้างดังนี้

(1) เผยแพร่ประกาศประกวดราคาตามระเบียบฯ ดังนี้

- 1.1 ลงเว็บไซต์กรมบัญชีกลางไม่น้อยกว่า 3 วันทำการ
- 1.2 ลงเว็บไซต์ของกรมฯไม่น้อยกว่า 3 วันทำการ
- 1.3 ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ บอร์ดปิดประกาศของกรมฯ
- 1.4 ส่งไปประกาศกรมประชาสัมพันธ์

- 1.5 ส่งไปประกาศ อสมท.
- 1.6 ส่งไปประกาศศูนย์รวมข่าวประกวดราคา
- 1.7 ส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
- 1.8 ส่งไปประกาศไปยังผู้มีอาชีพตามประกวดราคา
- 1.9 ส่งประกาศศูนย์ข้อมูลข่าวของกรม
- (2) ประกาศผลการจัดซื้อจัดจ้าง
- (3) แจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้เสนอราคาทุกรายตาม พรบ. ข้อมูลข่าวสาร
- (4) รายงานสรุปผลจัดซื้อจัดจ้างรายเดือน

ข้อสังเกต

1.11 การจัดหายานพาหนะและครุภัณฑ์ต่าง ๆ มาใช้ในราชการ

1.11.1 ควรดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบถึงความคุ้มค่าและความเหมาะสมของรูปแบบการจัดหาระหว่างการซื้อและการเช่า เพื่อกำหนดมาตรฐานในการจัดหาให้สอดคล้องกับภารกิจ ลักษณะการปฏิบัติงาน และการประหยัดงบประมาณ โดยเฉพาะการจัดหายานพาหนะต้องคำนึงถึงรูปแบบพลังงานเชื้อเพลิง และเทคโนโลยีประหยัดพลังงานที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และหน่วยงานผู้รับผิดชอบควรพิจารณาการสั่งซื้อและอัตราค่าเช่าให้สอดคล้องกับประเภทรถยนต์ และขนาดเครื่องยนต์ที่มีการจัดซื้อหรือให้เช่าในท้องตลาดทั่วไป ในกรณีการเช่ารถยนต์ไม่ควรผูกพันการเช่าเกินกว่า 3 ปี เมื่อครบ 3 ปี ต้องไม่เช่ารถยนต์คันเดิมหรือชุดเดิมซ้ำอีกเพื่อให้ได้รถยนต์ที่มีสภาพใหม่ สำหรับการจัดหาครุภัณฑ์อื่น เช่น คอมพิวเตอร์และเครื่องถ่ายเอกสาร ก็ควรปฏิบัติให้เหมาะสมในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ หน่วยงานควรเปิดเผยและแสดงรายละเอียดการจัดหาครุภัณฑ์ไว้ที่หน่วยงานนั้น ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

1.11.2 ควรมีมาตรการให้หน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกันร่วมใช้ครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้หน่วยงานที่มีภารกิจหลักหรือใช้ครุภัณฑ์นั้นมากเป็นผู้ขอตั้งงบประมาณ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณได้ว่าจ้างที่ปรึกษาทำการศึกษาเปรียบเทียบความคุ้มค่าของการเช่าและการซื้อรถยนต์มาใช้ในราชการ โดยเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่มีลักษณะภารกิจแตกต่างกัน 9 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมทางหลวง กรมป่าไม้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งการศึกษาใช้ข้อมูลต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ เช่น ราคาเช่า ค่าเสื่อม/มูลค่าซาก ค่าซ่อมแซม อัตราค่าเช่า และอายุการใช้งานของรถแต่ละประเภท คือ รถตู้ รถบรรทุก และรถนั่งส่วนบุคคล เป็นไปตามราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณ และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อจะหา

จุดคุ้มทุน (break even point) หรือจุดที่ต้นทุนในการซื้อเท่ากับต้นทุนในการเช่า โดยผลการศึกษาคould แสดงให้เห็นถึงระยะทางการใช้รถต่อปีกับระยะเวลาการเช่าที่เหมาะสม สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจจัดหารถยนต์แต่ละประเภทมาใช้ของแต่ละส่วนราชการว่าควรซื้อหรือเช่า ทั้งนี้เป็นไปตามลักษณะภารกิจ เช่น หากมีภารกิจต้องใช้รถตู้มากกว่า 33,000 กม./ปี ก็ควรเช่า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเช่ารถยนต์จะมีข้อดีที่ทำให้หน่วยงานมีรถสมรรถนะดีตลอดเวลา มีการประกันภัยคุ้มครองบุคลากร เป็นการส่งเสริมธุรกิจภาคเอกชน รวมทั้งสอดคล้องกับฐานะการเงินการคลังในปัจจุบันด้วย ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสำนักงบประมาณจะนำมาเป็นข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์ในการจัดทำงบประมาณในปีต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

ในการจัดหายานพาหนะและครุภัณฑ์ต่างๆ มาใช้ในราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ได้มีการคำนึงถึงความคุ้มค่าและความเหมาะสมของรูปแบบการจัดหาระหว่างการซื้อและการเช่าตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจ ลักษณะการปฏิบัติงาน และการประหยัดงบประมาณ โดยเฉพาะการจัดหายานพาหนะได้คำนึงถึงรูปแบบพลังงานเชื้อเพลิง และเทคโนโลยีประหยัดพลังงานโดยมีการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงรถยนต์

กรณีการเช่ารถยนต์เพียง 3 ปี จะมีค่าใช้จ่ายสูงมากไม่คุ้มกับรายจ่ายที่ต้องเสียไปสำหรับการจัดหาครุภัณฑ์อื่น ๆ เช่น คอมพิวเตอร์และเครื่องถ่ายเอกสาร ก็ได้ปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเหมาะสมเช่นเดียวกันด้วย

โรงงานยาสูบ

ในการดำเนินงานมีการศึกษาความคุ้มค่า และความเหมาะสมของรูปแบบการจัดหาซึ่งในปัจจุบันการจัดหายานพาหนะ และครุภัณฑ์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องถ่ายเอกสาร มีแนวโน้มว่าจะใช้การเช่าเป็นหลัก

กระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังร่วมกับสำนักงบประมาณได้ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราเช่ารถยนต์มาใช้ในราชการให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับการปฏิบัติภารกิจของแต่ละส่วนราชการ โดยได้กำหนดในเรื่องการทำสัญญาเช่าเป็นสองทางเลือก คือ 3 ปี หรือ 5 ปี และรถที่จะเช่าต้องเป็นรถใหม่ ป้ายแดง ไม่เคยใช้งานมาก่อน สำหรับการใช้จ่ายพลังงานทางเลือกนั้น ก็ได้มีหนังสือขอความร่วมมือให้ส่วนราชการเช่ารถที่ใช้พลังงานทดแทน ก๊าซธรรมชาติ (NGV) เพื่อสนับสนุนการลดพลังงานน้ำมันเชื้อเพลิง อย่างไรก็ตาม หากจำเป็นต้องใช้พลังงานทางเลือกอื่นก็สามารถอนุมัติเป็นรายกรณีได้อยู่แล้ว สำหรับประเด็นที่ขอให้ศึกษาเปรียบเทียบถึงความคุ้มค่าและความเหมาะสมของรูปแบบการจัดหาระหว่างการซื้อและการเช่า นั้น ได้รับทราบจากสำนักงบประมาณว่าอยู่ระหว่างการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาเรื่องดังกล่าว

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงาน ป.ง. ไม่มีการตั้งงบประมาณเพื่อการจัดซื้อยานพาหนะแต่ใช้วิธีการเช่ารถมาใช้ในราชการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 โดยเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้เช่ารถระยะเวลา 5 ปี และไม่เกินอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

การจัดหาเครื่องถ่ายเอกสารก็เช่นกัน สำนักงาน ปปง. ดำเนินการโดยวิธีการเช่า ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

การจัดหายานพาหนะ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ ได้ดำเนินการตามระเบียบพัสดุโดยเคร่งครัด และเผยแพร่ให้ผู้มีอาชีพขาย ให้เช่า เข้ามาแข่งขันราคา ทั้งนี้ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการโดยเคร่งครัด

ข้อสังเกต

1.12 การจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานหลายแห่งไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเห็นควรให้รัฐบาลดำเนินการดังนี้

1.12.1 การจัดซื้อคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ไม่ควรระบุชื่อทางการค้า และสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมมาตรฐานรหัสเปิด (Open source) และโปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนาโดยคนไทย

1.12.2 สำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวงควรเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายทางไกลของหน่วยงานในสังกัด และสามารถใช้อุปกรณ์ร่วมกันระหว่างกระทรวงที่มีภารกิจที่สอดคล้องกัน

1.12.3 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรกำหนดคุณลักษณะเฉพาะและราคาที่เหมาะสมของระบบคอมพิวเตอร์ การจ้างที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาระบบงาน และกำหนดมาตรฐานซอฟต์แวร์ของการจัดการเครือข่ายการสื่อสารข้อมูล เพื่อรองรับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 รวมทั้งการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

(1) กระทรวงคมนาคม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงคมนาคม ซึ่งมีปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นประธาน CIO ประจำกระทรวง เป็นรองประธาน CIO ของส่วนราชการเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกรรมการและเลขานุการ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 โดยมีอำนาจหน้าที่

1.1) พิจารณา วินิจฉัย และให้ความเห็นชอบในหลักการ งาน / แผนงาน / โครงการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2547

1.2) บุคลากรงาน / แผนงาน / โครงการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานในสังกัด เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และมีการร่วมใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3) เสนอแนะแนวทางปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานโดยที่ในการพิจารณาราคาของระบบคอมพิวเตอร์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ใช้ราคาที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดไว้เป็นเกณฑ์การพิจารณาราคากลางอยู่เสมอมา สำหรับการจัดทำคำขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปี 2553 และปีต่อไป ๆ จะได้นับย้ำเรื่องการจัดซื้อคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ ที่ไม่ควรระบุชื่อทางการค้า และสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมมาตรฐานรหัสเปิด (Open source) และโปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนาโดยคนไทย รวมทั้งพิจารณาเรื่องการเปรียบเทียบราคาระหว่างการเช่าและการซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ต่อไป

(2) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550 สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการงบประมาณด้านเครือข่ายสารสนเทศให้แก่ส่วนราชการในสังกัดเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และมีการร่วมใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยปีงบประมาณ 2552 ได้ให้บริการแก่หน่วยงานราชการในสังกัดทั่วประเทศ รวม 579 แห่ง โดยมีหน่วยงานร่วมบูรณาการงบประมาณ 6 หน่วยงาน คือ กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางอากาศ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และสถาบันการbinพลเรือน สำหรับการใช้ประโยชน์จากระบบเครือข่ายดังกล่าว นอกจากจะใช้ในกิจการของกระทรวงคมนาคมแล้ว ยังเป็นช่องทางในการดำเนินงานระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของกรมบัญชีกลาง สังกัดกระทรวงการคลัง ให้แก่ส่วนราชการสังกัดกระทรวงคมนาคมในส่วนภูมิภาคด้วย

(3) จัดหาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อทำหน้าที่ให้บริการแก่หน่วยงานในสังกัดทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคโดยไม่เสียค่าบริการเพิ่ม โดยมีหน่วยราชการในสังกัดร่วมบูรณาการงบประมาณ ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานร่วมใช้บริการศูนย์บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Gateway) จำนวน 14 หน่วยงาน คือ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม สำนักงานรัฐมนตรี กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางอากาศ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร การรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ สถาบันการbinพลเรือน บริษัท ขนส่งจำกัด ส่วนบริหารโครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และศูนย์บริการร่วมคมนาคม นอกจากนี้ หน่วยงานราชการในสังกัด ยังสามารถติดต่อสื่อสารผ่านระบบ Voice Over IP โดยไม่เสียค่าโทรศัพท์ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2552 จะได้ดำเนินการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงกับหน่วยงานในส่วนภูมิภาคที่มีระบบดังกล่าวด้วย

(4) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านไอซีทีของกระทรวงคมนาคม ระยะ 3 ปี (2552 - 2554) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านไอซีที ให้แก่บุคลากรทุกระดับ ในสายงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านไอซีทีไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การจัดซื้อคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บางหน่วยงานมีลักษณะงานต้องมีการจัดเก็บข้อมูลหรือสร้างเครือข่าย ดังนั้นครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจึงจำเป็นต้องมีคุณสมบัติพิเศษ ไม่สามารถเปรียบเทียบกับครุภัณฑ์มาตรฐานได้ จึงทำให้วงเงินจัดซื้อสูงกว่าราคาระดับมาตรฐานที่กำหนด สำหรับการใช้โปรแกรมมาตรฐานรหัสเปิด (Open source) และโปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนาโดยคนไทยหน่วยงานยังมีปัญหา ไม่มีบุคลากรที่มีความชำนาญการ และการปรับเปลี่ยนการใช้โปรแกรมทำได้ยาก เนื่องจากส่วนใหญ่จะมีความคุ้นเคยกับการใช้ MS Windows และ MS Office และไม่มีหน่วยงานใดให้การสนับสนุนอย่างชัดเจน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสาร ความรู้ที่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปสามารถใช้ในการพัฒนาอาชีพ การทำการเกษตร รวมถึงการเตือนภัยด้านการเกษตรของกระทรวงฯ ให้เข้าถึงประชาชน และผู้บริหารสามารถมีข้อมูลประกอบการบริหารและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมรวดเร็ว ในส่วนการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงเกษตรฯ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงฯ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการให้บริการเผยแพร่และพัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร กับระบบโทรศัพท์พื้นฐาน (CTI) และระบบผู้รับผิดชอบ (CRM) ซึ่งให้บริการแก่ประชาชนในการให้ความรู้ด้านการเกษตรที่ถูกต้องรวดเร็ว แม่นยำ โดยข้อมูลที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร จากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรียบเรียงจัดทำหมวดหมู่ข้อมูล และบันทึกลงในฐานข้อมูลเป็นประจำทุกสัปดาห์

กระทรวงการคลัง

ธนาคารออมสิน ในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ธนาคารไม่ได้ระบุชื่อทางการค้า และธนาคารสนับสนุนให้พนักงานใช้โปรแกรมมาตรฐานเฉพาะในส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ไม่เชื่อมโยงกับระบบงานสำคัญของธนาคาร

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

การดำเนินการจัดซื้อจัดหาคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาโดยตลอด และไม่เคยระบุชื่อทางการค้าสำหรับคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ในการจัดซื้อ นอกจากนี้ในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะจะเปิดกว้างข้อกำหนดให้คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ 3 ปีห้อยขึ้นไปเข้าแข่งขันได้และมีการสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมมาตรฐานรหัสเปิด (Open Source) และโปรแกรมชุด Office ของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA) ให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน นอกจากนี้ ในการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ระบบเก็บข้อมูลการใช้เครือข่ายได้กำหนดให้ใช้โปรแกรม Linux ซึ่งเป็น Open Source เป็นระบบปฏิบัติการของเครื่องแม่ข่าย

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

มีการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) วางระบบเครือข่ายการสื่อสารหลัก (Backbone) ของกระทรวงกลาโหมและโครงการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพเครือข่ายข้อมูลของกระทรวงกลาโหม โดยมีสำนักงาน

ปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านเครือข่ายสายใยแก้วนำแสงพร้อมอุปกรณ์สื่อสัญญาณความเร็วสูง (SDH) ให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม และนอกสังกัดกระทรวงกลาโหมที่มีภารกิจสอดคล้องกับกระทรวงกลาโหม สามารถใช้เครือข่ายนี้ได้ เช่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อจัดทำเครือข่ายการสื่อสารข้อมูลย่อย (Spur Network) ไปยังหน่วยทหารทุกเหล่าทัพในพื้นที่ทั่วประเทศ ในการบริหารจัดการและระบบควบคุมบังคับบัญชาเพื่อรองรับการปฏิบัติการทางทหารในการป้องกันประเทศ ให้มีความพร้อมในการบูรณาการข้อมูลจากส่วนกลางไปยังหน่วยทหารระดับยุทธการและยุทธวิธี ตลอดจนการจัดประเภทเครือข่ายตามระดับชั้นความลับของข้อมูลพร้อมทั้งดำรงขีดความสามารถของระบบเครือข่ายให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีตลอดเวลา

(2) จัดระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม iPSTAR เพื่อสนับสนุนให้กับกองกำลังตามแนวชายแดนใต้ใช้งานในการรายงานข่าวสารให้กับหน่วยเหนือได้รับทราบ รวมทั้งมีชุดสื่อสารผ่านดาวเทียม iPSTAR แบบเคลื่อนที่ และสถานีสื่อสารผ่านดาวเทียมเคลื่อนที่ย่านความถี่ C - Band ที่สามารถให้การสนับสนุนเมื่อเกิดภัยพิบัติได้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์(สป.พม.)ได้ดำเนินการในบางส่วนแล้วแต่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ ในส่วนที่ดำเนินการไปแล้ว คือ

- จัดทำคลังข้อมูลด้านพลังงาน
- เชื่อมโยง รับ - ส่ง ข้อมูล จากหน่วยต่าง ๆ ภายใต้อำนาจกระทรวงผ่าน

เครือข่ายภายในของกระทรวง

- เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านพลังงานกับหน่วยงานภายนอกกระทรวงทั้งหมด 17 หน่วยงาน ผ่านเครือข่ายสื่อสารสาธารณะ (Internet)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการข้อมูลกับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติและเผยแพร่ข้อมูลด้านพลังงานสู่ประชาชนและเพื่อรองรับการเป็นศูนย์เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ Data Exchange กับหน่วยงานภาครัฐในระดับกระทรวง

การดำเนินการของโครงการนี้ยังไม่สมบูรณ์ ขาดในส่วนของ

1. การจัดหาซอฟต์แวร์ และพัฒนาระบบเพื่อการรายงานผลข้อมูลจากคลังข้อมูล
2. ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลภายในของกระทรวงกับภายในจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามโครงสร้างใหม่ และยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายสื่อสาร

กระทรวงฯ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ได้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (ADSL) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายทางไกลไปยังสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) 75 จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (สสว. 1-12) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด พม. ในภูมิภาค

นอกจากนี้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์ระบบเครือข่ายสื่อสารเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ (GIN) ให้ สป.พม. เรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่

ระหว่างดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) 75 จังหวัด ซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาค

กระทรวงวิทยาศาสตร์

1. การจัดทำข้อกำหนดในก

การจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ไม่มีการระบุชื่อทางการค้าและได้มีการใช้โปรแกรมมาตรฐานรหัสเปิด (open sources) ในการพัฒนาระบบงาน รวมทั้งสนับสนุนการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนาโดยคนไทย เช่น โปรแกรมระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพและความเหมาะสมกับงานที่จะใช้ เป็นต้น

2. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(วท.) มีการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างหน่วยงานภายในสังกัด วท. โดยอยู่ในรูปแบบของเครือข่าย MPLS (Metro LAN) และกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำหน้าที่เป็นจุดศูนย์กลางหลักเพียงจุดเดียวในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตจากทุกหน่วยงานในสังกัด วท. เพื่อให้บริการติดต่อสื่อสารข้อมูลตามภารกิจต่างๆ นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้มีการเชื่อมโยงไปยังกระทรวงต่างๆ โดยใช้ระบบเครือข่าย Government Information Network (GIN) ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3. ดำเนินการตามเกณฑ์ปฏิบัติที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กำหนด พร้อมทั้งให้ความร่วมมือและการสนับสนุนในการดำเนินงานร่วมกัน เช่น โครงการ GIN, E-GIF, E-MAIL

กรมทางหลวงชนบท

ในการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมทางหลวงชนบท ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการซื้อคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ ได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ แล้ว กรมทางหลวงชนบทได้มีการดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลกับกระทรวงคมนาคมภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการกรม (DOC) เพื่อเชื่อมโยงกับศูนย์ปฏิบัติการกระทรวง (MOC) ซึ่งเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้

ข้อสังเกต

1.13 การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย และการใช้เงินเหลือจ่าย

1.13.1 รัฐบาลควรกำกับดูแลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้ หากจำเป็นต้องมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณควรเป็นรายการที่มีเหตุผลความจำเป็นเร่งด่วนอย่างแท้จริงเท่านั้น โดยไม่สมควรอนุญาตให้มีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณจากงบบุคลากรไปใช้เพื่อการอื่น

1.13.2 ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการว่าให้ความสำคัญกับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานและมีเงินเหลือจ่าย

ทั้งนี้ เมื่อมีเงินเหลือจ่ายให้สำนักงานประมาณกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม คุ่มค่า ประหยัด และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ จะอนุมัติให้มีการโอนเปลี่ยนแปลงต่อเมื่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ต้องไม่กระทบต่อเป้าหมาย ผลผลิต หรือโครงการ ตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ลดลงในสาระสำคัญ และต้องไม่ทำให้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

สำนักงานประมาณได้มีหนังสือแจ้งเวียนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานเอง ในรายการที่มีงบประมาณเหลือจ่าย เพื่อจ่ายเป็นเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยให้ถือว่าเงินชดเชยฯ (ค่า K) มีลำดับความสำคัญรองจากหนี้สาธารณูปโภคที่ค้างชำระ และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายตามข้อผูกพันสัญญาค้างชำระ พร้อมทั้งระบุให้ถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งทั้งนี้ได้พิจารณาดำเนินการอย่างเคร่งครัดมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 แล้ว

ในการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณควรเป็นรายการที่มีเหตุผลและความจำเป็น โดยไม่สมควรให้มีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณจากงบบุคลากรไปใช้เป็นการอื่น ทั้งนี้ สำนักงานประมาณ โดยสำนักกฎหมายฯ ได้ออกหนังสือเวียนที่ นร 0702/ว 49 ลงวันที่ 17 มกราคม 2548 เรื่องการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายงบบุคลากร โดยให้หัวหน้าส่วนราชการต้องรับผิดชอบขอขดใช้เงินงบประมาณในกรณีใช้อำนาจโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายงบบุคลากรไปใช้จ่ายในรายการอื่น ๆ แล้วเป็นเหตุให้งบบุคลากรมียอดคงเหลือไม่เพียงพอเบิกจ่ายได้ตลอดปีงบประมาณ

การขอให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินเหลือจ่ายของส่วนราชการ กรณีดังกล่าว ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้แล้วตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 25 และข้อ 34

ธนาคารออมสิน

ธนาคารมีการกำกับดูแลการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายเงินเหลือจ่ายโดยปฏิบัติตามมติคณะกรรมการธนาคารออมสินและหนังสือของกระทรวงการคลัง

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบทได้กำกับและติดตามการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยประชุมเพื่อเร่งรัดทุกเดือน สำหรับการโอนเปลี่ยนแปลงนั้น กรมทางหลวงชนบทได้กำกับให้ทุกหน่วยในสังกัดพิจารณาโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 อย่างเคร่งครัดและดำเนินการตามภารกิจของกรมทางหลวงชนบท ในอันที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ จะอนุมัติให้มีการโอนเปลี่ยนแปลง ต่อเมื่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะต้องไม่กระทบต่อเป้าหมาย ผลผลิต หรือโครงการ ตามแผนการ ปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ลดลงในสาระสำคัญ และต้องไม่ทำให้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

ข้อสังเกต

1.14 การประเมินโครงการและการติดตามประเมินผล

ควรให้ความสำคัญกับการนำผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการขนาดใหญ่และโครงการที่อยู่ในความสนใจของประชาชนมาประกอบการจัดทำงบประมาณ และติดตาม ประเมินผลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถแก้ปัญหาได้ทันที่ สำหรับโครงการที่มีการ ก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ควรมีการติดตามความก้าวหน้าและการใช้จ่ายงบประมาณเป็น ประจำทุกปีและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดทั้งในเชิงยุทธศาสตร์และ ในระดับผลผลิตให้มีความชัดเจนและสามารถแสดงความเชื่อมโยงได้อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวงชนบท

โครงการขนาดใหญ่ที่กรมทางหลวงชนบทดำเนินการจะมีการศึกษาความ เหมาะสม และความเป็นไปได้ของโครงการทุกโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดตั้งงบประมาณและ ติดตามประเมินผล

1. ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามที่ ได้รับจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์ ประมวลผล และรวบรวม เป็นรายเดือน รายไตรมาส เสนอสำนักงบประมาณ
2. ให้ความสำคัญกับการนำผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการขนาดใหญ่ และโครงการที่อยู่ในความสนใจของประชาชนมาประกอบการจัดทำงบประมาณและติดตามประเมินผล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันที่
3. โครงการทุกโครงการได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงและมีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานทุกไตรมาส นอกจากนี้ยังมีการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับยุทธ ศาสตร์และมีความชัดเจนตอบสนองต่อประชาชนอย่างแท้จริง
4. มีการติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ และมีรายงานต่อหน่วยงานกลางที่ เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นต้น
5. มีการติดตามความก้าวหน้าเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่าย งบประมาณเป็นประจำ โดยมีการจัดทำระบบติดตามและประเมินผลเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อติดตาม

ความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนการดำเนินงาน

โครงการขนาดใหญ่ที่กรมทางหลวงชนบทดำเนินการจะมีการศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโครงการทุกโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดตั้งงบประมาณและติดตามประเมินผล

สำนักงบประมาณ

1. การติดตามความก้าวหน้าและการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการ สำนักงบประมาณได้มีการประมวลผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณจากแบบรายงานสรุปผลเป็นรายไตรมาส และมีการรายงานสรุปในระดับกระทรวง ระดับกรม และระดับยุทธศาสตร์

2. การทบทวนการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดในเชิงยุทธศาสตร์และในระดับผลผลิตให้มีความชัดเจนและสามารถแสดงความเชื่อมโยงได้อย่างแท้จริง

2.1 ได้ดำเนินการโดยเชิญหน่วยงานมาทำความเข้าใจและชี้แจงในเรื่องการทบทวนการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดทั้งในเชิงยุทธศาสตร์และในระดับผลผลิต เพื่อให้หน่วยงานมีความชัดเจนและสามารถแสดงความเชื่อมโยงได้อย่างแท้จริงแล้วในระหว่างวันที่ 10 - 14 พฤศจิกายน 2551

2.2 ได้จัดทำแนวทางการทบทวนการกำหนดเป้าหมายการให้บริการ กระทรวงเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน ผลผลิต โครงการ กิจกรรม และตัวชี้วัดระดับต่างๆ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การประเมินโครงการและติดตามประเมินผล มีการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการโครงการ และผลการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายเดือน รวมทั้ง หน่วยงานต่างๆ ในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการทบทวนการกำหนดเป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต โครงการ กิจกรรม และตัวชี้วัดของทุกหน่วยงาน เป็นประจำทุกปี

นอกจากนี้ ในภาพรวมกระทรวงเกษตรฯ มีการติดตามประเมินผลโครงการสำคัญและโครงการที่อยู่ในความสนใจของประชาชน โดยการติดตามการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายงบประมาณ และผลกระทบที่เกิดจากผลการดำเนินโครงการ เพื่อทราบความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และใช้เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ศูนย์ประเมินผลมีภารกิจในด้านการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญและโครงการที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ / ประสิทธิภาพ โดยได้มีการติดตามการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายงบประมาณและผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการ เพื่อทราบความก้าวหน้าตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้องที่พบ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในเชิงกลยุทธ์และนโยบาย รายงานต่อผู้บริหารระดับสูงเป็นรายไตรมาส และได้มีการพิจารณาสั่งการผู้เกี่ยวข้องนำไปปรับแผนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดทำงบประมาณในปีต่อไป

สำหรับโครงการสำคัญต่าง ๆ (รวมทั้งโครงการที่มีการก่อกำหนดผู้รับผิดชอบ (ปิงบประมาณ) ภายใต้การดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ ได้มีการพิจารณาทบทวนการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดการปฏิบัติงานในระดับกระทรวงฯ และระดับกลุ่มภารกิจเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ได้มีการรายงานการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการต่อผู้บริหารกระทรวงฯ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ปีละ 3 ครั้ง

ปีงบประมาณ 2551 ที่ผ่านมามีการว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามประเมินผลและส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน โดยทำการติดตามประเมินผลงาน/โครงการที่ได้รับงบประมาณปี 2549 - 2551 ทั้งนี้เนื่องจากกรมฯ ถือว่าการติดตามและประเมินผลเป็นปัจจัยสำคัญเพราะยุทธศาสตร์เน้นการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน ฉะนั้น การติดตามและประเมินผลที่สามารถแสดงผลลัพธ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งกรมฯ สามารถนำผลและข้อคิดเห็นจากการประเมินไปทบทวนกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดทั้งในยุทธศาสตร์และในระดับผลผลิตให้มีความชัดเจนและสามารถแสดงความเชื่อมโยงได้อย่างแท้จริง โดยตัวอย่างโครงการขนาดใหญ่ที่ทำการประเมินคือ โครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังลุ่มน้ำน่านตอนบน และเป็นโครงการที่มีการก่อกำหนดผู้รับผิดชอบ (ปิงบประมาณ

ข้อสังเกต

1.15 การปรับปรุงวิธีการและเอกสารงบประมาณ

1.15.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศที่เหมาะสม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและระเบียบต่าง ๆ ให้สามารถกำกับดูแลการจัดการงบประมาณของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และทิศทางการพัฒนาประเทศ

1.15.2 ควรปรับปรุงเอกสารประกอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 มาตรา 167 โดยแสดงข้อมูลรายละเอียดและติดตามประเมินผลได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรกำหนดให้มีเอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงาน ซึ่งมีข้อมูลและรายละเอียดของโครงการ / รายการ อย่างชัดเจน เพียงพอ และสะดวกต่อการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมีรูปแบบที่เหมาะสมให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการเป็นแนวทางเดียวกัน

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการปฏิรูปฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

กรณีการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายวิธีการงบประมาณของไทยกับกฎหมายของต่างประเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและระเบียบต่าง ๆ นั้น สำนักงบประมาณโดยสำนักกฎหมายฯ ได้มีการจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการแล้วและได้นำผลการศึกษา

มาพิจารณาปรับปรุงกฎหมายวิธีการงบประมาณ ขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอรัฐสภาพิจารณาอนุมัติ

สำหรับการปรับปรุงเอกสารประกอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 มาตรา 167 กรณีดังกล่าวสำนักกฎหมายฯ ได้ดำเนินการเวียนเอกสาร เรื่องแนวทางการจัดการงบประมาณตามหลักการของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 เมื่อเดือนมิถุนายนตามบทเฉพาะกาล มาตรา 305 ล้นสุดลง เพื่อให้หน่วยงานภายในสำนักงานงบประมาณที่มีหน้าที่จัดทำเอกสารงบประมาณดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 167 แล้ว

2. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

2.1 งบกลาง

ข้อสังเกต

2.1.1 ควรทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรรายการค่าใช้จ่ายการปรับเงิน ค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐในส่วนของเงินรางวัล โดยเพิ่มสัดส่วนให้กับข้าราชการชั้นผู้น้อยให้มากขึ้น

2.1.2 ควรหามาตรการแก้ไขปรับปรุงรายการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ ซึ่งมีอัตราสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยทำการศึกษาระบบประกันสุขภาพสำหรับข้าราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดภาระงบประมาณ โดยสิทธิประโยชน์ที่ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ ได้รับจะต้องไม่น้อยกว่าเดิม

2.1.3 ควรพิจารณาทบทวนขอบเขตการดำเนินงานรายการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (เอส เอ็ม แอล) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความครอบคลุม และมีวิธีการจัดทำโครงการที่ชัดเจนปราศจากการขึ้นนำของทางราชการ โดยให้อยู่บนพื้นฐานความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และรัฐบาลควรกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบเพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลสำเร็จได้

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง ดำเนินการร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

1. โครงการวิจัยการศึกษาผลกระทบรายจ่ายเพื่อสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการ/ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ ต่อภาระทางการคลัง โดยเสนอให้มีการนำระบบประกันสุขภาพมาใช้ ทั้งนี้ อยู่ระหว่างศึกษารายละเอียดข้อมูล ความเป็นไปได้ในการดำเนินการ โดยกรมบัญชีกลางสนับสนุนข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาระบบฯ ดังกล่าวตลอดจนการนำผลการศึกษา มาวิเคราะห์ เพื่อหามาตรการในการควบคุมค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษาพยาบาลต่อไป

2. ปัจจุบันได้ดำเนินการพัฒนาระบบการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลรัฐ โดยประเภทผู้ป่วยในได้นำระบบ DRG มาใช้ ซึ่งระบบ DRG สามารถกำกับและควบคุมค่าใช้จ่ายได้ สำหรับประเภทผู้ป่วยนอก ในระบบจ่ายตรงได้ดำเนินการปรับปรุงมาตรการ

ควบคุมการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้เข้มงวดขึ้น เช่น ระเบียบการใช้สิทธิเบิกจ่ายตรง กรณีที่พบว่ามี การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสูงผิดปกติ เพื่อตรวจสอบเวชระเบียนการรักษาพยาบาล

3. เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นผู้แทนในคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการต่าง ๆ เช่น สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำนักวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทย (สวปก.) โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP) เป็นต้น เพื่อหามาตรการและแนวทางควบคุมการเบิกจ่าย ซึ่งคณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูลเพื่อวางแนวทางปฏิรูประบบ

ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 24 บัญญัติให้ส่วนราชการที่ได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่ หรือสัญญา หรือได้รับจากการใช้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการนำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด

กระทรวงการคลัง จึงได้กำหนดระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551 ซึ่งในข้อ 97 (2) กำหนดให้ส่วนราชการต้องนำเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินภายในกำหนดระยะเวลาอย่างน้อยเดือนหนึ่งครั้ง แต่ถ้าส่วนราชการนั้น มีเงินรายได้แผ่นดินเก็บรักษาในวันใดเกินหนึ่งหมื่นบาท ต้องนำส่งโดยด่วนอย่างช้า ต้องไม่เกินสามวันทำการถัดไป

ธนาคารออมสิน

ธนาคารได้จัดทำโครงการสนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชน โดยสนับสนุนองค์ความรู้และเงินทุนในการปฏิบัติงานด้านการเงินขององค์กรชุมชนและมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง

2.2 กระทรวงกลาโหม

ข้อสังเกต

2.2.1 ควรกำหนดแผนงานภารกิจการสร้างความปลอดภัยของสมานฉันท์ให้มีความชัดเจนและต่อเนื่องที่เน้นการร่วมทำกิจกรรมของประชาชน และไม่ใช้กิจกรรมที่ทำเป็นครั้งคราว เช่น การจัดคอนเสิร์ต หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงกลาโหม ได้กำหนดเป็นแผนงานในภารกิจดังกล่าวในรูปแบบของแผนระยะยาว ระยะปานกลางในการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและสื่อมวลชนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี พลังความคิด รู้สึก ร่วมกัน ในการเล็งเห็นถึงความสำคัญของความสามัคคี และเพื่อให้เกิดพลังทางความคิดที่ยิ่งใหญ่ที่จะนำมาพัฒนาระบบบริหารและการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข อีกทั้งกระทรวงกลาโหมได้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐอื่น และ

หน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการประชาสัมพันธ์ในเรื่องความมั่นคงของชาติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะในกรณีสถานการณ์ความมั่นคงที่มีความละเอียดอ่อน เพื่อลดความสับสน และความขัดแย้ง ซึ่งเป็นสาระสำคัญในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดฝึกอบรมให้กับเยาวชนในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยคัดเลือกจากผู้นำเยาวชนในแต่ละสถาบันการศึกษานำมาเข้าค่ายฝึกอบรมให้มีความรักสามัคคีสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ปลุกฝังจิตสำนึกและอุดมการณ์ในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และจะให้เยาวชนเหล่านี้ไปเผยแพร่แนวความคิดดังกล่าวในสถาบันการศึกษาของตนเอง โดยมีการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการเป็นรายสถาบัน นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดคอนเสิร์ตรักชาติเพื่อปลุกฝังอุดมการณ์รักชาติ การอุปสมบทหมู่ เพื่อเป็นพระราชกุศลของกำลังพลและประชาชนที่สนใจร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นการสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นทุกหมู่เหล่า การจัดกิจกรรมทางการแพทย์ให้การบริการแก่ประชาชนทั่วไป พร้อมทั้งเสริมด้วยการเผยแพร่พระราชกรณียกิจเพื่อปลุกเร้าให้ประชาชนเกิดความปรองดอง รู้จักการเสียสละเพื่อองค์พระประมุขของชาติ เป็นต้น

ข้อสังเกต

2.2.2 ควรให้ความรู้ด้านภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีเฉพาะถิ่นแก่ทหารที่ไปปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ เพื่อให้เข้าใจและเข้าถึงคนในพื้นที่มากขึ้น กองทัพและหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรบูรณาการงบประมาณร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงกลาโหม ได้จัดให้มีการอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณี ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่จะไปปฏิบัติภารกิจในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง ก่อนที่จะลงปฏิบัติภารกิจไม่ต่ำกว่า 6 เดือน กำลังพลจะได้ทราบและสามารถปฏิบัติตามหลักและระเบียบประเพณีของคนในพื้นที่อีกทั้งสามารถดำรงตนให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมได้ นอกจากนี้ ยังมีการรณรงค์ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นพวกเดียวกันกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ และเป็นวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านการข่าวได้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ในส่วนของการบูรณาการงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกันนั้น จะมีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเป็นแกนหลักในการบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกัน ผ่านคณะกรรมการเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดภาคใต้และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขับเคลื่อนการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้โดยเร็วที่สุด โดยนำงบประมาณมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อสังเกต

2.2.3 ควรมีความละเอียดชัดเจนของรายการงบประมาณในเอกสารงบประมาณให้มากขึ้น ควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอแก่ความต้องการด้านการฝึกและการคงสภาพอาวุธ ยานพาหนะ และอุปกรณ์การรบ และให้ความสำคัญการฝึกความชำนาญในระบบจำลองสถานการณ์ (Simulation) โดยจัดตั้งศูนย์จำลองการฝึกที่วางระบบให้ทุกเหล่าทัพสามารถทำการฝึกร่วมกันในสถานการณ์จำลองเดียวกันได้ เพื่อให้มีความพร้อมและความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อให้สามารถผลิตอาวุธ ยานพาหนะ และอุปกรณ์การรบได้เอง

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงกลาโหม ได้ดำเนินการให้การจัดทำเอกสารงบประมาณเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงบประมาณกำหนดเป็นแบบฟอร์มพร้อมคำอธิบาย ซึ่งเป็นไปตามแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีที่กำหนด โดยได้แสดงรายละเอียดต่าง ๆ ตามที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณไว้ทุกประการ ในส่วนการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอแก่ความต้องการฝึก การคงสภาพอาวุธ ยานพาหนะ และอุปกรณ์การรบ กระทรวงกลาโหมได้เสนอขอเพิ่มงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าว และพัฒนาขีดความสามารถให้มีการพร้อมรบอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกหน่วยทหารตามหลักสูตรที่กำหนดได้ และการจัดการเรียนการสอนภายในหน่วย (Unit School) เพื่อให้กำลังพลในหน่วยทุกระดับได้รับการฝึกอบรม

การดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษา และพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ เหล่าทัพ ได้มีการจัดงบประมาณในการซ่อมบำรุง เพื่อให้ยุทโธปกรณ์สามารถใช้ในราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีระยะเวลาในการใช้งานได้อย่างยาวนาน รวมทั้งได้มีการสนับสนุนงบประมาณการวิจัยและพัฒนาเพื่อดำรงสภาพยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นการยืดอายุการใช้งาน หรือในกรณีที่ยุทโธปกรณ์ได้ยกเลิกสายการผลิตไปแล้วและไม่มีชิ้นส่วนซ่อมเพื่อใช้ในการซ่อมบำรุง โดยได้กำหนดให้มีการวิจัยและพัฒนายุทโธปกรณ์หรือชิ้นส่วนซ่อมเพื่อสามารถใช้งานได้ต่อไป รวมทั้งยังได้มีการฝึกอบรบกำลังพลให้สามารถใช้งานอาวุธยุทโธปกรณ์เหล่านั้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญ และสามารถนำเทคโนโลยีทางการทหารไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้กระทรวงกลาโหมยังมีการจัดหาเครื่องฝึกจำลองเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทโธปกรณ์ที่มีราคาแพงหรือมีค่าใช้จ่ายในการฝึกสูง เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการฝึกได้ในระยะยาว ทั้งนี้เพื่อให้แต่ละเหล่าทัพมีขีดความสามารถในการใช้ฝึกและร่วมใน แต่ละเหล่า รวมทั้งร่วมระหว่างเหล่าทัพได้

การส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหมได้มีการปรับวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกปัจจุบัน และนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม สามารถบริหารจัดการงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร อย่างทันสมัยมีประสิทธิภาพ โดยได้มีการผลิต

กระสุนปืนใหญ่ เครื่องยิงลูกระเบิด กระสุนปืนเล็ก วัตถุระเบิด และเภสัชกรรมเพื่อใช้ในกองทัพ นอกจากนี้ ยังได้มีการวิจัยพัฒนาเกี่ยวกับพลังงานทางเลือกเพื่อให้สามารถรองรับวิกฤตการณ์น้ำมันซึ่งอาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวในช่วงต้นเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับความต้องการของเหล่าทัพมุ่งสู่การพึ่งพาตนเอง และจะได้ดำเนินการเพื่อให้สามารถส่งออกได้ในอนาคต

2.3 กระทรวงการคลัง

ข้อสังเกต

2.3.1 ควรติดตามตรวจสอบให้หน่วยงานที่ใช้จ่ายงบประมาณในโครงการหรือรายการใดแล้วมีรายได้เกิดขึ้น ให้นำรายได้นั้นส่งคลังโดยเร็ว โดยเฉพาะรายได้ประเภทเงินสนับสนุนโครงการหรือแผนงาน เช่น ค่าสปอนเซอร์ เป็นต้น

2.3.2 รัฐวิสาหกิจควรเน้นการส่งรายได้ให้รัฐเพิ่มขึ้นมากกว่าการนำผลกำไรไปจ่ายเป็นค่าตอบแทนกรรมการ ผู้บริหาร หรือเงินโบนัสแก่พนักงาน และควรมีแนวทางที่จะปรับปรุงหรือยุบเลิกรัฐวิสาหกิจที่มีผลดำเนินงานขาดทุนมากเกินไปให้เป็นการระงับงบประมาณแผ่นดิน ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจควรได้รับการตรวจสอบบัญชีจากบริษัทตรวจสอบบัญชีมาตรฐานสากล

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

รับทราบและนำไปใช้เป็นกรอบในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ

2.4 กระทรวงการต่างประเทศ

ข้อสังเกต

2.4.1 การตั้งงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศมีความแตกต่างจากกระทรวงอื่น ๆ ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสีย เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตั้งงบประมาณ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

- ในอดีตที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศได้ตั้งงบประมาณของหน่วยงานระดับกรมของกระทรวงฯ ไว้ที่สำนักงานปลัดกระทรวงมาโดยตลอด เนื่องจากกระทรวงฯ เป็นส่วนราชการขนาดเล็ก (ปัจจุบัน กระทรวงฯ มีข้าราชการ 1,582 คน อยู่ในประเทศ 1,042 คน อยู่ในต่างประเทศ 540 คน) แต่ละกรมมีบุคลากรไม่มาก การให้สำนักงานปลัดกระทรวงเป็นหน่วยงานในการบริหารจัดการงบประมาณจึงเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพมากกว่า

- คณะกรรมาธิการการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2538 ได้ขอให้กระทรวงการต่างประเทศจัดตั้งงบประมาณแยกเป็นรายการ เพื่อประโยชน์ในการกระจายอำนาจ

- ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 กระทรวงการต่างประเทศได้จัดตั้งค่าของ งบประมาณแยกเป็นรายการและให้กรมเป็นผู้บริหารงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ชำงต้น

- การดำเนินภารกิจของกระทรวงฯ ส่วนใหญ่เป็นการทำงานร่วมกัน ระหว่างกรมต่าง ๆ ในกระทรวงฯ ในลักษณะบูรณาการ การบริหารงาน แยกตามกรมเพิ่มขึ้นตอนการประสานงาน ทำให้ขาดความคล่องตัว เกิด ความล่าช้าในการดำเนินงานและทำให้การดำเนินงานขาดเอกภาพ
- ไม่สามารถระดมงบประมาณหรือกำลังคนข้ามกรมเพื่อปฏิบัติงาน ในกรณีเกิดวิกฤตการณ์หรือความจำเป็นเร่งด่วนระหว่างปีงบประมาณ ที่ต้องมีการตอบสนองต่อสถานการณ์โดยเร็วได้
- กรมขาดบุคลากรที่มีคุณวุฒิตามระเบียบราชการที่จะปฏิบัติงาน ด้านการเงิน นอกจากนี้ กรมของกระทรวงการต่างประเทศมีขนาดเล็ก (โดยเฉลี่ยกรมมีบุคลากรประมาณ 50 คน ยกเว้นกรมการกงสุล สำนัก

พัฒนาความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ และสำนักงาน ปลัดกระทรวง) จึงไม่มีบุคลากรเพียงพอที่จะรองรับงานด้านการเงิน ที่กระจายออกไปจากสำนักงานปลัดกระทรวง

- กระทรวงการต่างประเทศได้ชี้แจงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อสำนักงบประมาณ เพื่อขออนุมัติปรับโครงสร้างการจัดทำค่าของงบประมาณของกระทรวงฯ ให้อยู่ภายใต้สำนักงาน ปลัดกระทรวงเพียงแห่งเดียวเช่นเดิม สำนักงบประมาณจึงได้มีหนังสือถึงคณะรัฐมนตรีขออนุมัติให้ กระทรวงการต่างประเทศตั้งงบประมาณไว้ที่สำนักงานปลัดเพียงแห่งเดียวเช่นเดิม ซึ่ง ครม. ได้มี มติอนุมัติตามเสนอเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2539 โดยให้มีผลตั้งแต่การจัดทำงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 เป็นต้นไป

- แม้ว่ากระทรวงการต่างประเทศจะตั้งค่าของงบประมาณไว้ที่สำนักงาน ปลัดกระทรวงเพียงแห่งเดียว แต่กระทรวงฯ ได้มีมาตรการภายในที่กระจายอำนาจให้กรมต่าง ๆ เป็น ผู้บริหารงบประมาณตามภารกิจที่กรมได้รับมอบหมาย โดยปลัดกระทรวงได้มีคำสั่งมอบอำนาจให้ รองปลัดกระทรวงและอธิบดีมีอำนาจในการกำกับดูแลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเป็นผู้ดูแลการบริหารงบประมาณของกระทรวงฯ ในภาพรวม

ข้อสังเกต

2.4.2 ควรทบทวนการดำเนินโครงการภายใต้ค่าใช้จ่ายสนับสนุนภารกิจต่างประเทศแบบบูรณาการ (FMIP : Foreign Missions Integrated Project) ไม่ให้ซ้ำซ้อนกับภารกิจประจำที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการอยู่ หรือภารกิจโดยตรงของกระทรวงการต่างประเทศ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

- โครงการสนับสนุนภารกิจต่างประเทศแบบบูรณาการ (FMIP) เป็นโครงการที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการให้ส่วนราชการที่มีภารกิจด้านต่างประเทศมีการทำงานร่วมกันในลักษณะบูรณาการเพื่อให้การผลักดันยุทธศาสตร์ต่างประเทศมีเอกภาพและเกิดประสิทธิผลลดความซ้ำซ้อน

- แม้ว่าจะประมาณโครงการ FMIP จะตั้งอยู่ที่กระทรวงการต่างประเทศ กระบวนการอนุมัติและการบริหารจัดการงบประมาณกระทำในกรอบคณะอนุกรรมการด้านแผนงบประมาณเชิงบูรณาการดำเนินการต่างประเทศของคณะผู้แทนประเทศไทยในประเทศต่าง ๆ ที่มีผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเป็นประธาน โดยคณะอนุกรรมการดังกล่าวอยู่ภายใต้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศในระดับชาติที่นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

- โครงการ FMIP เป็นงบประมาณที่กระทรวงการต่างประเทศใช้ร่วมกับส่วนราชการอื่น ๆ ในการผลักดันยุทธศาสตร์ต่างประเทศที่จำเป็นต้องดำเนินการร่วมกันระหว่างส่วนราชการมากกว่า 2 กระทรวงขึ้นไป โดยกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้พิจารณาประเด็นยุทธศาสตร์ต่างประเทศที่สำคัญที่ต้องผลักดันตามนโยบายรัฐบาล แล้วเชิญส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาร่วมหารือในการเสนอและจัดทำโครงการ

- ข้อเสนอโครงการ FMIP ที่มาจากส่วนราชการต่าง ๆ จะได้รับการพิจารณากลับกรอง โดยคณะทำงานภายใต้คณะอนุกรรมการด้านแผนงบประมาณเชิงบูรณาการฯ ที่มีปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน โดยมีส่วนราชการที่มีภารกิจด้านต่างประเทศและผู้แทนสำนักงานงบประมาณร่วมในคณะทำงานด้วย เมื่อคณะทำงานกลับกรองข้อเสนอโครงการต่าง ๆ แล้วกระทรวงการต่างประเทศจะส่งข้อเสนอโครงการที่เห็นควรได้รับจัดสรรงบประมาณต่อไปยังสำนักงานงบประมาณเพื่อพิจารณากลับกรองอีกครั้งหนึ่งก่อนเสนอคณะอนุกรรมการด้านแผนงบประมาณเชิงบูรณาการฯ ที่มีผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณและมีผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นอนุกรรมการให้ความเห็นชอบต่อไป ดังนั้น โครงการ FMIP จึงมีขั้นตอนและกระบวนการกลับกรองข้อเสนอโครงการที่ช่วยให้โครงการที่จะได้รับการอนุมัติไม่เป็นการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกับภารกิจที่ส่วนราชการต่าง ๆ ทำอยู่

2.5 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกต

2.5.1 ควรพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้สามารถลดต้นทุน โดยการนำพืชผลทางการเกษตรเข้าสู่ตลาดได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สนับสนุนระบบความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) เพื่อให้ประเทศคู่ค้าไม่สามารถใช้เป็นเหตุผลในการกีดกันทางการค้า

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการปฏิรูปฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้สามารถลดต้นทุน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการศึกษาระบบ Logistics และ Supply Chain สินค้าเกษตรเพื่อเป็นฐานข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การผลิต การตลาด ความต้องการสินค้าเกษตรตลอดจนกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าเกษตรของประเทศต่าง ๆ เพื่อหาช่องทางขยายตลาดส่งออกในประเทศในเอเชีย รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดได้ดำเนินการโครงการที่สำคัญ อาทิ กรมประมง จัดทำ “โครงการจัดทำระบบการออกใบอนุญาตและใบรับรองเพื่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าประมง เพื่อรองรับการเชื่อมโยง National Single Window” เพื่อรองรับระบบเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลและบริการภาครัฐการขนส่งเพื่อการนำเข้า - ส่งออก และโลจิสติกส์ (Integrated Single Window e-Logistics) ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้ผลผลิตประมงเข้าสู่ตลาดได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

กรมปศุสัตว์ ได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้สามารถลดต้นทุน อำนวยความสะดวกกับผู้ประกอบการ โดยทำให้มีการไหลของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) และได้รับงบประมาณจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ กรมปศุสัตว์ได้ทำระบบตรวจสอบย้อนกลับอุตสาหกรรมไก่ (Traceability) เป็นการนำข้อมูลการผลิตไก่ตลอดสายการผลิตมาเชื่อมต่อกันเพื่อให้สามารถตรวจสอบขบวนการผลิตย้อนกลับตั้งแต่พ่อแม่พันธุ์ โรงฟัก ฟาร์มเลี้ยง โรงเชือดจนถึงโรงปรุงสุก เพื่อให้ประเทศคู่ค้ามั่นใจในการกระบวนการผลิตเพิ่มขึ้น

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้แต่งตั้งคณะทำงานผลักดันห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ผลไม้ไทย เพื่อรองรับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ พ.ศ. 2550 ซึ่งกรมฯ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรอย่างเป็นทางการ โดยคณะทำงานมีหน้าที่ในการศึกษา วางแผน และดำเนินการสนับสนุนและผลักดันการใช้ระบบห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ เพื่อแก้ไขปัญหาผลไม้ทั้งระบบอย่างเป็นทางการ โดยเน้นผลไม้ที่มีปัญหาล้นตลาดและผลไม้ที่มีศักยภาพในการส่งออกสูง โดยมีกรอบและแผนการดำเนินงานที่สำคัญ คือ

- 1) ศึกษากระบวนการผลิต การตลาด การเคลื่อนไหวสินค้านำร่องที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ เงาะ มะม่วงและมังคุด
- 2) สำรวจข้อมูล ศักยภาพความพร้อมของศูนย์คัดแยกผลไม้ชุมชน

3) จัดทำแผนพัฒนาศูนย์คัดแยกผลไม้ชุมชน

4) จัดทำแผนพัฒนาศูนย์เครือข่ายสินค้าเกษตร (Agricultural Hub) ในกลุ่มอนุภูมิภาค เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการรวบรวม จัดเก็บ และกระจายสินค้าให้มีประสิทธิภาพ โดยจะดำเนินงานภายใต้กลุ่มผู้ผลิต ให้มีการผลิตที่ปลอดภัยจากสารเคมีและการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ เพื่อการเข้าสู่การรับรองมาตรฐานฟาร์มภายใต้การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agricultural Practice : GAP)

สนับสนุนระบบความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety)

เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดปัญหาภัยกันสินค้าเกษตรไทย และพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้เป็นที่ยอมรับของตลาดในประเทศและส่งออกได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารให้เกิดกับประชาชนมากขึ้น จึงได้กำหนดแผนดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1) จัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร จัดทำร่างมาตรฐานสินค้าเกษตรมาตรฐานระบบและมาตรฐานทั่วไป จำนวน 25 เรื่อง อาทิ อาหารสัตว์น้ำ อินทรีย์ หอมใหญ่ กระเทียม กุ้งแห้ง นมแพะ หอมแดง ข้าวหอม ฯลฯ โดยในแต่ละเรื่องจะมีการดำเนินการ 9 ขั้นตอน อาทิ พิจารณาเรื่องที่เหมาะสมกำหนดมาตรฐาน จัดทำร่างมาตรฐาน รับฟังความเห็น ทบทวนมาตรฐาน ฯลฯ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานกลางของประเทศที่สามารถอ้างอิงได้ โดยเป็นมาตรฐานสินค้า 11 เรื่อง อาทิ น้มนมแพะ กาแฟ ผลิตภัณฑ์ปลาแห้งเยือกแข็ง ปลาแล่เยือกแข็ง ปลาซูแปงเยือกแข็ง มาตรฐานระบบ 11 เรื่อง อาทิ ข้อกำหนดสุขลักษณะที่ดีในการผลิตไข่และผลิตภัณฑ์ การปฏิบัติทางประมงที่ดีสำหรับฟาร์มหอยเป่าฮือ และมาตรฐานทั่วไป 3 เรื่อง อาทิ มาตรฐานสุขอนามัยพืช (วิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช) การชันสูตรโรคหัวเหลืองจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศทางด้านมาตรฐานฯ เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านมาตรฐานและความปลอดภัยอาหาร รวมทั้งพัฒนาระบบเชื่อมโยงใบรับรองสินค้าฯ กับต่างประเทศ และนำร่องพัฒนาระบบเตือนภัยสินค้าเกษตรและอาหารของไทยและกลุ่มอาเซียน

2) ด้านปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบ ควบคุมคุณภาพปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบ โดยควบคุมคุณภาพสินค้านำเข้าและส่งออก รวมทั้งวัตถุดิบเพื่อการผลิตต่างๆ ตรวจสอบปัจจัยการผลิต / ศัตรูพืช / สารพิษตกค้าง เพื่อออกใบรับรอง 130,000 ตัวอย่าง ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ตรวจสอบรับรองคุณภาพโรงงานผลิตอาหารสัตว์

3) ด้านการผลิตระดับฟาร์ม โรงงาน และโรงงานแปรรูป ด้านพืช จัดทะเบียน ตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืช / โรงงานแปรรูป / โรงงาน 132,550 ฟาร์ม 630 โรงงาน ด้านประมง พัฒนาและรับรองมาตรฐานฟาร์ม / โรงงาน 30,000 ฟาร์ม 306 โรงงาน รวมทั้งสะพานปลาและท่าเทียบเรือ ด้านปศุสัตว์ ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ 24,820 ฟาร์ม 1,330 โรงงาน

4) ด้านผลผลิต ด้านพืช ออกใบรับรอง / ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติ 285,000 ฉบับ ด้านประมง พัฒนาระบบมาตรฐานการตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าประมง 100,000 ตัวอย่าง และด้านสินค้าปศุสัตว์ 221,500 ตัวอย่าง

5) ส่งเสริมการผลิตสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐานให้เกษตรกร 310,940 ราย สมาชิกสถาบันเกษตรกร 7,800 ราย และการแปรรูปสินค้าและผลิตผลทางการเกษตรให้มีความหลากหลายและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ / ผลิตภัณฑ์และการตลาดแก่สหกรณ์ 130 แห่ง

6) แก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรและอาหารส่งออกด้วยการเจรจาแก้ไขปัญหาการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี (NTB) ในเรื่องมาตรการที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหารตามกติกาของ WTO ภายใต้ความตกลงด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) จัดทำ Protocol / MOU กับประเทศคู่ค้า ดำเนินการโครงการอาหารปลอดภัยสู่ตลาดโลกและจัดเวทีรับฟังปัญหาและเผยแพร่กฎระเบียบต่างๆ แก่ภาครัฐและเอกชน เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคทางการค้า

ข้อสังเกต

2.5.2 ควรส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพดินที่แตกต่างกัน โดยสนับสนุนแนวทางการขยายการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม ควบคู่ไปกับการเร่งรัดขยายพื้นที่ชลประทาน และการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการอำนวยการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพของดินที่แตกต่างกัน จากการที่ปุ๋ยเคมีมีราคาเพิ่มสูงขึ้นมาก แนวทางหนึ่งในการลดค่าใช้จ่ายให้กับเกษตรกร และเพื่อให้การใช้ปุ๋ยเคมีเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและประหยัด เกษตรกรมีการปรับปรุงบำรุงดินที่เหมาะสม คือ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรทราบว่าแปลงที่ดินทำกินมีธาตุอาหารที่พืชต้องการอยู่ในปริมาณมากหรือน้อยเท่าไร และวิธีการจัดการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง ลดปุ๋ยเคมี ใช้แต่พอดี ช่วยลดรายจ่ายให้เกษตรกร ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินร่วมกับกรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว และกรมส่งเสริมการเกษตร จัดทำข้อมูลและโปรแกรมการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะพื้นที่และชนิดของพืช โดยในปี 2551 ดำเนินการส่งเสริมในพื้นที่ปลูกข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าวโพด ซึ่งดำเนินการเผยแพร่โปรแกรมดังกล่าวตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2551 รวมทั้งสนับสนุนให้สถาบันเกษตรกรผลิตหรือจัดหาปุ๋ยอินทรีย์มาจำหน่ายให้แก่เกษตรกร เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมีในการทำการเกษตร นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดมาตรการการใช้ปุ๋ยเพื่อการเกษตรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนี้

มาตรการระยะสั้น

ดำเนินการจัดหาปุ๋ยเคมีราคาถูก ช่วยเหลือเกษตรกร โดยใช้งบประมาณของรัฐสนับสนุน จำนวน 300 ล้านบาท คิดเป็นปุ๋ยประมาณ 25,000 ตัน

มาตรการระยะยาว

1) มาตรการการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ

- (1) สนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง
- (2) ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน โดยการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

และปุ๋ยชีวภาพ

2) มาตรการเร่งรัดการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ

(1) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ ซึ่งทำให้สามารถลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีลงได้กว่าร้อยละ 30-40

(2) รณรงค์ให้เกษตรกรไม่เผาเศษพืชในไร่นา

(3) สนับสนุนให้มีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพในชุมชน ซึ่งทำจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรของชุมชนต่างๆ

(4) รณรงค์ให้เกษตรกรปลูกพืชตระกูลถั่วเป็นพืชหมุนเวียนในไร่นาอย่าง

จริงจัง

3) มาตรการเร่งรัดการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ

(1) รณรงค์ให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณสมบัติของที่ดินทำกิน การปรับปรุงบำรุงดินที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

(2) รณรงค์ให้เกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพร่วมกับปุ๋ยเคมีในการปรับปรุงบำรุงดิน

(3) เร่งรัดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ

4) มาตรการควบคุมกำกับคุณภาพปุ๋ยเคมี

(1) ตรวจสอบการนำเข้า / ผู้ผลิต / ผู้จำหน่ายปุ๋ยเคมีอย่างเข้มงวด

(2) เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบคุณภาพและการดำเนินคดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(3) เร่งรัดการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้นำเกษตรกร หมออดินอาสา เจ้าหน้าที่ส่งเสริม เรื่องวิธีการสังเกตปุ๋ยปลอม เพื่อให้เกษตรกรได้รับความเข้าใจอย่างถูกต้อง

(4) ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อให้มีการแจ้งเบาะแสแหล่งผลิต และจำหน่ายปุ๋ยปลอม

เนื่องจากปุ๋ยเคมีมีราคาแพง ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนในการผลิตสูง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงมีนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรให้มีการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้แค่พอเพียงกับความต้องการของพืช เพื่อเป็นการช่วยลดรายจ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมีซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตที่สามารถลดลงได้ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการ เกษตร กรมการข้าว และกรมส่งเสริมการเกษตร พัฒนาโปรแกรมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 2 โปรแกรม ชื่อ “โปรแกรมดินไทยและธาตุอาหารพืช และโปรแกรมการจัดการดินและปุ๋ยรายแปลง”

โปรแกรมดินไทยและธาตุอาหารพืช เป็นโปรแกรมที่ใช้ง่ายและสะดวก เพียงแค่ทราบพื้นที่ตั้งอยู่บริเวณใด บนกลุ่มชุดดินที่ปรากฏอยู่บนแผนที่ จะทราบได้ว่าพื้นที่ปลูกจะต้องใส่ปุ๋ยสูตรใด ในปริมาณเท่าใด จะใส่ตอนไหน และใส่กี่ครั้ง

โปรแกรมการจัดการดินและปุ๋ยรายแปลง เป็นโปรแกรมที่ลึกลงไปในรายละเอียดเกษตรกรมีความต้องการอย่างเจาะจงในพื้นที่ของเกษตรกรเอง ลักษณะนี้เกษตรกรจะต้องชุดดินมาวิเคราะห์แล้วนำผลการวิเคราะห์ใส่ลงในโปรแกรม จะได้คำแนะนำการใช้ปุ๋ย

อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตระหนักถึงปัญหาเรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรเป็นอย่างมาก จึงได้พัฒนาข้อมูลและแนวทางต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่าย โดยควรมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ควบคู่ไปด้วย จะทำให้การใช้ปุ๋ยเคมีมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

กรมพัฒนาที่ดิน มีเป้าหมายส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรปีละ 17,000 กลุ่ม เกษตรกรจำนวน 850,000 ราย เนื้อที่ 17 ล้านไร่ โดยมีแนวทางส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ดังนี้

1) รมรงค์ ส่งเสริม การใช้ปุ๋ยอินทรีย์แบบผสมผสาน คือ ต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้มากที่สุดและใช้ปุ๋ยเคมีให้น้อยที่สุด โดยผ่านเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรและเกษตรกรอินทรีย์ที่จัดตั้งไว้แล้ว รวมทั้งเครือข่ายหมอดินอาสา เครือข่ายอาสาสมัคร ให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2) แนะนำให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้เหมาะสมตามชนิดพืช

3) รมรงค์ให้เกษตรกรไม่เผาตอซัง ควรใช้วิธีปล่อยน้ำเข้าไปแช่ขังร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อให้มีการย่อยสลาย และไถกลบเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน

4) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพสู่เกษตรกร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตพืชอย่างเหมาะสมเพื่อลดต้นทุนการผลิต

5) ส่งเสริมการใช้พืชปุ๋ยสดในการปรับปรุงบำรุงดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ลดการชะล้างทำลายหน้าดิน

6) รมรงค์จัดการเศษวัสดุเหลือใช้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี

7) สนับสนุน เร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพให้มีมาตรฐานเหมาะสมกับชนิดพืชและเป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำสุดตามพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

8) พื้นฟู และพัฒนาโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ - ชีวภาพชุมชน ที่มีการจัดตั้งไว้แล้วตามนโยบายรัฐให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานผลิตได้อย่างต่อเนื่องและมีมาตรฐาน

การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรโดยชุดสระเก็บน้ำในไร่นาขนาด 1,260 ลบ.ม. เกษตรกรมีส่วนร่วมออกค่าใช้จ่าย 2,500 บาท/บ่อ

จากความต้องการของเกษตรกร จำนวน 770,659 บ่อ กรมพัฒนาที่ดินได้รับงบประมาณก่อสร้างไปแล้ว 84,775 บ่อ คิดเป็นร้อยละ 11 ของความต้องการทั้งหมด ปี 2552 กรมพัฒนาที่ดินได้รับงบประมาณชุดสระน้ำ 20,000 บ่อ วงเงิน 324 ล้านบาท

จากการติดตามการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นาที่ดำเนินการ ตั้งแต่ปี 2548-2550 พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 98.73 มีความเห็นว่า แหล่งน้ำสามารถกักเก็บน้ำได้ เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำแล้วร้อยละ 91.89

ข้อสังเกต

2.5.3 การจัดหาเครื่องปั้นประเภทต่างๆ ควรพิจารณาทบทวนถึงความจำเป็นและระยะเวลาการผูกพันงบประมาณ โดยต้องระบุภารกิจและการทดแทนให้ชัดเจน

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการติดตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การจัดหาเครื่องปั้น

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เกี่ยวข้องกับการจัดหาเครื่องปั้น คือ สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ซึ่งหน่วยงานได้มีการระบุภารกิจ และความจำเป็นในการจัดหาเครื่องปั้นแต่ละประเภทชัดเจน ทั้งนี้ ในการจัดหาเครื่องปั้นปีกจะเป็นการจัดหาเพิ่มเติม เนื่องจากปัจจุบันมีจำนวนเครื่องปั้นไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงจำนวน 8 ศูนย์ ซึ่งจะต้องปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือภาวะความแห้งแล้งทั่วประเทศ สำหรับการจัดหาเฮลิคอปเตอร์ เป็นการจัดหาทดแทนของเดิมที่ประสบอุบัติเหตุใช้งานไม่ได้ เพื่อใช้ในภารกิจการสำรวจสภาพอากาศและการช่วยเหลือภัยธรรมชาติต่างๆ

ระยะเวลาการผูกพันงบประมาณ การจัดหาเครื่องปั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการทบทวนถึงความจำเป็นและระยะเวลาผูกพันงบประมาณ โดยเฉพาะการจัดหาเครื่องปั้น จะทำตามหลักเกณฑ์ในการผูกพันงบประมาณข้ามปีล่วงหน้าเป็นเวลาหลายปี ตามที่สำนักงบประมาณกำหนด เพื่อมิให้เป็นภาระต่อการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินในอนาคต

ข้อสังเกต

2.5.4 เห็นควรให้กรมชลประทานปรับปรุงกฎ ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในการจัดหาที่ดินเพื่อการก่อสร้างเขื่อน โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการจัดหาที่ดินเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์มาเป็นต้นแบบ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการติดตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การปรับปรุงกฎ ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องในการจัดหาที่ดินเพื่อการก่อสร้างเขื่อน กระทบวงเขตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานได้ยกร่างระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการจัดหาที่ดินเพื่อการชลประทาน พ.ศ. เสร็จเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมชลประทาน เพื่อให้ความเห็นชอบ และจะได้ประกาศใช้บังคับต่อไป

สำหรับการนำหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดหาที่ดินเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์เป็นต้นแบบทั้งหมดก่อนข้างยาก ด้วยมีข้อจำกัดทั้งด้านการดำเนินงานและด้านงบประมาณ เนื่องจากเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้งานลุล่วงตามแผนงาน แต่ก็ได้นำมาเป็นต้นแบบอ้างอิงกับโครงการอื่นๆ บางส่วนบ้างแล้ว

การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สำหรับที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ ได้สังเกตเห็นผลกระทบดังกล่าว จึงได้เข้าแจ้งสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำการศึกษาวิจัย พบว่า มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการจัดหาที่ดินเหมาะสมอยู่แล้ว แต่มีจุดอ่อนเนื่องจากการจูงใจให้เกิดขบวนการกว้านซื้อที่ดินเพื่อหวังรับเงินค่าชดเชยจากทางราชการ และเสนอให้ออกระเบียบเพื่อวางแนวปฏิบัติให้ชัดเจนทุกขั้นตอน ส่วนที่ดินมีเอกสารสิทธิ การกำหนดค่าทดแทนไม่ค่อยเป็นปัญหา เนื่องจากพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 บัญญัติขั้นตอนและให้อำนาจคณะกรรมการฯ และเจ้าของทรัพย์สินไว้แล้ว

2.6 กระทรวงคมนาคม

ข้อสังเกต

2.6.1 การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งควรให้ความสำคัญกับระบบรางและการขนส่งทางน้ำเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานและลดต้นทุนการขนส่ง

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคม ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนานโยบายและและยุทธศาสตร์การปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่ง (Modal Shift) ให้เป็นยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักของกระทรวงคมนาคม อันเป็นกลไกการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขนส่งสินค้าให้มีต้นทุนที่สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ในสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันกำลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จากแนวคิดริเริ่มดังกล่าว และการผลักดันของสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) อย่างจริงจัง ในวงกว้าง จนเป็นหนึ่งในวาระแห่งชาติ ซึ่งได้ถูกบรรจุไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2550 - 2551 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อพฤษภาคม 2550 ขณะนี้ สนข. ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยและผลกระทบเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ (Modal Shift) อย่างเหมาะสมต่อการเดินทางสัญจรและการขนส่งทางถนนไปสู่การขนส่งระบบรางและ

การขนส่งทางน้ำ พร้อมกับพิจารณาแนวเส้นทางที่มีศักยภาพต่อการตอบสนองการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งจากต้นทางไปยังปลายทางให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีต้นทุนที่ลดต่ำลง โดยจะพิจารณาคัดเลือกพื้นที่และเส้นทางเป้าหมาย (Best Practices) เพื่อดำเนินการจัดทำต้นแบบสำหรับการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติในขั้นตอนต่อไป โดยได้ริเริ่มโครงการนำร่องการพัฒนากระบวนการจัดการขนส่งสินค้า เพื่อลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิงและลดต้นทุนการขนส่งสินค้า อาทิเช่น ศึกษากรณีตัวอย่าง เส้นทางที่ 1 คือ การขนส่งสินค้าจากสถานีท่าพระ จังหวัดขอนแก่น และสถานีกุดจิก จังหวัดนครราชสีมา ไปยังท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี และเส้นทางที่ 2 คือ การขนส่งสินค้าจากท่าข้าวก้านทอง จ.นครสวรรค์ ไปยัง ICD ลาดกระบัง และท่าเรือแหลมฉบัง โดยสินค้าที่สำคัญ ประกอบด้วย ข้าวสาร แป้งมันสำปะหลัง และน้ำตาล ทั้งนี้การพัฒนาเส้นทางดังกล่าวจะคำนึงถึงทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การผลิต การขนส่ง การกระจายสินค้า รวมทั้งการบริหารจัดการขนส่งสินค้า เพื่อลดต้นทุนและระยะเวลาในการขนส่ง ขณะนี้ อยู่ระหว่างการดำเนินงานศึกษา วิเคราะห์ คาดว่าจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนภายในเดือนมีนาคม 2552

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

(1) กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการพัฒนาการขนส่งทางราง และทางน้ำเป็นระบบหลัก โดยให้การขนส่งทางถนนเป็นระบบเสริม (Feeder) โดยตั้งเป้าหมายให้สัดส่วนการขนส่งในประเทศทางรางและทางน้ำที่ในปัจจุบันมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 14.7 (พ.ศ. 2550) เป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ในปี พ.ศ. 2563

(2) การดำเนินการติดตาม และสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการขนส่งทางรางและทางน้ำอย่างต่อเนื่อง เช่น การผลักดันให้มีโครงการนำร่องการขนส่งสินค้าทางรถไฟเส้นทาง ขอนแก่น - นครราชสีมา - แหลมฉบัง ของการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นต้น

(3) ดำเนินการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการขนส่งทางรางและทางน้ำตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีการศึกษาที่สำคัญ ดังนี้

3.1) โครงการศึกษาเพื่อการปรับโครงสร้างสาขาการขนส่งทางรถไฟของประเทศ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนมกราคม 2552

3.2) โครงการศึกษาศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งบริเวณเชียงแสน - เชียงของ และระบบการขนส่งทางรถไฟ เพื่อให้เกิดช่องทางการขนส่งสู่ท่าเรือปากบารา ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนพฤศจิกายน 2551

3.3) โครงการการพัฒนาต้นแบบในการบูรณาการทรัพยากรบุคคลของกระทรวงคมนาคมเพื่อการวิจัยและพัฒนาในด้านการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบในเส้นทางท่าเรือกรุงเทพ / ท่าเรือแหลมฉบัง - หนองคาย - เวียงจันทน์ ซึ่งเป็นการดำเนินการศึกษา และวิจัยโดยบุคลากรของกระทรวงคมนาคม ด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานวิชาการในลักษณะของ Strategic Partner เพื่อกำหนดเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อไป ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาหา Strategic Partner

การรถไฟแห่งประเทศไทย

การรถไฟฯ ได้รับสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จำนวนทั้งสิ้น 9,842.8479 ล้านบาท ประกอบด้วย งบเงินอุดหนุน จำนวน 3,807.2194 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่น (ชำระหนี้เงินกู้) จำนวน 4,128.0306 ล้านบาท และงบลงทุน จำนวน 1,907.5979 ล้านบาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

1. โครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายชายฝั่งทะเลตะวันออกตอน ฉะเชิงเทรา-ศรีราชา-แหลมฉบัง จำนวน 1,333.1099 ล้านบาท
2. โครงการพัฒนาระบบการขนส่งทางรถไฟสายตะวันออก (พญาไท-ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ) จำนวน 187.5880 ล้านบาท
3. โครงการระบบขนส่งมวลชนทางรางในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ช่วงบางซื่อ-พญาไท-มักกะสัน-หัวหมาก จำนวน 148.9000 ล้านบาท
4. โครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายชายฝั่งทะเลตะวันออกตอน ฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย จำนวน 8.0000 ล้านบาท
5. งานปรับปรุงทาง จำนวน 230.0000 ล้านบาท

ข้อสังเกต

2.6.2 สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษาเป็นจำนวนมากในลักษณะรายการผูกพันงบประมาณ เห็นควรให้จ้างที่ปรึกษาเฉพาะที่มีความจำเป็น หรือต้องการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยให้มีระยะเวลาการจ้างน้อยที่สุด การจ้างที่ปรึกษาควรมีความละเอียดชัดเจนในการคิดอัตราค่าจ้างเพื่อให้สามารถติดตามตรวจสอบได้ และควรใช้จ่ายงบประมาณในแผนงานหรือโครงการที่เน้นภารกิจของตนเองมากกว่าการว่าจ้างที่ปรึกษา โดยควรปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตนี้โดยเร็ว

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการติดตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) เป็นหน่วยงานวิชาการหลักด้านนโยบายและแผนของกระทรวงคมนาคม ดังนั้น ความจำเป็นในการจ้างที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนางานด้านนโยบายและแผน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์ความรู้ในเชิงลึกสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาวิเคราะห์ กลั่นกรอง เสนอแนะนโยบาย มาตรการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรอบภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคมเชิงภาพรวมนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงคมนาคม รวมทั้งจะต้องประสานงานในมิติการพัฒนาอย่างมีบูรณาการระหว่างการขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และระบบราง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในงานนโยบายและแผนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การปฏิบัติงานภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของ สนข. ดังกล่าวข้างต้น จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ และทักษะในแขนงสาขาวิชาต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งในระยะแรกเริ่มการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานขึ้นมารองรับการปฏิบัติงานดังกล่าวได้อย่างสมบูรณ์นั้น ยังมีข้อจำกัดในเรื่อง

อัตรากำลัง ประสบการณ์ และทักษะความเชี่ยวชาญในเชิงลึก เฉกเช่นที่ปรึกษาโดยอาชีพ ประกอบกับ หากพิจารณาอย่างเป็นธรรมแล้ว จะเห็นได้ว่าหน่วยงานส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม ซึ่ง สนข. จะต้องติดต่อประสานงานในการพิจารณากันกรองเรื่องต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติ มีจำนวนถึง 20 หน่วยงาน โดยในปีงบประมาณ 2552 ดำเนินงานภายใต้งบประมาณลงทุนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ประมาณ 1.3 แสนล้านบาท ด้วยเหตุนี้ การจ้างที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ สนข. ในลักษณะ Technical Arms จึงมีความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม สนข. ได้ตระหนักถึงความห่วงใยและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว โดยให้ความสำคัญกับการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยตระหนักถึงความคุ้มค่า เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับในเชิงสัดส่วนแล้ว งบประมาณรายจ่ายแผ่นดินด้านการบริหารนโยบายและแผนการคมนาคมขนส่ง คิดเป็นเพียงร้อยละ 0.5 ของงบประมาณรวมด้านการคมนาคมขนส่งทั้งหมด เท่านั้น ทั้งนี้ในระยะยาวได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่จะต้องพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรอย่างมีแบบแผน การจ้างที่ปรึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการดังกล่าวในการถ่ายทอดประสบการณ์ องค์ความรู้เฉพาะด้านให้กับข้าราชการในส่วนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนางานอย่างยั่งยืนและพึ่งพาขีดความสามารถ ความรู้ทางวิชาการสาขาต่าง ๆ ของบุคลากรหลักภายในองค์กรได้อย่างแท้จริงในระยะยาว เชื่อว่างบประมาณด้านการจัดจ้างที่ปรึกษาจะมีสัดส่วนที่ลดต่ำลง ประกอบกับ สนข. เป็นหน่วยงานวิชาการด้านนโยบายและแผน ไม่มีโครงการลงทุนหรืองบประมาณลงทุนจำนวนมาก ดังนั้นในส่วนการจัดทำรายละเอียดข้อมูลของรายการค่าของงบประมาณตามหมวดรายจ่าย ได้ดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงบประมาณกำหนด โดยเฉพาะในส่วนงบหมวดรายจ่ายอื่น สนข. ได้ปรับปรุงกระบวนการทำงานภายในหน่วยงาน โดยกำหนดเป็นนโยบายและแนวทางในการพิจารณาจัดทำโครงการจัดจ้างที่ปรึกษา จะต้องเสนอเหตุผลความจำเป็นรองรับอย่างชัดเจน เพื่อจัดทำคำขอของงบประมาณ ผ่านความเห็นชอบจากรัฐมนตรีที่กำกับดูแล และสอบทานรายละเอียดขอบเขตการศึกษา (TOR) อย่างรอบคอบ ชัดเจนในเบื้องต้นมากยิ่งขึ้น สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาในกระบวนการจัดทำคำขอของงบประมาณปี 2553 ด้วยแล้ว

ข้อสังเกต

2.6.3 รัฐบาลควรทบทวนการยุบเลิกกรมทางหลวงชนบท เนื่องจากเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถดำเนินการตามภารกิจถ่ายโอนจากกรมทางหลวงชนบทได้อย่างสมบูรณ์ ประกอบกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมาก จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรให้กรมทางหลวงชนบทดำเนินการตามภารกิจต่อไป

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวงชนบท กำลังดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อขอแก้ไขพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ในมาตรา 54 โดยขอยกเลิกมาตรา 54 เพื่อคงกรมทางหลวงชนบทไว้ สำหรับดำเนินการกิจสำคัญที่ได้รับมอบหมาย

2.7 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อสังเกต

2.7.1 ในการดำเนินการกิจการฟื้นฟูสภาพป่าโดยการปลูกป่า ซึ่งเป็นภารกิจของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ วิธีการและพื้นที่ที่ชัดเจน ควรสนับสนุนให้เอกชนและประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปลูกป่าและดูแลรักษาป่า โดยเฉพาะการปลูกป่าเศรษฐกิจ ควรเน้นเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่ป่าและประสิทธิภาพในการฟื้นฟูสภาพป่า

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปลูกฟื้นฟูสภาพป่าเป็นภารกิจสำคัญของกรมป่าไม้ ซึ่งกรมป่าไม้จะดำเนินการปลูกเอง และเปิดโอกาสให้เอกชนหรือประชาชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมในการปลูกและฟื้นฟูสภาพป่าในโอกาสต่าง ๆ อีกทั้งยังส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าของประเทศในรูปแบบสวนป่าเศรษฐกิจโดยการส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้ การปลูกไม้เศรษฐกิจ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ ให้การสนับสนุนความรู้ทางด้านวิชาการ การจัดหาตลาดสร้างความมั่นคงเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

1.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอเรียนชี้แจงดังนี้

- ในการดำเนินการภารกิจกิจการฟื้นฟูสภาพป่ามีการกำหนดเงื่อนไข วิธีการ และพื้นที่ที่ชัดเจน คือ

- (1) มีพิกัดแปลงที่จะดำเนินการปลูกป่า
- (2) มีแผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ปลูกป่า
- (3) มีภาพถ่ายแสดงบริเวณพื้นที่ปลูกป่า

(4) การดำเนินการ ได้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่อยู่ในพื้นที่บริเวณต้นน้ำ ได้มีการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

1.2 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ ขอเรียนชี้แจงดังนี้

- ในการดำเนินการภารกิจกิจการฟื้นฟูสภาพป่าโดยการปลูกซึ่งเป็นภารกิจหลักของกรมป่าไม้ ในปี พ.ศ. 2537 กรมป่าไม้ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการฟื้นฟูระบบบนเวศน์ ซึ่งในแนวทางดังกล่าวกำหนดขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย

- (1) การสำรวจพื้นที่และการจัดทำแผนที่เบื้องต้น
- (2) การวางแผนการฟื้นฟู

- (3) บัญชีรายชื่อพันธุ์ไม้ที่กำหนดให้ใช้ในการฟื้นฟู
- (4) การเตรียมพื้นที่
- (5) การหมายแนวเขต
- (6) การรายงานผลการดำเนินงาน

- ในปี พ.ศ. 2548 กรมป่าไม้ได้ออกระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการเก็บรักษาและการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า เพื่อกำหนดวิธีการรับ-เบิกจ่ายและดูแลรักษาเงินค่าใช้จ่ายในการบำรุง

- กำหนดแบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติงานในการบำรุงป่าหรือการปลูกสร้างสำหรับการสนับสนุนให้เอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกป่า กรมป่าไม้ได้ดำเนินการจัดทำโครงการ “ทส. ปลูกป่าสัญจร” โดยประชาสัมพันธ์ให้เอกชน หรือองค์กรต่างๆ ที่มีความประสงค์จะปลูกป่าร่วมกับกรมป่าไม้ โดยกรมป่าไม้จะดำเนินการจัดหาสถานที่ และจัดหากล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกป่า และกรมป่าไม้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับการพิจารณาการดำเนินงานในเขตป่าสงวนตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 (ตามหนังสือกรมป่าไม้ด่วนที่สุด ที่ ทส 1610.2/17735 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2550)

ข้อสังเกต

2.7.2 ควรเร่งรัดการฟื้นฟูและพัฒนาเหมืองแร่ทุกชนิด ซึ่งรวมถึงเหมืองแร่ทั้งหมดอายุประทานบัตรที่ได้รับประทานบัตรยังสงวนสิทธิ์เป็นสมบัติของตน เหมืองแร่ทั้งร้างทั้งที่เป็นอันตรายและไม่เป็นอันตราย โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาและใช้ประโยชน์ร่วมกัน และควรให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการสำรวจเหมืองแร่ของประเทศได้ง่ายและสะดวก

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

- การอนุญาตให้เอกชนเข้าทำประโยชน์เพื่อทำเหมืองแร่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้ได้กำหนดเงื่อนไขให้เอกชนผู้ได้รับอนุญาตต้องทำการปลูกป่าชดเชยและบำรุงรักษาป่าที่ปลูกในจำนวนสามเท่าของพื้นที่ที่เปิดทำการเหมืองแร่ภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้รับอนุญาตไม่สามารถทำการปลูกชดเชยและบำรุงรักษาป่าดังกล่าวข้างต้นได้ ให้ทำหนังสือชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและมอบเงินค่าปลูกป่าตามอัตราที่กรมป่าไม้กำหนด สำหรับการปลูกป่าตามเงื่อนไขและฟื้นฟูภายหลังโครงการทำเหมือง ซึ่งกรมป่าไม้ได้ดำเนินการมาตลอด ตัวอย่างเช่น การปลูกฟื้นฟูสภาพเหมืองฝายเหมืองลำปาง

- ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 กรมทรัพยากรธรณีมีภารกิจเกี่ยวกับการสงวนอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี โดยการสำรวจ ตรวจสอบสภาพธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี การประเมินศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี การกำหนด และกำกับดูแลเขตพื้นที่สงวนและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี เพื่อการพัฒนาทรัพยากรธรณี คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ

และสังคมอย่างยั่งยืน กรมทรัพยากรธรณีได้ดำเนินการวางแผนสำรวจทรัพยากรแร่ เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานด้านทุนทรัพยากรแร่ของประเทศ ปัจจุบันดำเนินการแล้ว 28 จังหวัด และได้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในเว็บไซต์ของกรมทรัพยากรธรณี (www.dmr.go.th) ทั้งนี้สำหรับการอนุญาตประทานบัตรและกำกับดูแลพื้นที่ประทานบัตรเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อสังเกต

2.7.3 สำหรับภารกิจถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดการขยะมูลฝอยและการบำบัดน้ำเสีย ควรสร้างความรู้ความเข้าใจที่ทันสมัย ให้ทราบข้อดี - ข้อเสีย ของทางเลือกในการดำเนินงานอย่างถูกต้อง ให้มีการบริหารจัดการร่วมกันในระดับกลุ่มพื้นที่ เพื่อประหยัดงบประมาณ และผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

- กรมควบคุมมลพิษไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียและการจัดการขยะมูลฝอยให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จึงไม่สามารถถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวให้กับ อปท. ซึ่งตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้ อปท. มีหน้าที่จัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม รวมทั้งการจัดการขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

- กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งด้านมลพิษทางน้ำ อากาศ และขยะมูลฝอย ซึ่งการผลักดันให้ อปท. จัดสร้างและขยายประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวม รวมทั้งการจัดการขยะมูลฝอยเป็นภารกิจหนึ่งที่ต้องดำเนินงาน ซึ่งที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษมีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายและช่วยเหลือสนับสนุน อปท. จัดทำแผนการจัดการน้ำเสียและการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อเสนอของบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด การติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวม การให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำ อปท. ในการดูแลและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย การคิดอัตราค่าบริการและการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย การเสริมสร้างสมรรถนะ อปท. บริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน การสนับสนุนให้ อปท. รวมกลุ่มพื้นที่เพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย (Clustering) เป็นต้น

2.8 กระทรวงพลังงาน

ข้อสังเกต

ควรเน้นแนวทางการผลิตพลังงานทดแทนจากวัตถุดิบพืชเกษตรในแผนแม่บทนโยบายพลังงานแห่งชาติ และเร่งรัดติดตามการเจรจากรณีพื้นที่ทับซ้อนของแหล่งพลังงานทางทะเลซึ่งเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญของประเทศ พร้อมทั้งรายงานสถานการณ์ให้รัฐบาลทราบตลอดเวลา

สำหรับการจัดตั้งสำนักงานพลังงานจังหวัดเห็นควรทบทวนโครงสร้างให้เป็นไปตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงบุคลากรและภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการบริหารฯ ตามที่ได้รับรายงาน

(1) มีแนวทางเพื่อส่งเสริมการใช้แก๊สโซฮอล์โดยใช้วัตถุดิบจากพืชเกษตร เช่น กากน้ำตาล มันสำปะหลัง อ้อย ซึ่งเป็นพืชที่มีประสิทธิภาพสูงในการใช้เป็นวัตถุดิบผลิตเอทานอล และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวงพลังงาน

(2) เร่งรัดติดตามการเจรจากรณีพื้นที่ทับซ้อนของแหล่งพลังงานทางทะเล ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญของประเทศพร้อมทั้งรายงานสถานการณ์ให้รัฐบาลทราบตลอดเวลา
ความเป็นมา

1. เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2544 ได้มีการลงนามในความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา (MOU) ว่าด้วยพื้นที่ที่ไทยกับกัมพูชาอ้างสิทธิในไหล่ทวีปทับซ้อนกัน มีสาระสำคัญคือ ให้ทั้งสองฝ่ายเร่งเจรจาเพื่อบรรลุลความตกลงเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อน โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วน

(1) พื้นที่ทับซ้อนเหนือเส้นละติจูดที่ 11 องศาเหนือขึ้นไป ให้แบ่งเขตทางทะเลอย่างชัดเจน

(2) พื้นที่ทับซ้อนใต้เส้นละติจูดที่ 11 องศาเหนือลงมา ให้พัฒนาพื้นที่ดังกล่าวร่วมกัน

โดยให้ดำเนินการทั้งสองประการควบคู่กันไปไม่อาจแบ่งแยกได้ (indivisible package) และได้ตั้งคณะกรรมการร่วมด้านเทคนิคไทย - กัมพูชา (Thai - Cambodian Joint Technical Committee - JTC) เป็นกรอบการเจรจาเพื่อดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยฝ่ายไทยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน และฝ่ายกัมพูชามีนายสก อัน รองนายกรัฐมนตรี และประธาน Cambodia National Petroleum Authority (CNPA) เป็นประธาน และมีอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ (อชธ.) ร่วมเป็นกรรมการฝ่ายไทย

2. คณะกรรมการร่วม JTC ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการร่วมด้านเทคนิคไทย - กัมพูชา (Thai - Cambodian Joint Technical Sub - Committee, SJTC) ขึ้น เพื่อเป็นกรอบการเจรจาในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส โดยมีปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานฝ่ายไทย และมีนายวารุฑิม สอน ที่ปรึกษารัฐบาลกัมพูชาด้านกิจการชายแดน เป็นประธานฝ่ายกัมพูชา ทั้งนี้ โดยมีอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติเป็นรองประธานฝ่ายไทย

3. คณะอนุกรรมการร่วม SJTC ได้แต่งตั้งคณะทำงานร่วม 3 คณะ คือ

(1) คณะทำงานไทย - กัมพูชาเกี่ยวกับระบอบพัฒนาร่วม (กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก)

(2) คณะทำงานไทย - กัมพูชา ว่าด้วยการแบ่งเขตทางทะเล และ

(3) คณะผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคไทย - กัมพูชา (คณะ (2) และ (3) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก)

4. สถานะล่าสุดของการดำเนินงานเพื่อเร่งรัดการเจรจาแก้ไขปัญหาพื้นที่ ทับซ้อนไทย - กัมพูชาในส่วนของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ที่ผ่านมารวมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศในการเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาโดยตลอด โดยเฉพาะเรื่องแนวทางการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาร่วมซึ่งกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักนั้น ได้มีการประชุมหารือในระดับคณะทำงานฯ ร่วมกับฝ่ายกัมพูชา มาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง (มีการประชุมไปแล้ว 5 ครั้ง) สำหรับการประชุมครั้งต่อไปซึ่งฝ่ายไทยจะเป็นเจ้าภาพ แต่เดิมกำหนดไว้ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 แต่ฝ่ายกัมพูชาได้แจ้งขอเลื่อนกำหนดวันประชุมตามที่ได้ตกลงกันไว้ออกไปหลายครั้ง จนถึงขณะนี้ยังไม่สามารถกำหนดวันประชุมที่แน่นอนได้ ทั้งนี้กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้รายงานความคืบหน้าแก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงพลังงานทราบเพื่อขอรับนโยบาย ในการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง

5. โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน เกี่ยวข้องกับเรื่องอธิปไตยและผลประโยชน์ของประเทศด้วย เป็นเรื่องระหว่างรัฐบาลทั้งสองเท่านั้นที่จะตกลงกันและจำเป็นต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบและรัดกุม กอรปกับในช่วงปี พ.ศ. 2551 ที่ผ่านมามีประเด็นข้อพิพาทกรณีปราสาทเขาพระวิหาร ซึ่งทำให้บรรยากาศไม่เอื้อต่อการเจรจา ส่งผลกระทบให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหพื้นที่ทับซ้อนไทย - กัมพูชา

อย่างไรก็ดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้เตรียมความพร้อมในการเจรจากับฝ่ายกัมพูชาโดยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ/แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียมที่เหมาะสมในการพัฒนาร่วมอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการจัดตั้งสำนักงานพลังงานจังหวัดได้ดำเนินการ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมในการเป็นศูนย์กลางพลังงานเขต/ภูมิภาค เพื่อการขยายผลนโยบายด้านพลังงาน การพัฒนาพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

2.9 กระทรวงมหาดไทย

ข้อสังเกต

2.9.1 ควรเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้กับประชาชนโดยเร็วที่สุด

2.9.2 ควรสนับสนุนงบประมาณให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเพื่อการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งตามภารกิจที่รับผิดชอบให้เพียงพอ และครอบคลุมในทุกพื้นที่

2.9.3 ควรสนับสนุนค่าตอบแทนและสวัสดิการของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะสวัสดิการเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนบุตร เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษา

2.9.4 การกำหนดขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงลักษณะชุมชน หมู่บ้านตามเขตการปกครองท้องถิ่นเป็นหลัก และการกำหนดกรอบอัตราค่าจ้าง การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงมหาดไทย

1. กรมที่ดินได้ดำเนินการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้แก่ประชาชนที่ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่พึงออกโฉนดที่ดินได้ตามกฎหมายอย่างทั่วถึงทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานในการลงทุนและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น และสร้างหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต พื้นที่ที่กรมที่ดินสามารถออกโฉนดที่ดินให้ได้ คือ ที่ น.ส. 3 น.ส. 3ก และ น.ส. 3ข ที่ น.ค.3 ที่กสน. 5 และที่มีมือเปล่าที่ไม่ใช่พื้นที่หวงห้าม

2. ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2474-2551 ดำเนินการออกโฉนดที่ดินไปแล้ว จำนวน 14,327,205 แปลง (71,593,392 ไร่) และคงเหลือพื้นที่ที่ยังไม่ได้ออกโฉนดที่ดิน จำนวน 1,000,000 แปลง

3. แผนการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2556 มีเป้าหมายการออกโฉนดที่ดินในส่วนที่เหลือ จำนวน 1,000,000 แปลง โดยจะดำเนินการปีละ 200,000 แปลง

หมายเหตุ : พื้นที่ที่ประชาชนร้องขอให้ทางรัฐบาลเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ราษฎรบุกรุกและกฎหมายกำหนดไว้เป็นพื้นที่เฉพาะและอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น เช่น เขตป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติ เขตของ สปก. เป็นต้น กรมที่ดินไม่สามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้ได้

กรมการปกครอง

1. กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง ได้ดำเนินการเกี่ยวกับค่าตอบแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯ ดังนี้

1.1 ได้มีการปรับค่าตอบแทนมาโดยตลอด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 และครั้งล่าสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 โดยปรับเพิ่มค่าตอบแทนกำนัน จาก 4,000 บาท/เดือน เป็น 5,000 บาท/เดือน ผู้ใหญ่บ้าน จาก 3,000 บาท/เดือน เป็น 4,000 บาท/เดือน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 2,000 บาท/เดือน เป็น 2,500 บาท/เดือน

1.2 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อปรับค่าตอบแทนตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

2. สำหรับสวัสดิการของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับค่าเล่าเรียน ได้มีการจัดสรรงบประมาณในปี 2552 จำนวน 206,500,000 บาท โดยการเบิกจ่าย กรมการปกครองจะดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่กำหนดไว้ต่อไป

2.10 กระทรวงวัฒนธรรม

ข้อสังเกต

ควรบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริม สืบทอดวัฒนธรรมไทย และปลูกฝังวัฒนธรรมไทยให้แก่เยาวชน จัดสรร

งบประมาณในการสร้างหอศิลป์ เพื่อใช้เป็นสถานที่เผยแพร่ผลงานศิลปะด้านต่าง ๆ และสนับสนุนงบประมาณให้กับศิลปินแห่งชาติในการเผยแพร่ศิลปะสาขาต่าง ๆ ต่อสาธารณชนเพิ่มขึ้น การจัดสิทธิบัตรมรดกไทยและภูมิปัญญาพื้นบ้าน และการขึ้นทะเบียนวัตถุโบราณในแต่ละท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการติดตามทวงคืนกรณีเกิดการสูญหาย รวมทั้งให้ความรู้แก่ชุมชนและประชาชนในการดูแล บำรุงรักษาโบราณสถานอย่างถูกต้อง ควบคู่ไปกับการกำหนดแผนและแนวทางในการซ่อมแซม ทำนุบำรุงโบราณสถานทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงวัฒนธรรม ได้ทำความตกลงความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการไว้เรียบร้อยแล้ว โดยพยายามสอดแทรกองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมเข้าในระบบการศึกษา รวมทั้งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดให้มีการอบรมเผยแพร่ความรู้ในการดูแล บำรุงรักษาโบราณสถานอย่างถูกต้องเป็นประจำทั่วประเทศ ควบคู่ไปกับการกำหนดแผนและแนวทางในการซ่อมแซม ทำนุบำรุงโบราณสถานทั่วประเทศ โดยมีหลักในการจัดสรรงบประมาณด้านการบูรณะโบราณสถาน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. การบำรุงรักษาโบราณสถาน
2. การสำรวจเพื่อออกแบบ
3. การศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ
4. การบูรณะโบราณสถาน ซึ่งจะเน้นความพร้อมในการดำเนินงาน ทั้งรูปแบบ

รายการ ที่สามารถดำเนินการได้ทันที

นอกจากนี้ กระทรวงวัฒนธรรมยังได้ดำเนินโครงการสำรวจและขึ้นทะเบียนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุทั่วราชอาณาจักร โดยการขึ้นทะเบียนโบราณวัตถุ จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่อยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร ซึ่งได้แก่ โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่เป็นทรัพย์สินแผ่นดิน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่อยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ แหล่งโบราณคดี อุทยานประวัติศาสตร์ต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบจะจัดทะเบียนบัญชีแสดงทรัพย์สินของแผ่นดินไว้ในรูปของทะเบียนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และบัตรประจำวัตถุแต่ละรายการไว้

2. โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ในครอบครองของวัดและเอกชน โดยการสำรวจทำบัญชีและคัดเลือกโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุขึ้นสำคัญ และมีคุณค่าพิเศษและประกาศขึ้นทะเบียนในราชกิจจานุเบกษา

ทั้งนี้ การขึ้นทะเบียนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ มีขั้นตอนการดำเนินการ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุทั่วราชอาณาจักร ซึ่งมีแหล่งที่ต้องไปสำรวจ ได้แก่
 - 1.1 สำรวจวัดที่สำคัญ ๆ หรือวัดที่มีอายุเก่าแก่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ
 - 1.2 สำรวจตามบ้านเอกชนที่เก็บรักษาโบราณวัตถุไว้
 - 1.3 สำรวจตามพิพิธภัณฑสถานของเอกชน
 - 1.4 สำรวจตามร้านค้าโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ

1.5 สํารวจตามสวนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

2. ทําบัญชีรายละเอียดและถ่ายภาพโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุทุกชั้นที่สํารวจพบ
3. วิเคราะห์ วิจัย และประเมินคุณค่าโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุทุกชั้นที่สํารวจพบ
4. นำเสนอข้อมูลโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ โดยละเอียดให้คณะกรรมการระดับกรมตรวจพิจารณาคัดเลือก
5. นำบัญชีรายการโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เสนอให้อธิบดีกรมศิลปากรประกาศขึ้นทะเบียนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิมพ์ประกาศขึ้นทะเบียนในหนังสือราชกิจจานุเบกษา
6. แจงให้แก่วัด หรือเจ้าของผู้ครอบครองโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่ได้ขึ้นทะเบียนรับทราบพร้อมแจงระเบียบปฏิบัติและการดูแลรักษา ตลอดจนการเผยแพร่และติดตามเมื่อเกิดการโจรกรรมสูญหาย

ในส่วนของศิลปินแห่งชาตินั้น ได้มีการดำเนินงานตามโครงการศิลปินแห่งชาติ อยู่แล้ว ซึ่งครอบคลุมในวัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการที่กำหนดไว้ 5 ข้อ ได้แก่

1. จัดทำทำเนียบศิลปินทุกแขนงทั่วประเทศ
2. สรรหาศิลปินเพื่อประกาศยกย่องเกียรติคุณขึ้นเป็นศิลปินแห่งชาติ
3. จัดตั้งกองทุน (มูลนิธิ) สวัสดิการเพื่อศิลปิน
4. สนับสนุนให้ศิลปินได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงาน
5. อนุรักษ์และส่งเสริมให้มีการสืบทอดความรู้ ความสามารถของศิลปิน

ส่วนของการจดสิทธิบัตรมรดกไทยและภูมิปัญญาพื้นบ้าน กระทรวงวัฒนธรรม ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองภูมิปัญญาไทย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงการต่างประเทศ ฯลฯ รวมทั้งยังดำเนินการจัดการความรู้ด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการสืบค้นถอดความรู้ภูมิปัญญา ที่มีอยู่ในตัวคน ออกเป็นความรู้ที่ผู้อื่นสามารถเรียนรู้ได้และนำมารวบรวมจัดเป็นคลังข้อมูลในชุมชน นำไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาชุมชน รวมถึงการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จัดการทรัพยากร ผลิตสินค้าและบริการอีกด้วย โดยในปี 2552 จะดำเนิน “โครงการปกป้องคุ้มครองภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม” โดยศึกษาแนวทางปกป้องคุ้มครองมรดก ภูมิปัญญาตามอนุสัญญาของ UNESCO และแนวทางขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก เพื่อจัดทำ แนวทางการปกป้องคุ้มครองภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยต่อไป

2.11 กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อสังเกต

จากผลการประเมินสถานศึกษาและสถิติพื้นฐานทางวิชาการ ตลอดจนสภาพ ปัญหาต่าง ๆ เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

2.11.1 การจัดสรรงบประมาณควรมีลำดับความสำคัญที่สะท้อนต่อผลการ ประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการการศึกษา ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ ในการเสนอคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประชุมหารือร่วมกันกับผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณและคณะ ในการกำหนดนโยบายและจุดเน้นการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงศึกษาธิการ ที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551-2554 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการจัดบริการการศึกษาให้กว้างขวางและทั่วถึง เพื่อเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้การดำเนินงานเป็นไปตามข้อกำหนดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องและมติคณะรัฐมนตรี การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษา รวมทั้งได้พยายามเร่งแก้ไขปัญหาการศึกษาต่าง ๆ ดำเนินการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้การศึกษานำไปสู่การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ การมีสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต ส่งผลให้ผู้เรียนและประชาชนมีความสุข และได้มอบหมายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก พิจารณาเรียงลำดับความสำคัญของโครงการที่เป็นนโยบายทั้งหมด โดยพิจารณาถึงสิ่งที่จำเป็น และเป็นนโยบายรัฐบาล ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณจึงมีลำดับความสำคัญที่สะท้อนต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

1. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงานการประเมินผลการศึกษาเพื่อปวงชนถึงทศวรรษการศึกษาเพื่อปวงชนของประเทศไทย รายงานดังกล่าวจะสะท้อนถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาการศึกษาเพื่อปวงชนที่ได้ดำเนินมาถึงครั้งแรก 2543-2548 ซึ่งมีเป้าหมาย 6 ประการ ได้แก่ การศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การรู้หนังสือ ความเสมอภาคเพศชายหญิง และคุณภาพการศึกษา จากการดำเนินงานการประเมินผลการศึกษาเพื่อปวงชนในประเทศไทยทำให้เห็นว่าการประเมินผลควรมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการประเมินมีความถูกต้องและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศในภาพรวม

2. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดและในกำกับฯ ในการขอสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้จัดลำดับความสำคัญของการขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามภารกิจหลัก คือ

- 1) การจัดการเรียนการสอน
- 2) การวิจัย
- 3) การบริการวิชาการ
- 4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาเป็นกรอบแนวทาง

ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ปัญหาจากผลการประเมิน ในเรื่องที่เป็นจุดอ่อนให้ได้รับการพัฒนา และข้อเสนอแนะ มาเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและจัดกิจกรรม/โครงการในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรือที่ต้องปรับปรุง โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มีการดำเนินกิจกรรมเหล่านั้น ให้มากขึ้น

ข้อสังเกต

2.11.2 กำหนดแนวทางและมาตรการในการเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน ปัญหาตำราเรียนปลอม ปัญหาหนี้สินของครู และปัญหาการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก ควบคู่ไปกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้เพิ่มความรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกำหนดแนวทางและมาตรการในการเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน ปัญหาหนี้สินของครู และการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้ดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครู ดังนี้

- ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 ได้แก้ไขปัญหานี้สินของข้าราชการครู โดยให้ข้าราชการครูกู้ยืมไปชำระหนี้ รายละไม่เกิน 10,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี ให้ชำระคืนภายใน 5 ปี (60 งวด) โดยเป็นการดำเนินงานผ่านทางสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและธนาคารกรุงไทย มีข้าราชการครูกู้ยืม จำนวน 10,674 ราย เป็นเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น 59,588,660 บาท ต่อมาได้มีการปรับหลักเกณฑ์และวิธีการกู้ยืมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของข้าราชการครู โดยกำหนดวงเงินกู้ยืมรายละไม่เกิน 200,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี ผ่อนชำระคืนภายใน 8 ปี หรือ 96 งวด เป็นการทำงานร่วมกับ ธ.ก.ส. โดยมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2541 โดยสำนักงาน ก.ค.ศ. ตกลงจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ของต้นเงินกู้คงเป็นหนี้รายวัน และการจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนให้ข้าราชการครูกู้ยืมครั้งที่ 2 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2541 มีข้าราชการครูได้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น 2,982 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 424,353,972 บาท

- ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2541-2546 ดำเนินการจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนให้ข้าราชการครูกู้ยืม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการกู้ยืมดังกล่าวและตามบันทึกข้อตกลงที่ได้ดำเนินงานร่วมกับ ธ.ก.ส. โดยมีผลการดำเนินงานในแต่ละปี ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2541	มีผู้กู้ยืม จำนวน	371 ราย	เป็นเงิน	70,530,542.52 บาท
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2542	มีผู้กู้ยืม จำนวน	314 ราย	เป็นเงิน	60,773,917.04 บาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 มีผู้กู้ยืม จำนวน 735 ราย เป็นเงิน 146,221,659.36 บาท
 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 มีผู้กู้ยืม จำนวน 1,789 ราย เป็นเงิน 231,317,865.00 บาท
 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 มีผู้กู้ยืม จำนวน 1,624 ราย เป็นเงิน 324,800,000.00 บาท
 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 มีผู้กู้ยืม จำนวน 1,709 ราย เป็นเงิน 341,713,810.30 บาท

- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องรวมทั้งแนวทางการปฏิบัติต่างๆ ในการดำเนินงานให้เหมาะสม สอดคล้อง ตามโครงสร้างใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ไม่มีการจัดสรรเงินให้ข้าราชการครูกู้ยืม แต่ได้ดำเนินการชี้แจงและชักจูงความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนฯ มีนโยบายที่จะช่วยเหลือข้าราชการครูกลุ่มใหญ่ จึงมีมติให้จัดสรรเงินทุนหมุนเวียนให้ข้าราชการครูกู้ยืมตามหลักเกณฑ์ใหม่ วงเงินกู้ยืมรายละไม่เกิน 20,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.5 ต่อปี ผ่อนชำระคืนภายใน 1 ปี (12 งวด) ในครั้งนี้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นส่วนราชการที่ดูแลรับผิดชอบงานเงินทุนหมุนเวียน ตามระเบียบพระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว โดยมอบให้ส่วนราชการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการในการจัดทำสัญญาจ่ายเงินกู้ยืมและชำระหนี้ผ่านทางธนาคารกรุงไทย จากการดำเนินการมีข้าราชการครูกู้ยืม จำนวน 23,949 ราย เป็นเงินกู้ยืม จำนวน 447,210,900 บาท

- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบบริหารเงินทุนหมุนเวียนอีกครั้งหนึ่ง และไม่มีการจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนให้ข้าราชการครูกู้ยืม

- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ดำเนินการจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการกู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู พ.ศ. 2550 โดยมีวงเงินให้ครูกู้ยืมรายละไม่เกิน 200,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี ผ่อนชำระคืนภายใน 8 ปี (96 งวด) ดำเนินงานร่วมกับ ธ.ก.ส. มีข้าราชการครูกู้ยืม จำนวน 2,477 ราย เป็นเงิน 407,117,715 บาท

- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จัดสรรเงินทุนหมุนเวียนให้ข้าราชการครูได้ยืมในวงเงิน 500,000,000 บาท และอยู่ในช่วงการดำเนินการสำรวจความต้องการกู้ยืมของข้าราชการครู เพื่อให้การจัดสรรเงินทุนสอดคล้องและใกล้เคียงกับความต้องการกู้ยืมของข้าราชการครูให้มากที่สุด โดยจะดำเนินการให้กู้ยืมตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้กู้ยืมเช่นเดียวกับการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550

นอกจากนี้สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแบบยั่งยืน โดยส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้ดำเนินโครงการรณรงค์เพื่อการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาค่านิยมและพฤติกรรมด้านความประหยัดและการมีวินัยทางการเงิน เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

จากการติดตามการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้ส่นข้าราชการครู โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 76 จังหวัด โดยการสุ่มจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ของทุกจังหวัด จังหวัดละ 5 คน รวม 380 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 253 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 97.60 เห็นด้วยกับการแก้ไขปัญหานี้ส่นข้าราชการครูตามโครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้ส่นข้าราชการครู เพราะสามารถช่วยเหลือบรรเทาและผ่อนคลายภาระหนี้สิน อย่างไรก็ตาม ข้าราชการครูร้อยละ 85.40 เห็นว่าโครงการเงินทุนหมุนเวียนดังกล่าวนี้ควรให้บุคลากรทางการศึกษาได้กู้ยืมด้วย (ซึ่งการที่ให้บุคลากรทางการศึกษามีสิทธิกู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนได้นั้น จะต้องไปปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้ส่นข้าราชการครู) และจากผลการสำรวจพบว่าวงเงินที่ให้ครูกู้ยืมเพื่อให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 82.20 เห็นว่าควรกำหนดเกณฑ์ให้กู้ยืมได้มากกว่า 200,000 บาท และผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 100 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินงานโครงการเงินทุนหมุนเวียนต่อไป

2) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องสภาวะการขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และข้อเสนอแนวทางแก้ไข พร้อมทั้งจัดการประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้แนวทางแก้ไขปัญหาและการขออัตรากำลังข้าราชการครูเพิ่มใหม่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2551 มีมติเห็นชอบในหลักการแนวทางแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาวตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

มาตรการระยะเร่งด่วน (ปี2551-2554)

1. ขอคืนอัตรากะษียณร้อยละ 100 พร้อมวงเงินจากอัตรากะษียณให้แก่กระทรวงศึกษาธิการมากกว่าหน่วยงานอื่น ตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นไป จนถึงปี 2554 โดยแยกขอเป็นรายปี ดังนี้

- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขออัตรากะษียณร้อยละ 100 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551-2554 จำนวนทั้งสิ้น 29,553 อัตรากะษียณ แยกเป็น ปี 2551 จำนวน 5,192 อัตรากะษียณ ปี 2552 จำนวน 6,558 อัตรากะษียณ ปี 2553 จำนวน 7,688 อัตรากะษียณ และปี 2554 จำนวน 10,115 อัตรากะษียณ

- ระดับอาชีวศึกษา ขออัตรากะษียณร้อยละ 100 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551-2554 จำนวนทั้งสิ้น 1,026 อัตรากะษียณ แยกเป็น ปี 2551 จำนวน 175 อัตรากะษียณ ปี 2552 จำนวน 234 อัตรากะษียณ ปี 2553 จำนวน 288 อัตรากะษียณ และปี 2554 จำนวน 329 อัตรากะษียณ

2. สำหรับการขาดแคลนบุคลากรสายสนับสนุน ขอให้จัดสรรเพิ่มตามความจำเป็นและตามกำลังงบประมาณของประเทศ

3. ควรมีการพิจารณาปรับเกณฑ์การกำหนดอัตรากะษียณใหม่ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา โดยแยกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มครูผู้สอน กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มสนับสนุนการสอน รวมทั้งนำภาระงานสอนของครูที่คำนวณเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์มากำหนดอัตรากะษียณกำลัง

ซึ่งกำหนดให้ครูปฏิบัติงานประมาณ 30 ชั่วโมง/สัปดาห์ (งานสอน 18 ชั่วโมง ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานสอน 10 ชั่วโมง และงานอื่นๆ 2 ชั่วโมง) นอกจากนี้ ยังคิดกลุ่มการเรียนรู้เป็นรายชั้นในระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากต้องใช้ครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขามากขึ้น

4. ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีความพร้อมให้เข้ามาร่วมจัดการศึกษาและดำเนินการโอนสถานศึกษาไปให้ อปท. ที่ผ่านการประเมินความพร้อม

5. เร่งแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีโรงเรียนแก่สถานศึกษาเอกชน รวมทั้งออกประกาศกระทรวงเพื่อให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ โดยครอบคลุมสถานศึกษาเอกชนด้วย

มาตรการระยะยาว

1. วางแผนการผลิตและพัฒนาครูอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับสภาพการใช้และความต้องการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่แท้จริง โดยพิจารณาจากแนวโน้มของประชากรวัยเรียนและความต้องการในอนาคต รวมทั้งจัดตั้งสถาบันเพื่อความเป็นเลิศในการผลิตและพัฒนาครู โดยอาจให้ชื่อว่า “สถาบันกัลยาณิวัฒนา” เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

2. จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยคำนึงถึงการพัฒนาคณาจารย์ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

3. ลงทุนสร้างคณาจารย์รุ่นใหม่ที่มีประสิทธิภาพและประมาณีให้เพียงพอับความต้องการในการพัฒนาการศึกษา รวมทั้งการทดแทนการเกษียณอายุราชการ

4. ทบทวนนโยบายการจำกัดกำลังคนภาครัฐ กรณีเกษียณอายุราชการของข้าราชการครู คณาจารย์

5. ให้มีการศึกษาหาแนวทางขยายเวลาเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 60 ปี เป็น 65 ปี และคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา (ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์) จาก 65 ปี เป็น 70 ปี โดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลน

6. ส่งเสริมสนับสนุนสถานประกอบการ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันสังคมอื่น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 12 ให้เข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น โดยรัฐมีมาตรการจูงใจ

7. เพิ่มสัดส่วนการจัดการศึกษาของเอกชนให้มากขึ้น โดยกำหนดสัดส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชน ปี 2554 เท่ากับ 70 : 30

8. กระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษามากขึ้น ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล งบประมาณ วิชาการ และบริหารงานทั่วไปตามความพร้อม

9. นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น การเรียนโดยระบบ E-Learning การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายและเร่งจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ

ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ เสนอนโยบายแผนส่งเสริมประสานการวิจัยการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตเทคโนโลยี อันจะส่งผลให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น

3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำข้อสังเกตของ คณะกรรมาธิการฯ มากำหนดเป็นกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2552 แล้ว ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาของชาติ พัฒนา ผู้เรียน สมรรถนะครู และบุคลากรอย่างเป็นระบบ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานและปฐมวัย และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของ หลักสูตรการศึกษาอย่างเต็มตามศักยภาพ ดังนี้

1. สถานศึกษาร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานตามระบบประกัน คุณภาพภายใน และการรับรองมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในระดับดีขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 80 และไม่มีสถานศึกษาใดอยู่ในระดับปรับปรุง

2. สถานศึกษาทุกแห่งมีอัตราการขาดครูไม่เกินร้อยละ 30 และสถานศึกษา ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมตอนปลาย มีครูตรงวุฒิ หรือผ่านการประเมินความรู้ ความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ

3. สถานศึกษานำร่องมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่ได้ มาตรฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหาท้องถิ่นและสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่งสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มสาระวิชาหลักให้สูงขึ้นและลดจำนวนผู้เรียน ที่อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง

กลยุทธ์ที่ 5 สร้างความเข้มแข็ง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อรองรับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักธรรมาภิบาล ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังนี้

1. ทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสนับสนุนให้องค์คณะบุคคลตามกฎหมาย มีความพร้อมและมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีเอกภาพและสอดคล้องกัน

2. สถานศึกษาที่ผ่านการอบรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านการประเมินโรงเรียนที่บริหารจัดการแบบโรงเรียนเป็นฐาน และสามารถเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุน โรงเรียนอื่นในการพัฒนาคุณภาพ

3. ทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีระบบเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพและ ประสิทธิภาพระหว่างโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ที่มีความเข้มแข็งสามารถเป็นกลไกในการจัดการความรู้ พัฒนาคุณภาพ ติดตามดูแลแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ทุกโรงเรียนมีคณะกรรมการนักเรียน และผู้แทนนักเรียนประเภทต่าง ๆ ซึ่งได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมและมีบทบาทในการนำเสนอความคิดเห็นและร่วมพัฒนาโรงเรียน

5. ร้อยละ 15 ของสถานศึกษามีการสนับสนุนของผู้ปกครองชุมชน และสมาคมเพื่อการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมจัดและส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

6. ทุกหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญอย่างเพียงพอ มีโครงสร้างที่เหมาะสม มีการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำโครงการครูสหกิจศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในระยะเร่งด่วน โดยนำหลักการสหกิจศึกษามาใช้กับนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรครูและต้องปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อให้ได้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูไปสอนในโรงเรียนที่ขาดแคลน โดยคัดเลือกนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรครูจากสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน 5,000 คนต่อภาคการศึกษา มีระยะเวลาในการดำเนินการ 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551-2553 สำหรับการแก้ไขปัญหาขาดแคลนครูในสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากร ในสถาบันอุดมศึกษา ตั้งใหม่ 52 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง มหาวิทยาลัยนครพนม มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน โดยการจัดทำแผนความต้องการอัตรากำลังเพิ่มใหม่ของบุคลากรสายผู้สอนและสายสนับสนุนของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าว ตามกรอบอัตรากำลังเพิ่มใหม่ที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2550 และสำนักงบประมาณได้เสนอตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทน สำหรับการจ้างพนักงานให้กับสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 52 แห่ง ตามความจำเป็นเร่งด่วนตามแผนความต้องการอัตรากำลังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ไว้แล้ว

สำหรับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏได้ดำเนินโครงการบริการวิชาการ ต่าง ๆ เช่น การพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรี การพัฒนาผู้บริหารประจำการให้ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิตบริหารการศึกษาพัฒนาความเข้มแข็งของครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้จัดทำโครงการพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาที่สอนรายวิชาไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา เพื่ออบรมครูให้มีความรู้ในวิชาที่สอนและพัฒนาการสอนของครู และโครงการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารการศึกษาและบริหารสถานศึกษาประจำการ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างคุรุสภาในฐานะที่เป็นองค์กรวิชาชีพ

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรอุดมศึกษา เป็นการเตรียมบุคลากรสายบริหาร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้บริหารให้สามารถบริหารสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว โดยจัดทำโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหาร จำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารระดับสูงมหาวิทยาลัย (นบม.) หลักสูตรพัฒนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนและช่วยวิชาการ (นบก.) และหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา (นบอ.)

ข้อสังเกต

2.11.3 เร่งรัดการจัดการศึกษาให้สามารถดำเนินการได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ทั้งในระดับพื้นฐานและการจัดการศึกษาที่เหมาะสมแก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ทั้งนี้ ควรกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการเมือง การปกครองในทุกระดับการศึกษา

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เร่งรัดจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ทั้งในระดับพื้นฐานและการจัดการศึกษาที่เหมาะสมแก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาส โดยมีการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการเมือง การปกครองในทุกระดับการศึกษา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิฯ มากำหนดเป็นกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ 2552 แล้ว ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่นักเรียนทุกคน โดยมีเป้าหมายความสำเร็จ ดังนี้

1. นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านการประเมินคุณธรรม มีสำนึกในความเป็นชาติไทย สามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีประชาธิปไตย โดยสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ประเมินความเข้าใจของนักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ และเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาสื่อและการจัดการเรียนการสอน

2. ลดจำนวนเยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งมีข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็กติดเกมส์ การตั้งครุฑ ปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ความรุนแรงในโรงเรียนและการกระทำผิดในหมู่นักเรียน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมตามนโยบายในแต่ละสถานศึกษา มีระบบการจัดการความรู้และมีแผนส่งเสริมและติดตามผลการพัฒนาคุณธรรมสู่การปฏิบัติและเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในโรงเรียน

3. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อปลุกฝังคุณธรรมได้ตามนโยบาย โดยพัฒนาผู้บริหารและครูให้มีความเข้าใจและมีความพร้อมที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนเพื่อปลุกฝังคุณธรรม โดยให้ความสำคัญกับสถานศึกษาที่มีข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนสูง

4. โรงเรียนทุกแห่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมลดภาวะโลกร้อน โดยมีโรงเรียนผ่านมาตรฐานและสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับโรงเรียนอื่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50

โดยได้ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย โดยเฉพาะการจัดค่าย การแสดง ลูกเสือ ดนตรี กีฬา เพื่อเป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย วิถีประชาธิปไตย และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในปีงบประมาณ 2552 จะให้ความสำคัญแก่การสร้างเสริมจิตสำนึกในความเป็นชาติไทยเป็นพิเศษ

5. โรงเรียนทุกแห่งมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถพัฒนาระบบได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มอัตราการเข้าเรียนในทุกระดับทั้งเด็กทั่วไป ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ลดอัตราการออกกลางคัน และพัฒนารูปแบบการให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษา ดังนี้

1. เพิ่มอัตราการเข้าเรียนภาคบังคับโดยรวม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 โดยไม่มีตำบลใดที่มีอัตราการเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับต่ำกว่าร้อยละ 80 และลดอัตราการออกกลางคันให้เหลือไม่เกินร้อยละ 0.8 และเพิ่มอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2. เพิ่มจำนวนผู้เรียนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ดกหล่น ผู้ออกกลางคันและอยู่นอกระบบโรงเรียนให้ได้รับบริการทางการศึกษาทั้งในพื้นที่ทั่วไปและพื้นที่พิเศษ

3. ร้อยละ 80 ของประชากรวัย 4-6 ปี ได้รับการศึกษาปฐมวัยอย่างน้อย 1 ปี โดยให้ความสำคัญแก่กลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

2) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตระหนักถึงความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางการศึกษาของคนพิการ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา โดยได้จัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษาตามกรอบยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา จำนวน 19 แห่ง และจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำศูนย์บริการนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา โดยการฝึกอบรมหลักสูตรโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำศูนย์บริการนักศึกษาพิการแบบเข้มข้น (Intensive Program) โดยความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง University of Northern Colorado (UNC) กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาต้นแบบของศูนย์บริการนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัย โดยคัดเลือกผู้ที่ปฏิบัติงานตามศูนย์บริการนักศึกษาพิการมาอบรม 12 แห่ง

สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้กำหนดแนวทางนโยบายมาตรการเฉพาะที่ชัดเจนในการรับนักศึกษาพิการเข้าศึกษา แต่ไม่ได้ปิดกั้นผู้พิการที่สามารถสอบผ่านได้ และยังมีการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับและช่วยเหลือนักศึกษาพิการของสถาบัน เช่น สื่ออักษรเบรลล์ สำนัภาษามือ เป็นต้น ได้จัดให้นักศึกษาพิการเรียนร่วมกับนักศึกษาปกติในหลายหลักสูตร ในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้เปิดศูนย์การศึกษาพิเศษให้บริการแก่เด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษ เช่น เด็กออทิสติก เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ และเด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา

การกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม สถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนในเรื่องดังกล่าว โดยจัดให้เป็นวิชาบังคับและวิชาเลือก นอกจากนั้นยังสอดแทรกเนื้อหาดังกล่าวในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ตลอดจนปรับปรุงเนื้อหาวิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอย่างเข้มข้น และยังได้สนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยแก่นักศึกษา เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม กิจกรรมพัฒนาจิตและฝึกสมาธิ เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำโครงการคุณธรรมนำความรู้ระดับอุดมศึกษา เพื่อผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาผ่านเครือข่ายบัณฑิตอุดมคติดำเนินการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา เพื่อพัฒนานิสิต นักศึกษา และบุคลากรในสังคมอุดมศึกษา โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนการสอน ปลุกฝังจิตสำนึก เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและทัศนคติที่ดี ด้านการเรียนการสอนได้ดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาและปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต 2) พัฒนาหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 3) ดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในหมวดการศึกษาทั่วไปเพื่อสร้างคนดีให้แผ่นดิน ในสถาบันอุดมศึกษาเครือข่ายบัณฑิตอุดมคติไทย ทั้ง 6 เครือข่าย

ข้อสังเกต

2.11.4 ปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาให้บัณฑิตมีคุณภาพควบคู่กับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่เข้มแข็ง เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏควรวรรักษ์ฯ จดแจ้งในการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพสำหรับการขยายวิทยาเขตควรพิจารณาการทับซ้อนกันในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะกรณีที่มีสถาบันอุดมศึกษาเดิมอยู่ในพื้นที่แล้ว

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานผลการดำเนินงาน
ดังนี้

1) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาเพื่อมุ่งความสำคัญที่คุณภาพบัณฑิตซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา โดยมีการดำเนินการตามขั้นตอน คือ

1. กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต 5 กลุ่ม คือ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร

2. พัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติระดับสาขาวิชาซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

3. พัฒนาหลักสูตร (Program Specification) ตามกรอบมาตรฐานสาขาวิชา เพื่อให้หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในคุณวุฒิเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงได้ และทัดเทียมกับสากล

4. พัฒนากลยุทธ์การสอนของคณาจารย์ การวัดและประเมินผลนักศึกษา ในทุกรายวิชาที่จะทำให้มั่นใจว่าบัณฑิตบรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 5 กลุ่ม

5. ติดตามรายงานผลการดำเนินการจากนักศึกษา คณาจารย์ ศิษย์เก่า และผู้จ้างงาน ถึงความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาและคุณภาพบัณฑิต และนำมาปรับปรุงแก้ไข ในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านคุณธรรม โดยเน้นคุณธรรมพื้นฐาน ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรม มีวินัยเคารพกฎ/ระเบียบและกติกาสังคม มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตตลอดจนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

- ด้านสติปัญญาและวิชาการ โดยเน้นการพัฒนาด้านความสามารถในการคิด สังเคราะห์ มีความใฝ่รู้ สร้างสรรค์ เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เรียนและมีวิสัยทัศน์

- ด้านทักษะวิชาชีพ โดยเน้นการพัฒนาเจตคติและทักษะการบริหารจัดการ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม การทำงานในสังคมต่างวัฒนธรรม การใช้ภาษาไทย การใช้ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ด้านสังคม โดยเน้นความรับผิดชอบต่อตนเองและตระหนักในบทบาทของตนเองต่อสังคม มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

นอกจากกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4 ด้านแล้ว ได้จัดอบรมคณาจารย์ในเรื่องการเรียนการสอน ให้คณาจารย์รับทราบถึงคุณลักษณะบัณฑิต และจัดโครงการอบรมการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้แก่คณาจารย์ สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมนั้น มหาวิทยาลัยได้จัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

1. การเรียนการสอนในหลักสูตร หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะวิชาชีพจะกำหนดให้มีรายวิชาคุณธรรมหรือจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตร เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญในการออกไปประกอบวิชาชีพของบัณฑิต

2. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้คณาจารย์ทุกคนที่สอนในรายวิชา สอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ให้นักศึกษาในกระบวนการการเรียนการสอนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม รวมทั้งเป็นต้นแบบ (Role Model) ให้แก่นักศึกษา โดยเฉพาะในด้านคุณธรรมจริยธรรม

3. สนับสนุนและผลักดันให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการส่งเสริมทักษะการวิจัยของผู้เรียน

4. ปรับปรุงและพัฒนารายวิชาศึกษาทั่วไป ให้มีลักษณะบูรณาการและสอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา โดยในรายวิชาศึกษาทั่วไปต้องสอดคล้อง

กับคุณลักษณะบัณฑิตที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ (Knowledge) ด้านวิชางาน (Skills) และด้านวิชาคน (Attitude)

5. ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนเรื่องหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในรายวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

6. ส่งเสริมให้มีรายวิชาสหกิจศึกษาและ/หรือรายวิชาฝึกงาน ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี เพื่อเสริมประสบการณ์ทำงานให้นักศึกษา

7. ปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ ใน 3 ด้าน คือ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication) ภาษาอังกฤษทางวิชาการ (English for Academic Purposes) และภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพ (English for Profession) และภาษาต่างประเทศอื่นที่มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพของนักศึกษา

8. ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการและวิจัยกับต่างประเทศในสาขาที่มีศักยภาพหรือสาขาวิชาที่ต้องการพัฒนา

ประเด็นมหาวิทยาลัยราชภัฏควรวรรักษาจุดแข็งในการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏได้ให้ความสำคัญในการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยผลิตบัณฑิตและพัฒนาหลักสูตรด้านการศึกษาหรือครุศาสตร์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาอุดมศึกษา การปฏิรูปการศึกษาและความต้องการของสังคมและท้องถิ่น และปรับหลักสูตรการผลิตครูเพื่อเน้นผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาเป็นครูที่รู้สึกซึ่งทางวิชาการ มีทักษะวิชาชีพครู มีเจตคติความเป็นครู ปรับระยะเวลาการจัดการเรียนการสอนจากเดิม 4 ปี มาเป็น 5 ปี เพื่อสร้างมิติใหม่ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ให้บัณฑิตมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรี ความเป็นครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นครูชั้นวิชาชีพที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีและเก่ง นอกจากนี้ ยังให้บริการการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถนำไปใช้กับสถานศึกษาได้ โดยดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น โครงการพัฒนาครูประจำการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โครงการพัฒนาวิชาชีพครูประจำการให้ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู โครงการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาให้ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิตการบริหารการศึกษา เป็นต้น

ข้อสังเกต

2.11.5 จัดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับสถานภาพ และความต้องการของตลาดแรงงานที่มีความแตกต่างกัน และทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนและท้องถิ่นโดยใช้เครือข่ายสถานศึกษาในสังกัดที่กระจายอยู่ในทุกจังหวัด เพื่อให้เมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้มีงานทำ และเป็นประโยชน์ต่อพื้นที่

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะฝีมือให้กับกำลังแรงงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและกำลังแรงงาน ของประเทศไทยให้มีความรู้ความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ และสามารถประกอบอาชีพ ได้เมื่อสำเร็จการศึกษา โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ

วิธีการดำเนินงาน เพื่อให้การจัดหลักสูตรฐานสมรรถนะเป็นไปตาม จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอาชีวศึกษา คือการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้มีสมรรถนะเฉพาะด้านในงาน อาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตาม ความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ และตามหลักการของหลักสูตรที่เปิด โอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการ และสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้น ในขั้นแรกสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ จึงมีการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อให้ความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรฐาน สมรรถนะแก่ครูในสถานศึกษา และฝึกปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรแบบฐานสมรรถนะในแต่ละประเภท วิชา เช่น ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้นำร่องพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะในสาขาวิชาช่างยนต์ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในสาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้ 1) วันที่ 4-7 มีนาคม 2551 จังหวัดนครปฐม มีครูผู้เข้า ประชุมทั้งสิ้น 88 คน 2) วันที่ 10-13 มีนาคม 2551 จังหวัดพิษณุโลก มีครูผู้เข้าประชุมทั้งสิ้น 93 คน 3) วันที่ 24-27 มีนาคม 2551 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีครูผู้เข้าประชุมทั้งสิ้น 106 คน รวมครูเข้า ประชุมทั้งสิ้น 287 คน

เชิงคุณภาพ

1. บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอน วิธีการพัฒนา หลักสูตรแบบฐานสมรรถนะ และสามารถพัฒนาหลักสูตรได้ตรงตามความต้องการของสถาน ประกอบการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้น

2. ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะเฉพาะด้านในงานอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และประกอบอาชีพอิสระได้

2) โครงการความร่วมมือเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวะ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งรับผิดชอบจัดการศึกษาผลิต กำลังคนในสาขาวิชาชีพสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจและบริการ และ ภาคการเกษตร ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกและความต้องการด้านแรงงานของ สถานประกอบการดังกล่าว จึงกำหนดเป็นนโยบายให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด ปรับบทบาท

จัดการศึกษาผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยบูรณาการและทำความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การวิชาชีพ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาในจังหวัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ พัฒนาผู้บริหาร ครู ให้สามารถพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อผลิตและพัฒนากำลังแรงงานให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ มีทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมีการดำเนินงานดังนี้

2.1) ร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาที่เป็นความต้องการของพื้นที่

2.2) ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือกับทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อร่วมกันจัดการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรเดิม และจัดทำหลักสูตรใหม่ที่เป็นความต้องการของสถานประกอบการ

2.3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงเครือข่ายกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจัดตั้งศูนย์กำลังคนอาชีวศึกษา

3) ความร่วมมือกับสถานประกอบการในด้านต่างๆ

สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การผลิตกำลังคนตอบสนองกลุ่มอุตสาหกรรมหลักของประเทศ โดยมีพื้นที่ดำเนินงานความร่วมมือครอบคลุมสถานศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 404 แห่ง ตัวอย่างความร่วมมือ ได้แก่

3.1) ความร่วมมือกับบริษัท เอสซีจี ซีเมนต์ จำกัด เพื่อการเรียนการสอน สาขาวิชาช่างก่อสร้าง

3.2) ความร่วมมือกับกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเลียม สถานที่ดำเนินการ วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด จังหวัดระยอง เพื่อพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมปิโตรเคมี

3.3) ความร่วมมือกับบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสาขาช่างยนต์

3.4) ความร่วมมือกับการไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย โครงการชีววิถี เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3.5) ความร่วมมือกับสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา เพื่อจัดประสบการณ์ด้านการค้าระหว่างประเทศให้กับนักศึกษาอาชีวศึกษาจากประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

3.6) ความร่วมมือเพื่อผลิตกำลังคนสาขาธุรกิจค้าปลีกร่วมกับบริษัท บิ๊กซี บริษัท ซีพี ออลล์ บริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท แมคโดแนล จำกัด

3.7) ความร่วมมือกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงสาธารณสุข ในการพัฒนาการเรียนการสอน และการผลิตกำลังคนเข้าสู่ธุรกิจบริการ

ทั้งนี้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนยืดหยุ่นตามความเหมาะสมกับลักษณะ อาชีพและสถานประกอบการ เป้าหมาย เชิงคุณภาพ 1) นักศึกษาที่จบการศึกษา มีงานทำโดยสามารถ เข้าทำงานในสถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือให้การฝึกประกอบวิชาชีพ 2) พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของภาครัฐและเอกชน ที่ร่วมมือให้ได้รับใบประกอบวิชาชีพ

4) การเทียบโอนประสบการณ์

แนวทางการดำเนินงาน มีขั้นตอนการขอรับการประเมินของนักเรียน นักศึกษา

4.1) ศึกษาเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับการประเมิน โดยรับฟังการแนะนำจาก ครูที่ปรึกษาพร้อมทั้งกำหนดรายวิชาที่ขอเทียบโอนตามแบบฟอร์มที่กำหนด

4.2) ยื่นคำร้องขอประเมิน พร้อมหลักฐาน ได้แก่ แบบขอประเมินเทียบ โอนความรู้และประสบการณ์ บัตรประจำตัวนักเรียน/นักศึกษา บันทึกประจำวัน ที่แสดงถึงสิ่งที่มีผู้สมัคร ทำเป็นกิจวัตรประจำวัน ทั้งที่บ้านและสถานประกอบการ แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) โดยรวบรวม เอกสารภาพถ่าย เกียรติบัตร วุฒิบัตรจากการศึกษา/อบรมทั้งในหรือนอกประเทศ รางวัลต่าง ๆ ที่เคย ได้รับหนังสือรับรองจากนายจ้าง/บุคคลที่เคยทำงานด้วย ซึ่งแสดงถึงการมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ ในด้านอาชีพ คนรู้จักที่ผู้สมัครสามารถอ้างอิงได้ ชิ้นงานหรือผลงานดีเด่นด้านวิชาชีพ การ วิชาชีพ ฯลฯ ผลตอบแทนทางธุรกิจ (ถ้ามี) ผู้รับสมัครหรือคณะกรรมการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ต้องตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ผู้ขอเทียบโอนนำมาแสดงให้ถูกต้อง เข้ารับการประเมิน ตามระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนด ตรวจสอบผลการประเมิน นำผลการประเมินไปลงทะเบียนเทียบโอน เพื่อยกเว้นการเรียน หรือลงทะเบียนเรียนกรณีไม่ผ่านการประเมิน

4.3) ขั้นตอนการปฏิบัติงานการประเมินของสถานศึกษา จัดทำประกาศ และประชาสัมพันธ์ชี้แจงแก่ผู้ประสงค์จะขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ จัดเตรียมคู่มือและเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง พร้อมประชุมชี้แจงและให้คำปรึกษา รับแบบคำร้องของผู้สมัครเพื่อเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิต แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมิน ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ ดำเนินการประเมิน ดำเนินการประเมินเบื้องต้น และประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการประเมินในขั้นตอน ต่อไป วางแผนกำหนดกรอบและวิธีการประเมินเพื่อเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิต โดยใช้แบบสรุปผลการประเมินเข้าสู่หน่วยกิต รวบรวมข้อมูลผู้ขอรับการประเมิน ประกาศหรือแจ้งวัน เวลา และสถานที่ที่จัดให้มีการประเมิน รับลงทะเบียนการขอประเมินเพื่อเทียบความรู้และประสบการณ์ เข้าสู่หน่วยกิตตามรายวิชา จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการประเมินรายวิชา ดำเนินการ ประเมินตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด จัดทำเอกสารผลการประเมิน เสนอหัวหน้าสถานศึกษาเพื่อ อนุมัติผลการประเมิน ประกาศผลการประเมิน ออกหลักฐานใบรับรองผลการประเมินให้นักเรียน/ นักศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการยกเว้นการเรียนรายวิชา

การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ถ้าไม่ผ่านการประเมินตามที่ขอรับการประเมินหรือไม่เป็นที่ยอมรับ ผู้สมัครขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สามารถขอรับการแนะนำในการขอประเมินครั้งต่อไปได้

ด้านผู้เรียน

1. ลดการเรียนซ้ำในรายวิชา/กลุ่มวิชาที่มีประสบการณ์มาแล้ว
2. การเรียนในชั้นน้อยลง ลดเวลาการเดินทาง และประหยัดค่าใช้จ่าย
3. ผู้เรียนสนใจเรียนหรือฝึกอบรมในระบบมากขึ้น เพราะมีโอกาสเพิ่มวุฒิการศึกษาและก้าวหน้าในงานอาชีพ

4. ผู้ที่เรียนไม่จบการศึกษาในระบบมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความต้องการ

ด้านหลักสูตร

1. การบริหารงานหลักสูตรที่มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์งานอาชีพเข้าสู่หน่วยกิตช่วยให้รัฐประหยัดค่าใช้จ่ายต่อหัว เช่น ค่าวัสดุและประเมินผล ค่าวัสดุฝึก เป็นต้น

2. หลักสูตรต้องกำหนดสมรรถนะ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และประสบการณ์ปฏิบัติงานได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการหรือนายจ้าง

ด้านธุรกิจ

1. นายจ้าง/ลูกจ้างมีการตกลงเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายและวิธีประเมินผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. สถานประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของลูกจ้าง/พนักงาน

3. สถานประกอบการ หน่วยงานราชการ หรือผู้ประกอบการ หน่วยงานราชการ หรือผู้ประกอบการอิสระไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคลากรใหม่

5) การสร้างผู้ประกอบการใหม่และศูนย์บ่มเพาะ

มีเป้าหมายการดำเนินงานทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย **เชิงประมาณ** นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่เข้าร่วมโครงการจัดการองค์ความรู้ในการสร้างผู้ประกอบการ โครงการอาชีวะเพื่อแก้ปัญหาความยากจนและโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเขียนแผนธุรกิจได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถจากศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ (ศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษา) ให้สามารถเป็นผู้ประกอบการใหม่ จำนวน 4,040 คน

เชิงคุณภาพ นักศึกษา และประชาชนที่เข้าร่วมโครงการมีประสบการณ์ด้านการประกอบธุรกิจตามสภาการณ์จริง มีแหล่งประกอบธุรกิจชัดเจน สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และมีแผนธุรกิจที่มีคุณภาพเป็นเครื่องมือที่สามารถบ่งชี้ศักยภาพความสามารถการเป็นผู้ประกอบการใหม่ แนวทาง การดำเนินการบ่มเพาะผู้ประกอบการของสถานศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดเกณฑ์และคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายตามหลักการ SWOT Analysis จัดหลักสูตรการบ่มเพาะที่เหมาะสมให้สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จัดการระบบความช่วยเหลือครูที่ปรึกษาและกลุ่มเป้าหมาย อาทิ สนับสนุน

พื้นฐานเครื่องมือ อุปกรณ์พื้นฐาน จัดหาผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาแนะนำ ศึกษาดูงาน จัดแสดงสินค้า เป็นต้น จัดระบบการติดตามความก้าวหน้าของกลุ่มเป้าหมายโดยครูที่ปรึกษาทางธุรกิจ โดยได้มอบหมายหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด ดำเนินการดังนี้ อาชีวศึกษาจังหวัดและสถานศึกษาสำรวจและจัดทำ Profile ผู้ประกอบการในแต่ละประเภท ศึกษายุทธศาสตร์และแนวโน้มการพัฒนาจังหวัดเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานและเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการในพื้นที่ ศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการและความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อบูรณาการจัดการเรียนการสอนและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโครงการของครู อาจารย์ และนักเรียน นักศึกษา รวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละสาขา จัดฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่างๆ ในกระบวนการผลิต การออกแบบ การบรรจุภัณฑ์ การจำหน่าย เพื่อต่อยอดสินค้าและบริการ รวมทั้งการอบรมให้ความรู้การเขียนแผนธุรกิจ จัดพา กลุ่มเป้าหมายไปศึกษาดูงานในอาชีพต่างๆ เพื่อให้เห็นมุมมองใหม่ๆ ในการทำธุรกิจและพัฒนาอาชีพ สร้างเครือข่ายและจัดการความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่วิศาสหกิจชุมชน ประชาชน ผู้ประกอบการ SME ศิษย์เก่า และนักศึกษาปีสุดท้าย บริการจัดการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ ที่อยู่ในโครงการเทียบเท่า ผลผลิตศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาค ประสานงาน เชื่อมโยงการทำงานและการใช้ทรัพยากร ในภาพรวมระหว่างอาชีวศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ติดตามประเมินผลโครงการโดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทีมติดตามงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานในเชิงคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต่อยอดองค์ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับจังหวัดให้มีความรู้ด้านวิชาชีพและแผนธุรกิจ จัดทำเป็นสื่ออาชีพต่างๆ เผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป เสริมสร้างความรู้และเทคโนโลยีด้านผู้ประกอบการแก่กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการคัดสรรจากจังหวัดร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้ประกอบการและเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงาน พัฒนาฐานข้อมูลและทีมปฏิบัติงานด้านการจัดการความรู้ (CKO:Chief Knowledge Officer) ในการสร้างผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือการบริหารจัดการโครงการ คัดเลือกสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานดีเด่น (Best Practice) เพื่อจัดแสดงและเผยแพร่ผลงานในระดับชาติ

ผลสำเร็จของโครงการ ณ วันที่ 14 กรกฎาคม 2551 จำนวนนักเรียน นักศึกษา และประชาชน ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพจากศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ/ศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษา สามารถเป็นผู้ประกอบการใหม่ (โดยเปรียบเทียบความก้าวหน้าของการประกอบธุรกิจก่อนเข้าร่วมโครงการ และหลังเข้าร่วมโครงการ) ไม่น้อยกว่า 3,033 คน ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ/ศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษามีการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่อย่างเป็นระบบ จำนวน 350 แห่ง สถานศึกษามีกลุ่มธุรกิจที่สามารถพัฒนานักเรียน นักศึกษาให้สามารถต่อยอดเป็นผู้ประกอบการใหม่ไม่น้อยกว่า 675 ธุรกิจ

6) อาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความยากจน

กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

เชิงปริมาณ คนยากจน จำนวน 60,000 คน ใน 76 จังหวัด ได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพและพัฒนาอาชีพแบบเข้มข้นหรือพัฒนาอาชีวศึกษาโดยกระบวนการจัดการความรู้ และการฝึกอบรมวิชาชีพ 108 อาชีพ กิจกรรมถนนอาชีพ

เชิงคุณภาพ คนยากจนมีรายได้ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และชุมชนมีความเอื้ออาทรกัน มีความสุข นักศึกษามีประสบการณ์จากการร่วมปฏิบัติงานโครงการ และการบูรณาการปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน เรียนเป็นเรื่อง เป็นชิ้นงาน เป็นโครงการ

การดำเนินงานใช้กระบวนการจัดการความรู้และกระบวนการวิจัยเป็นแนวทางการดำเนินงาน กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมฝึกอบรมวิชาชีพแบบเข้มข้นและพัฒนาอาชีวศึกษากลุ่มอาชีพ และพัฒนาอาชีวศึกษา 108 อาชีพ กิจกรรมถนนอาชีพในแต่ละจังหวัด โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการ ดังนี้

อาชีวศึกษาจังหวัดและสถานศึกษา จัดกิจกรรมฝึกอบรมวิชาชีพแบบเข้มข้นพัฒนาอาชีวศึกษา 108 อาชีพ ถนนอาชีพ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี ทุกจังหวัด โดยใช้จ่ายงบประมาณอาชีวศึกษาร่วมกับงบประมาณจากสถานศึกษาในจังหวัด สสำรวจวิเคราะห์ความต้องการ และฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพแบบเข้มข้น หรือพัฒนาอาชีวศึกษากลุ่มอาชีพให้แก่ประชาชน เน้นความต้องการของประชาชนเป็นหลัก บริหารจัดการโครงการ การพัฒนาระบบการวิจัยติดตาม การจัดการความรู้และพัฒนาบุคลากรระหว่าง การปฏิบัติงานและเชื่อมโยงการปฏิบัติงานโครงการพัฒนาอาชีวศึกษาแบบบูรณาการ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาค ประสานงาน เชื่อมโยงการทำงานและการใช้ทรัพยากรในภาพรวม ระหว่างอาชีวศึกษาจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ติดตามประเมินผลโครงการโดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานในเชิงคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดทำโครงการอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในภาพรวม และประสานงานเชื่อมโยงการทำงานและการใช้ทรัพยากรในภาพรวมระหว่างอาชีวศึกษาจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปรับปรุงและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานร่วมกับตัวแทนผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติการสร้างความรู้แบบเข้มข้นแก่อาชีวศึกษาจังหวัด และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาค ติดตามประเมินผลโครงการโดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการองค์ความรู้ที่เกิดจากโครงการอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในภาพรวมระดับชาติ และขยายผล Best Practice ไปสู่สถานศึกษาและหน่วยงานต่างๆ นำไปปรับใช้

ผลสำเร็จของโครงการ ณ วันที่ 14 กรกฎาคม 2551 มีประชาชนที่ได้รับการฝึกอาชีพ ไม่น้อยกว่า 45,000 คน จำนวนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมกิจกรรมโครงการโดยบูรณาการจากการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูประบบ จำนวน 6,060 คน

2.12 กระทรวงสาธารณสุข

ข้อสังเกต

ควรเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์และบุคลากรทางด้านสาธารณสุข และควรมีมาตรการจูงใจที่จะรักษาบุคลากรเหล่านี้ไว้ในระบบราชการ และสนับสนุนงบประมาณให้

เพียงพอสำหรับอัตราเหมาจ่ายรายหัวของโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมทั้งการเพิ่มสิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลโรคที่จำเป็น เช่น โรคเอดส์ และโรคไต เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ประเด็นอัตราเหมาจ่ายรายหัวของโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้านั้น สำนักงานประมาณได้เสนอจัดสรรงบประมาณอัตราเหมาจ่ายรายหัวตามผลการพิจารณาร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งศึกษาจากข้อมูลการให้บริการตามชุดสิทธิประโยชน์แล้ว จึงน่าจะเพียงพอต่อการดำเนินงาน สำหรับการเพิ่มสิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลโรคที่จำเป็น เช่น โรคเอดส์ และโรคไต นั้น ได้เพิ่มสิทธิประโยชน์แยกออกจากอัตราเหมาจ่ายรายหัวแล้วตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 และ 2552 ตามลำดับ

- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการตั้งงบประมาณโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า สำหรับประชาชนประมาณ 48 ล้านคน โดยผ่านการพิจารณาจากคณะนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว จากนั้นนำเสนอคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จากนั้นเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

- ปัจจุบันระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ได้ขยายสิทธิประโยชน์ครอบคลุมการบริการด้วยโรคดังกล่าวแล้ว คือให้บริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยโรคเอดส์ ตั้งแต่ปี 2549 และครอบคลุมการรักษาโรคไตวายเรื้อรังฯ ตั้งแต่ มกราคม ปี 2551

2.13 ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

ข้อสังเกต

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรกำหนดแนวทางการเพิ่มอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภารกิจและโครงสร้างของสำนักงาน โดยการสอบเลื่อนชั้นประทวนขึ้นสู่ชั้นสัญญาบัตร เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรของหน่วยงาน และสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อเกราะอ่อนและน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอกับภารกิจการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ตั้งคณะทำงานพิจารณาแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการเพิ่มอัตรากำลังตำรวจให้สอดคล้องกับภารกิจและโครงสร้างของตำรวจโดยการสอบเลื่อนข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรในหน่วยงาน โดยจัดทำเป็นโครงการต่อเนื่องระยะ 3 ปี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของคณะทำงาน

1. ตำรวจได้จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อเสื้อเกราะอ่อนให้กับข้าราชการตำรวจ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน แล้ว
2. เรื่องน้ำมันเชื้อเพลิง นั้น ปัจจุบันนี้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีแนวโน้มราคาลดลง ซึ่งตำรวจสามารถจัดซื้อให้เพียงพอกับภารกิจการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้ ประกอบกับ ตำรวจได้รับงบประมาณจากการแปรรูปเพิ่มเติมอีกส่วนหนึ่งด้วย

2.14 หน่วยงานของรัฐสภา

ข้อสังเกต

รัฐสภาควรพิจารณาให้มีสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (Parliament Budget Office) เพื่อทำการวิเคราะห์งบประมาณของประเทศที่นำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเพื่อสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ รวมถึงคณะกรรมการชุดต่างๆ ของรัฐสภา โดยคำนึงถึงการแบ่งแยกและถ่วงดุลของอำนาจทั้ง 3 ฝ่าย คือ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ

2.15 งบประมาณจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัด

ข้อสังเกต

การจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดโดยใช้ตัวแปร 4 ตัว ได้แก่ ร้อยละ 50 จัดสรรเฉลี่ยเท่ากันทุกจังหวัด ร้อยละ 10 จัดสรรตามจำนวนประชากรของแต่ละจังหวัด ร้อยละ 35 จัดสรรตามความผูกพันของรายได้ต่อครัวเรือนในแต่ละจังหวัด ร้อยละ 5 จัดสรรตามผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อาจยังไม่มีความเหมาะสม ควรมีการศึกษาและทบทวนหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณจังหวัดในปีต่อไปให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยการจัดสรรงบประมาณจังหวัดต้องแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาจังหวัด และควรศึกษาให้มีบทบัญญัติและระเบียบรองรับโครงการพัฒนาร่วมระหว่างจังหวัด

ผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงมหาดไทย

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด จะมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน ที่มาจากภาคประชาสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิ ปราชญ์ชาวบ้าน ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภออยู่แล้ว นอกจากนี้ยังมีกระบวนการที่ต้องรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและปัญหาความต้องการของประชาชน รวมทั้งจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน

สำนักงานงบประมาณ

การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรกรอบเงินงบประมาณ ให้กับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในปี 2552 ใช้ตัวแปรที่สำคัญ 4 ตัว ที่มีฐานข้อมูลชัดเจนและเชื่อถือได้มาเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร ได้แก่ 1) จัดสรรเฉลี่ยเท่ากันทุกจังหวัด ร้อยละ 50 ของวงเงินทั้งสิ้น 2) จัดสรรตามจำนวน

ประชากรของแต่ละจังหวัด ร้อยละ 10 ของวงเงินทั้งสิ้น 3) จัดสรรตามความผกผันของรายได้ต่อครัวเรือนในแต่ละจังหวัด ร้อยละ 35 ของวงเงินทั้งสิ้น 4) จัดสรรตามผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products : GPP) ร้อยละ 5 ของวงเงินทั้งสิ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอสำนักงบประมาณ

สำหรับในปีงบประมาณ 2553 คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ได้เสนอให้ใช้กรอบวงเงินงบประมาณที่แต่ละจังหวัดได้รับจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เป็นกรอบในการจัดสรรเงิน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม การกำหนดปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นตัวกำหนดวงเงินการจัดสรรงบประมาณให้กับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดดังกล่าว นั้น อยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมของตัวแปรและข้อมูล โดยหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ เพื่อให้การกำหนดวงเงินการจัดสรรมีความเหมาะสมและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

อนึ่ง การพิจารณาจัดสรรงบประมาณปี 2553 สำหรับโครงการต่าง ๆ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 โดยการจัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติราชการประจำปี และคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน ได้แก่ ส่วนราชการในส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และชุมชน โดยมีคณะกรรมการระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (ก.บ.จ./ก.บ.ก.) และคณะกรรมการระดับชาติ คือ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) พิจารณาและนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ